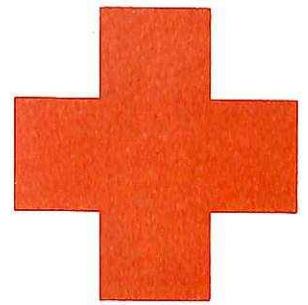

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

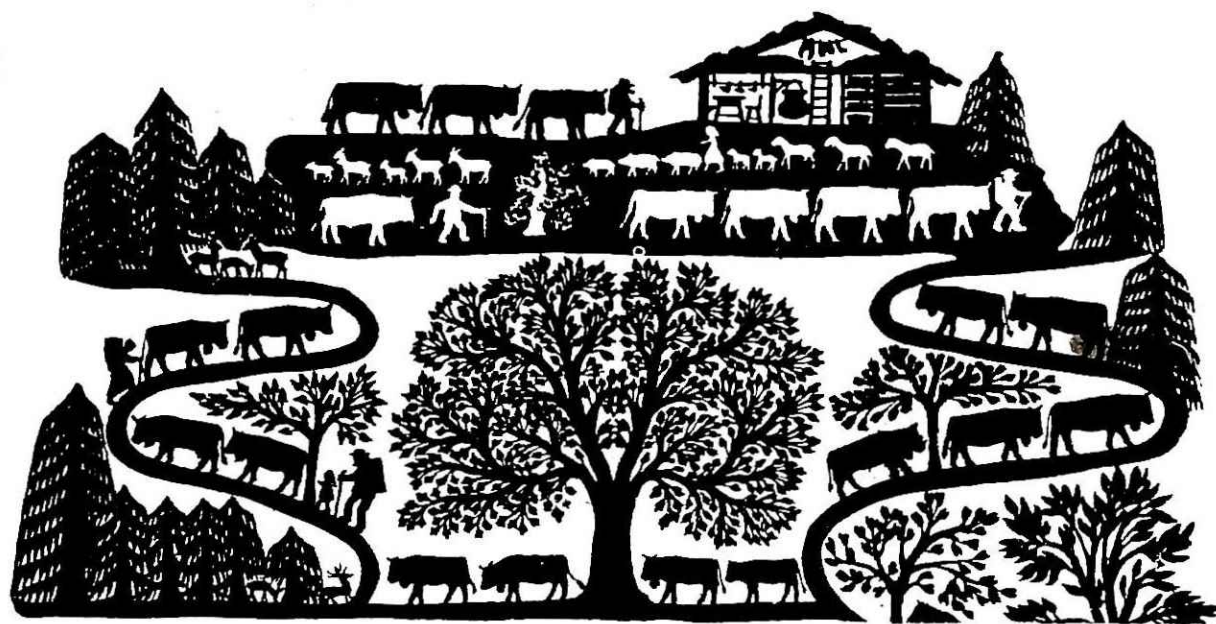

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1975

Καλή Χρονιά

"ΑΓΙΕ ΒΑΣΙΛΗ,"

Στίχοι
ΛΑΚΗ ΡΑΠΑΔΗΜΑ

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

1. Κα - λῶς ἤρ. δεσ φορ. τω. μέ - νος με τὰ δῶ. ρα Ἄ. γιε Βα. σί - λη
2. Κά. δε χρό νο τέ. τοια νύ. χτα τί καρδοῦ. λες νὰ χτυ. πᾶ - νε

μέ. λα. χτά. ρα σέ προ. σμέ. νουν οἱ μι. κροῖ κα. λοῖ σου φί. λοι.
γιὰ χα. τί - ρι σου ἄ. πό - ψε πό. σα μά. τια ζα. γρυ. πνᾶ - νε.

Στὴ με. γά. λη σου σα. κού. λα ποῦ. ναι πόν. το - τε γε. μά. τη
Κί ὅ. ταν ὕ. πνος τὰ σφα. λί. ση στὰ ὅ. νει. ρά τους δᾶρ. δης πᾶ. λι

μέ. λο. γιῶν, λο. γιῶν παι. χνί. δια καὶ γιὰ μᾶς δᾶ κρύ. θης κά. τι.
τὰ παι. χνί. δια σου ν' ἄ. φί. σης στὸ μι. κρό τους προσ. κε. φά. λι.

Τρα λα λα λα λα λα τρα λα λα λα λα λα τρα λα λα λα

Ρικ.
Φρετίλας

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ Κ. ΠΑΝ. Ι. ΖΕΠΟΥ

Τὰ Χριστούγεννα 1974 καὶ τὸ Νέον Ἔτος 1975 εἶναι μία ἀκόμη καμπὴ εἰς τὴν διαδρομὴν τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας — μία ὅμως καμπὴ ἡ ὁποία ἔχει πολλὴν σημασίαν καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος.

Κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1974 ἐξέσπασεν ἀπροσδόκητος ἡ νέα τραγωδία τῆς Κύπρου καὶ τὸ ἀπὸ αἰώνων ἑλληνικὸν νησί εὐρέθη καὶ πάλιν, κατὰ μέγαν μέρος του, ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ σκληροῦ ἀνατολίτου κατακτητοῦ. Αἷμα καὶ ξεσπιτωμὸς ἦσαν αἱ συνέπειαι τῆς τραγωδίας. Καὶ εἰς τὴν τραγωδίαν αὐτὴν ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. εἶχε τὴν θλιβεράν εὐκαιρίαν ν' ἀποδείξῃ τὴν εὐπρόσδεκτον παρουσίαν του. Ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. εἶχεν ἔτσι τὸ προνόμιον νὰ συμπαρασταθῇ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην δυστυχίαν μετὸν γνώριμον, ψυχικὸν ἠθικὸν καὶ ὕλικὸν ὀπλισμὸν του. Πολλὴ καὶ βαθεῖα τοῦ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη.

Πολλὰ ὅμως καὶ σημαντικὰ ἀναμένονται ἀπὸ τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ διὰ τὸ νέον ἔτος 1975. Ἡ εὐγενὴς προσφορὰ τῆς ἀνθρωπιάς, ἡ ὁποία τόσον πολὺ σπανίζει εἰς τὴν ἀναταραγμένην ἐποχὴν μας, εἶναι ἔργον τοῦ καθενός, ἰδιαίτέρως ὅμως εἶναι στόχος τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. Αὐτὸ δ' ἰσχύει ὄχι μόνον διὰ τὴν Κύπρον ἀλλὰ καὶ διὰ κάθε ἄλλην περιοχὴν, ὅπου ὁ ἀνθρώπος εἰς τὴν δυστυχίαν του ἀναζητεῖ τὴν ζεστασίαν, τὴν στοργὴν, τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην.

Μετὰ τὴν λήξιν τοῦ 1974 καὶ μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ 1975 συγχαίρω ἐγκαρδίως τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. δι' ὅσα ἐπραξεν, εὐχομαι δ' εἰς αὐτὸν κάθε ἐπιτυχίαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀρχομένου νέου ἔτους.

Παραστάτης κάθε προνοίας κοινωνικῆς, ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. εἶναι ἀποτελεσματικὴ παρηγορία εἰς ὥρας δυστυχίας. Εἶναι ὅμως καὶ ἑκφρασις τοῦ κάθε εὐγενικοῦ αἰσθήματος ποῦ δεσπόζει καὶ πρέπει νὰ δεσπόζῃ εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὸν νοῦν τῆς νεότητος — τῆς ἑλληνικῆς νεότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ἐλπίδα τοῦ καλλιτέρου μέλλοντος διὰ τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Εὐχομαι εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. κάθε ἐπιτυχίαν εἰς τὸν ἀρχομένον χρόνον.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΣΙΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΛΟΒΕΑ
ΗΜΕΡΟΝ
36/99
ΑΡΙΘ.

ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ
Ἀκαδημαϊκοῦ

ΠΑΙΔΙΚΑ

ΜΑΤΙΑ

Τὴν πρώτη μέρα κάθε καινούργιου χρόνου, προσπαθῶ νὰ κοιτάξω στὰ μάτια ὅσο γίνεται περισσότερα μικρὰ παιδιά: ἀγοράκια καὶ κοριτσάκια, ἀπὸ συγγενικά, ἀπὸ φιλικὰ κι ἀπὸ ξένα σπίτια. Καὶ ἡ προσπάθειά μου, πού εἶναι προσδοκία, μεγάλη καὶ πάντα νέα, ἔχει ἓνα ἀνεκτίμητο κέρδος: λάμπουν τόσο ἀ-

θῶα καὶ τόσο καθαρά αὐτὰ τὰ μάτια καὶ μοῦ χαρίζουν τόση αἰσιοδοξία! Εἴτε γαλάζια εἶναι εἴτε μαῦρα εἴτε καστανά, μὲ βεβαιώνουν ὅτι, πέρ' ἀπὸ τὰ ὅποιαδήποτε ἐμπόδια, πέρ' ἀπὸ τὰ ὅποιαδήποτε μίσση καὶ πέρ' ἀπὸ τὴν ὅποιαδήποτε κακοτυχίες, ἀπλώνεται ὁ δρόμος τοῦ ἡλίου καὶ τῆς χαρᾶς, οἱ λίγες ἢ καὶ οἱ πολλές στιγμές τῆς εὐτυχίας. Γιατὶ καθέν' ἀπὸ τὰ παιδιά αὐτὰ θὰ νικήσῃ τὴ γύρω του ἐπιβουλή καὶ τὴ γύρω του φθορά, θὰ σταθῇ ὀρθιο, θὰ ὑπάρξῃ, θὰ ζήσῃ, ὅσο κι ἂν χρειαστῇ νὰ πολεμήσῃ, ὅσες πληγές κι ἂν πάρῃ στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα. Κάθε παιδί εἶναι ἡ ζωὴ μὲ ἀξόδευτες ὅλες τὶς δυνάμεις τῆς, εἶναι ἓνα μικρὸ τρόπαιο, μιὰ νίκη ἀπάνω στὸ χρόνο καὶ στὸ θάνατο, πού μάχονται μὰ δὲν καταφέρνουν νὰ πετύχουν τὸ ὀριστικὸ τέλος. Καὶ κοντὰ στὸ τρόπαιο αὐτὸ ὀρθώνεται ὁ καθένας νικητής, ἔστω κι ἂν ἔχῃ ἄσπρα μαλλιά, ἔστω κι ἂν ἔχῃ γυμνὸ κρανίον, ἔστω κι ἂν εἶναι πιά ὀριστικὰ νικημένος.

Τὸ παιδί μοῦ προσφέρει κάθε Πρωτοχρονιὰ πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅλα τὰ μηνύματα μεγάλων καὶ μικρῶν ἡγετῶν τοῦ κόσμου, σκορπίζει γύρω του δῶρα πολὺτιμα, δῶρα θαυμάσια, σὲ ὅλους, στοὺς δικούς του καὶ στοὺς ἄλλους, σὲ ὅσους ξέρουν νὰ τὸ κοιτάξουν στὰ μάτια καὶ νὰ δοῦν τὴ μεγάλη ὑπόσχεσι ζωῆς πού τὰ κάνει τόσο καθαρά, τόσο ἀθῶα, τόσο χαρούμενα. Τὰ μάτια τὰ παιδικὰ πάντα προσφέρουν, ἀλλά καὶ ζητοῦν. Μόνο πού ἐνῶ τόσο χαρίζουν, περιορίζουν τὴν ἀπαίτησί τους σὲ λίγα ἐρωτήματα, πού κι αὐτὰ τὰ

διαβάζουν καὶ τὰ καταλαβαίνουν μόνο ὅσοι ἔχουν τὸ θάρρος νὰ κοιτάξουν κατὰματα ἓνα παιδί.

Ἄλλοτε, διαβάζαμε στὰ μάτια τῶν παιδιῶν πληθὺς ἀπορίες. Τώρα ἐγιναν δύο μόνο ἢ τρεῖς. Κι ἂν δὲ φωνάζουν αὐτὲς οἱ ἀπορίες, ἂν δὲν κραυγάζουν, ἐλέγχουν περισσότερο, μᾶς καθίζουν στὸ σκαμνί, κατηγοροῦν. Τὰ παιδιά, ὅπου κι ἂν βρίσκονται, μαζὶ μὲ ὅποιουσδήποτε μεγάλους κι ἂν ζοῦν, στὴ φτώχεια ἢ στὰ πλούτη, ἀκοῦνε, πιάνουν μὲ τὶς τόσο εὐαίσθητες κεραίες τους πολὺ περισσότερα ἀπ' ὅσα φανταζόμαστε, κι ἂν δὲ μποροῦν νὰ παρακολουθήσουν τὶς ἀνησυχίες καὶ τὶς ἀγωνίες μας, καταλαβαίνουν ὅτι δύσκολα ἀναπνέουμε, ὅτι ἔχουμε χάσει τὸν ὕπνο μας, ὅτι δὲν εἴμαστε εὐτυχεῖς. Καὶ μᾶς ρωτοῦν μὲ τὰ ἐκπληκτὰ μάτια τους: — «Ποῦ τὸν πᾶτε τὸν κόσμον; Θὰ τὸν κάνετε μεγαλύτερο μὲ τὶς ἀνακαλύψεις σας, μὲ τὶς ἐφευρέσεις σας, μὲ τὶς ἐπιστημονικὲς κατακτήσεις σας, μὲ τὰ διαπλανητικὰ σας ταξίδια, μὲ τὴ φαντασία καὶ μὲ τὴν τόλμη σας, ἢ θὰ τὸν μικρύνετε τόσο πού ἐμεῖς νὰ μὴ βρίσκουμε αὔριο θέσι γιὰ νὰ σταθοῦμε, νὰ ἐργαστοῦμε, νὰ ζήσουμε;»

Αὐτὰ τὰ μάτια θὰ τὰ δοῦμε ὅλοι σήμερα, πρώτη ἡμέρα ἑνὸς χρόνου πού ἐρχεται μὲ τόσα μηνύματα εἰρήνης καὶ μὲ τόσες ὑποσχέσεις. Κι αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα θὰ τ' ἀκούσουμε ἀρκετοί. Πόσοι ὅμως θὰ μπορέσουμε ν' ἀπαντήσουμε; Ἄς μὴ βιασθῇ κανεὶς νὰ μᾶς μετρήσῃ. Καλύτερα νὰ νομίζουμε ὅτι εἴμαστε πολλοὶ ὅσοι ξέρουμε τί θέλουμε καὶ ποῦ πᾶμε..

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

ΑΓΙΕ ΒΑΣΙΛΗ...

Ἄγιε Βασίλη, Ἄγιε Βασίλη,
βιάσου νὰ ῥθῇς, σὲ καρτερῶ
καὶ τ' ὄνομά σου ἔχω στὰ χεῖλη
καὶ στ' ὄνειρό μου σὲ θωρῶ.

Βλέπω βουνά, ἄσπρα, χιονισμένα
καὶ δάση μ' ἄσπρα τὰ κλαριά
καὶ μοναχὸ βλέπω καὶ σένα
νὰ περπατᾷς μὲς στὸ βοριά!

Περνᾷς ἀκούραστος στὸ χιόνι
ἀπὸ πατρίδες μακρινές
καὶ τ' ἀργὸ βῆμα σου τυπώνει
μακρὰ σειρὰ πατημασιές.

Κι ὅταν στὴν πόλι θὰ ἔχῃς φθάσει,
θὰ ἔναι μιὰ νύχτα σκοτεινὴ.
τὰ μάτια θὰ ἔχῃ ὕπνος σκεπάσει
καὶ δὲν θ' ἀκούγεται φωνή.

Μὰ ἐγὼ μονάχος θὰ ἔχω μείνει
τοὺς χτύπους νὰ παραφυλῶ
καὶ ὅταν θ' ἀκούσω στὴ γαλήνη
τὸ βῆμα σου τὸ σιγαλό,

θ' ἀνοίξω νὰ καλωσορίσῃς
μὲς στὴ σιωπὴ μας τὴ φτωχή,
τὰ δῶρα σου νὰ μᾶς χαρίσῃς
καὶ τὴ γλυκεῖά σου τὴν εὐχή.

Ἄγιε Βασίλη, Ἄγιε Βασίλη,
βιάσου νὰ ῥθῇς, σὲ καρτερῶ
καὶ τ' ὄνομά σου ἔχω στὰ χεῖλη
καὶ στ' ὄνειρό μου σὲ θωρῶ!

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀκαδημαϊκός

Η ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑ

Ὁ κόσμος ἀκατάπαυστα γυρνᾷ
κ' ἡ φύσι τὴ θωριά της δὲν ἀλλάζει,
μὰ πάντα ἡ βασιλόπιττα θὰ μοιάζει
τὴ Μοῖρα πού τὸν κόσμο κυβερνᾷ.

Ὁ ἄνθρωπος στὴ Μοῖρα ἐμπρὸς περνᾷ
κ' ἐκείνη τὸ κομμάτι του ἐτοιμάζει,
κι ὁ ἄνθρωπος διαβαίνοντας τ' ἀρπάζει
καὶ ζῇ μ' αὐτὴ κι αὐξάνει καὶ γερνᾷ.

Ἀφράτη βασιλόπιττα κ' ἐκείνη
ἓνα κομμάτι στὸν καθένα δίνει,
μὰ κρύβει τὸ φλωράκι ὅσο μπορεῖ.

Ἀχ! πῶς περνᾷ μ' ὀλόχαρο τὸ μάτι
αὐτὸς πού στὸ δικό του τὸ κομμάτι
βρίσκει τῆς εὐτυχίας τὸ φλωρί!

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

* * *

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Καινούργιος χρόνος πάλι ξημερώνει
καὶ σβήνεται καὶ χάνεται ὁ παλιός.
Μαζί του νὰ σβηστοῦνε κι ὅλοι οἱ πόνοι,
τὸ δάκρυ μας, ἡ λύπη, ὁ στεναγμός.

Καινούργιος χρόνος πάλι ξημερώνει
καὶ λάμπει ὁ σκοτισμένος οὐρανός.
Μ' ἐλπίδες ὁ Θεὸς νὰ τὸν χρυσώνῃ
καὶ νὰ ν' εὐτυχισμένος καὶ καλός.

Ἐλᾶτε νὰ γυρίσωμε καὶ πάλι
στὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ σὰν ἀδελφοί,
κι ὁ χρόνος ὁ καινούργιος θὰ μᾶς βγάλῃ
στὴς δόξας τὴν ὀλόφωτη κορφή.

Χριστέ, μεγαλοδύναμε Θεέ μας,
Χριστέ, γεμᾶτε ἀγάπη καὶ στοργή,
χαρούμενο τὸ χρόνο χάρισέ μας
καὶ δώσε τὴν εἰρήνην σου στὴ γῆ!

Γ. ΒΕΡΙΤΗΣ

ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ

ΒΑΣΙΛΗΣ

ΣΤΟ ΜΑΝΤΡΙ

Κάθε χρόνο ο Άγιος Βασίλης τις παραμονές της Πρωτοχρονιάς, γυρίζει από χώρα σε χώρα κι από χωριό σε χωριό, και χτυπά τις πόρτες για να δει ποιός θα τον δεχτεί με καθαρή καρδιά. Μια χρονιά λοιπόν, πήρε το ραβδί του και τράβηξε. Ήτανε σαν καλόγερος άσκητής, ντυμένος με κάτι μπαλωμένα παλιόρασα, με χοντροπάπουτσα στα ποδάρια του και μ' ένα ταγάρι περασμένο στον ώμο του. Γι' αυτό τον παίρνανε για διακονιάρη και δεν τ' ανοίγανε την πόρτα. Ο Άγιος Βασίλης έφευγε λυπημένος, γιατί έβλεπε την άπονια των ανθρώπων και συλλογιζότανε τους φτωχούς που διακονεύανε, έπειδής έχουνε ανάγκη, μ' όλο που αυτός ο ίδιος δεν είχε ανάγκη από κανέναν, κι ούτε πεινούσε, ούτε κρύωνε.

Άφου βολόδευε από δώ κι από κεϊ, κι άφου πέρασε από χώρες πολλές και από χιλιάδες χωριά και πολιτείες, έφτασε στα έλληνικά τ' αέρη, που 'ναι φτωχός κόσμος. Άπ' όλα τ' αέρη πρόκρινε τ' α πιο φτωχά, και τράβηξε κατ' α κεϊ, ανάμεσα στα ξερά βουνά που βρισκόντανε κάτι καλύβια.

Περπατούσε νύχτα κι ο χιονιάς βογγούσε, ή πλάσι ήτανε πολύ άγρια. Ψυχή ζωντανή δεν άκουγότανε, έξον από κανένα τσακάλι που γάβγιζε.

Άφου περπάτησε κάμποσο, βρέθηκε σ' ένα άπαγκειο που έκοβε ο άγέρας από 'να μικρό βουνό, κ' είδε ένα μαντρί κολλημένο στα βράχια. Άνοιξε την αλύοπορτα που ήτανε καμωμένη από άγρια ρουπάκια και μπήκε στη μάντρα. Τ' α σκυλιά ξυπνήσανε και πιάσανε και γαυγίζανε. Πέσανε άπάνω του να τον σκίσουνε: μά, σαν πήγανε κοντά του, σκύψανε τ' α κεφάλια τους και σερνόντανε στα ποδάρια του, γλύφανε τ' α χοντροπάπουτσα του, γρούζανε φοβισμένα και κουνούσανε παρακαλεστικά τις ουρές τους.

Ο Άγιος σίμωσε στο καλύβι του τσομπάνου, χτύπησε την πόρτα με το ραβδί του και φώναξε:

«Έλεήστε με, χριστιανοί, για τις ψυχές των άποθαμένων σας: Κι ο Χριστός μας διακόψε σαν ήρθε σ' ετούτον τον κόσμο!».

Η πόρτα άνοιξε και βγήκε ένας τσομπάνης, παλληκάρι ως είκοσι πέντε χρονώ, με μαύρα γένια: καί, δίχως να δει καλ' α καλ' α ποιός χτυπούσε την πόρτα, είπε στον γέροντα: «Πέρασε μέσα στο φτωχικό μας να ζεσταθής: Καλή μέρα και καλή χρονιά!».

Αυτός ο τσομπάνης ήτανε ο Γιάννης ο Μπαϊκάς, που τον λέγανε Γιάννη Βλογημένον, άνθρωπος άθως σαν τ' α πρόβατα που βόσκαγε, άγραμματος όλότελα.

Μέσα στην καλύβα έφεγγε με λιγοστό φως ένα λυχνάρι. Ο Γιάννης, σαν είδε στο φως πως ο μουσαφίρης ήτανε γέροντας καλόγερος, πήρε το χέρι του και τ' άσπαστηκε και το 'βαλε άπάνω στο κεφάλι του. Άστερα φώναξε τη γυναίκα του, ως είκοσι χρονώ κοπελλούδα, που κουνούσε το μωρό τους μέσα στην κούνια. Και κείνη πήγε ταπεινά και φίλησε το χέρι του γέροντα, κ' είπε: «Κόπιασε, παπού, να ξεκουραστής».

Ο Άγιος Βασίλης στάθηκε στην πόρτα και βλόγησε το καλύβι κ' είπε: «Βλογημένοι να 'σαστε, τέκνα μου, κι όλο το σπιτικό σας. Τ' α πρόβατά σας να πληθαίνουν ως του 'Ιωβ μετ' α την πληγήν και ως του Άβραάμ και ως του Λάβαν. Η ειρήνη του Κυρίου 'Ημών 'Ιησού Χριστού να είναι μαζί σας!».

Ο Γιάννης έβαζε ξύλα στο τζάκι και ξελόχισε ή φωτιά. Ο Άγιος άπείθωσε σ' εμιά γωνιά το ταγάρι του, ύστερα έβγαλε το μπαλωμένο το ράσο του κι άπόμεινε με το ζωστικό του. Τον βάλανε κ' έκατσε κοντά στη φωτιά, κ' ή γυναίκα του έ-

έβαλε και μιά μαξιλάρα ν' άκουμπήσει. Ο Άγιος Βασίλης γύρισε κ' είδε γύρω του και ξανάπε μέσα στο στόμα του: «Βλογημένο να 'ναι το καλύβι!».

Ο Γιάννης μπαινόβγαινε για να φέρη το 'να και τ' άλλο. Η γυναίκα του μαγείρευε. Ο Γιάννης ξανάρριξε ξύλα στη φωτιά.

Μονομιάς φεγγοβόλησε το καλύβι με μιάν αλλοιώτικη λάμψη και φάνηκε σαν παλάτι. Τ' α δοκάρια σαν να 'τανε μαλαμοκαπνισμένα, κ' οι πυτιές που ήτανε κρεμασμένες σαν να γινήκανε χρυσά καντήλια, και τ' α τυροβόλια κ' οι καρδάρες και τ' άλλα τ' α συνέργα που τυροκομούσε ο Γιάννης, λες κ' ήτανε διαμαντοκολλημένα. Και τ' α ξύλα που καιγότανε στη φωτιά εύωδιάζανε σαν μοσκολίβανο και δεν τρίζανε, όπως τ' α ξύλα της φωτιάς, παρά φέλνανε σαν τους άγγέλους που 'ναι στον Παράδεισο.

Ο Γιάννης ήτανε καλός άνθρωπος, όπως τον έφτιαξε ο Θεός. Φτωχός ήτανε, είχε λιγοστά πρόβατα, μ' α πλούσια καρδιά. «Τη πτωχεία τ' α πλούσια!».

Ήτανε αυτός καλός, μ' α είχε και καλή γυναίκα. Κι όποιος τύχαινε να χτυπήσει την πόρτα τους, έτρωγε κ' έπινε και κοιμότανε. Κι αν ήτανε και πικραμένος, εύρισκε παρηγοριά. Γι' αυτό κι ο Άγιος Βασίλης κόνεψε στο καλύβι τους ζημερώνοντας Πρωτοχρονιά παραμονή της χάρης του, κ' έδωσε την εύλογία του.

Κείνη τη νύχτα τον περιμένανε όλες οι πολιτείες και τ' α χωριά της οίκουμένης, αρχόντοι, δεσποτάδες κ' επίσημοι άνθρωποι, πλην εκείνος δεν πήγε σ' ε κανέναν τέτοιον άνθρωπο, παρά πήγε στο μαντρί του Γιάννη του Βλογημένου. Σαν βολέψανε τ' α πρόβατα, μπήκε μέσα ο Γιάννης και λέγει στον γέροντα: «Μεγάλη χαρά έχω άπόψε που ήρθες, ν' άκούσουμε κ' εμείς κανένα γράμμα, γιατί δεν έχουμε έκκλησι' α κοντά μας, μήτε καν ρημοκλήσι. Έγώ αγαπώ πολύ τ' α γράμματα της θρησκείας μας, κι ως μ' αν τ' α καταλαβαίνω, γιατί είμαι ξύλο άπελέκητο. Μιά φορά μ' αν ήρθε ένας γέροντας Άγιονορίτης και μ' αν άφησε τούτη την άγιωτική φυλλάδα, κι αν λάξη να περάσει κανέναν γραμματιζούμενος καμιά φορά, τον βάζω και την διαβάζει. Έγώ όλα - όλα τ' α γράμματα που έβγαζε λόγο στο λόγια που τ' α λέγε ένας που έβγαζε λόγο στο χωριό, δυο ώρες από δώ, κι από τις πολλές φορές που τ' α λέγε, τυπωθήκανε στη θυμής μου. Αυτός ο γραμματικός έλεγε και ξανάλεγε: «Σ' κ' νιτι ού μήτηρ του κι τουν ανισπάζιτι κι του λέγ: Τέκνον μου! Τέκνον μου!». Αυτά τ' α γράμματα ξέρω...».

Ήτανε μεσάνυχτα. Ο άγέρας βογγούσε. Ο Άγιος Βασίλης σηκώθηκε άπάνω και στάθηκε Άγιος Βασίλης κατ' α την ανατολή κ' έκανε τον σταυρό γυρισμένος κατ' α την ανατολή κ' έκανε τον σταυρό του τρεις φορές. Άστερα έσκυψε και πήρε από το ταγάρι του μιά φυλλάδα και είπε: «Εύλογητός ο Θεός ήμών πάντοτε, νύν και άει και εις τους αιώνας των αιώνων!». Ο Γιάννης πήγε και στάθηκε από πίσω του και σταύρωσε τ' α χέρια του. Η γυναίκα βύζαξε το μωρό και πήγε και κείνη και στάθηκε κοντά στον άντρα της.

Κι ο γέροντας είπε το «Θεός Κύριος» και τ' άπολυτίκιο της Περιτομής «Μόρφην αναλλοιώτως ανθρωπίνην προσέλαβες», χωρίς να π' αν και το δικό του τ' άπολυτίκιο, που λέγει: «Είς π' ανσάν την γ' αν εξήλθεν ο φθόγγος σου». Έμελνε γλυκά και ταπεινά, κι ο Γιάννης κ' ή Γιάννα να τον άκούγανε με κατάνυξι και κάνανε τον σταυρό τους. Κ' είπε ο Άγιος Βασίλης τον Όρθρο και τον Κανόνα της εορτής: «Δεύτε λαοί, άσωμεν», χωρίς να π' αν το δικό του Κανόνα «Σου την φωνήν έδει παρείναι, Βασίλειε». Κ' ύστερα είπε όλη τη Λειτουργία, κ' έκανε άπόλυσι.

Καθήσανε στο τραπέζι και φάγανε, ο Άγιος Βασίλειος ο Μέγας, ο Γιάννης ο Βλογημένος, ή γυναίκα του κι ο μπάμπας - Μάρκος ο Βουβός, που τον είχε συμμαζέψει ο Γιάννης και τον βοηθούσε. Και, σαν άποφάγανε, έφερε ή γυναίκα την βασιλόπιτα και την έβαλε πάνω στο σοφρά. Κι ο Άγιος Βασίλης πήρε το μαχαίρι και σταύρωσε την βασιλόπιτα κ' είπε: «Είς το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Άγίου Πνεύματος!». Κ' έκοψε το πρώτο κομμάτι κ' είπε: «Του Χριστού», έκοψε το δεύτερο κ' είπε: «Της Παναγίας», κ' ύστερα έκοψε το τρίτο και δεν είπε: «Του Άγίου Βασιλείου», αλλά είπε: «Του νοικοκύρη του Γιάννη του Βλογημένου!».

Πετάγεται ο Γιάννης και του λέγει: «Γέροντα, ξεχάσες τον Άϊ - Βασίλη!». Του λέγει ο Άγιος: «Άλήθεια, τον ξεχάσα!». Κ' έκοψε ένα κομμάτι κ' είπε: «Του δούλου του Θεού Βασιλείου!». Άστερα έκοψε πολλά κομμάτια, και σ' ε κάθε ένα που έκοβε έλεγε: «Της νοικοκυράς», «του μωρού», «του σπιτιού», «των ζωντανών», «των πτωχών».

Λέγει πάλι ο Γιάννης στον Άγιο: «Γέροντα, γιατί δεν έκοψες για την άγιωσύνη σου;». Του λέγει ο Άγιος: «Έκοψα, εύλογημένε». Μ' α ο Γιάννης δεν κατάλαβε τίποτα, ο καλότυχος!

Έστρωσε ή γυναίκα για να κοιμηθούνε. Σηκώθηκε να κάνουνε την προσευχή τους. Ο Άγιος Βασίλης άνοιξε τις άπαλάμες του κ' είπε τη δική του την εύχή, που τη λέει ο παπάς στη Λειτουργία: «Κύριος ο Θεός μου, οίδα ότι ούκ είμ' α άξιος, ούδε ικανός ίνα υπό την στέγην εισέλθης του οίκου της ψυχής μου...». Σαν τελείωσε την εύχή κ' έτοιμαζόντανε να πλαγιάσουνε, του λέει ο Γιάννης: «Εσύ, γέροντα, που ξέρεις τ' α γράμματα, π' αν μας σ' ε ποιά παλάτια άραγε πήγε άπόψε ο Άϊ - Βασίλης; Οι αρχόντοι κ' οι βασιλιάδες τί άμαρτίες μπορεί να 'χουνε; Εμείς οι φτωχοί είμαστε άμαρτωλοί και κακορρίζικοι, έπειδή ή φτώχεια μ' αν κάνει να κολαζόμαστε».

Ο Άγιος Βασίλης δάκρυσε. Σηκώθηκε πάλι άπάνω, άπλωσε τις παλάμες του και ξανάειπε την εύχή του άλλιώς: «Κύριε ο Θεός μου, οίδας ότι ο δούλός σου 'Ιωάννης ο άπλος έστιν άξιος και ικανός ίνα υπό την στέγην αυτού εισέλθης, ότι νήπιος ύπάρχει, και των τοιούτων έστιν ή βασιλεία των ουρανών...».

Και πάλι δεν κατάλαβε τίποτα ο Γιάννης ο καλότυχος, ο Γιάννης ο Βλογημένος!

ΑΛΕΚΑΣ Δ. ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑ ΚΥΝΗΓΟΣ

Διήγημα

Τὰ παιδιά, μαζεμένα στην τραπέζα, παίζανε ένα παιχνίδι του τραπέζιου. Από την άνοιχτη όμως μεσόπορτα ακουγόταν καθαρά οι φωνές των μεγάλων που κουβεντιάζαν στο διπλανό σαλόνι. Και για μια στιγμή ακούστηκε κάποιος κύριος να λέει αυτά:

— Οι πότεροι φίλοι μου κάθε Σεπτέμβριο σκορπίζονται στα νησιά και στις έσοχες της Άττικής για κυνήγι. Μά εγώ δε δοκίμασα ποτέ μου να τους ακολουθήσω. Γιατί το ξέρω, το νοιώθω πως δε θα μπορέσω ποτέ μου να γίνω κυνηγός.

Τὰ παιδιά τότε παράτησαν το παιχνίδι τους, σηκώθηκαν, πήγαν κοντά του και τον κοίταξαν με μάτια γεμάτα περιέργεια. Έκείνος τους χαμογέλασε μαντεύοντας το ρώτημά τους.

— Θα θέλατε σίγουρα να μάθετε γιατί δεν μπόρεσα να γίνω κυνηγός, είπε.

— Ναί, ναι! φωνάζανε χαρούμενα τὰ παιδιά και τον ζώσανε άλλο όρθο, άλλο καθιστό σε μια καρέκλα, άλλο χάμω στο χαλί, στήνοντας με προσοχή τ' αυτί τους σε κάτι που υποσχότανε να είναι μια περιπέτεια ή και μια άπληη παραξενιά του κυρίου.

— Πρέπει πρώτα, άρχισε σιγά, να σας γυρίσω πίσω καμιά είκοσαριά χρόνια, έτσι πού να μ' αντικρύσετε και μένα συνομήλικό σας. Έναν πεισιρρικό με το κοστούμι της εποχής εκείνης. Μακρές κάλτσες και μπουτίνια και μια λινή ποδιά με κόκκινα σειρήνια. Καθόμαστε τότε σ' ένα σπίτι στο τέρμα Πατησίων. Μια μονοκατοικία, μ' ένα μεγάλο περιβόλι. Και τί δε φύτρωνε στο περιβόλι κείνο, παιδιά. Κάθε λογής λαχανικό στην εποχή του και γλυκόχυμα φρούτα της καλύτερης ράτσας, πιάσε από πορτοκάλι, βερούκοκο, μηλοροδάκινο και φραγκοστάφυλο, πού ήτανε ή διαλεχτή σοδιά της μητέρας για τὰ γλυκά της, ως

τις δουκέσσες και τὰ μοσχάτα σταφύλια της μεγάλης κληματαριάς. Ο Μάης όμως κι ο Ιούνιος ήταν ή μεγάλη μου χαρά! Φράουλες και κεράσια.

«Και τώρα ακόμα πού θυμάμαι όλα αυτά δοκιμάζω πλάι στη νοσταλγία των αγαπημένων μου χρόνων πού έφυγαν, κ' ένα μικρό ύπολειμμα απ' τη χαρά της λαιμαργίας. Και ξαναβλέπω τον εαυτό μου με τ' άλλα αδελφια μου, το Νίκο, τη Μαίρη και τη Χαρούλα να ψάχνουνε με λαχτάρα κατάχαμα το πράσινο φύλλωμα πού έκρυβε ανάμεσά του το διαλεχτό γευστικό καρπό πού λέμε φράουλα. Δεν ξέρω όμως αν τούτη ή μεριά του κήπου, μ' όλους αυτούς τους πειρασμούς πού σ' εξιστόρησα ήταν ή καλύτερη. Γιατί ο κήπος πρὸς το δρόμο ήτανε μαγευτικός, Άνθρωπος δεν περνούσε απ' έξω πού να μὴ σταθῇ να τον θαυμάσει. Κι όχι μονάχα την άνοιξη πού όλα τὰ δέντρα και τὰ λουλούδια ήτανε στον άνθο τους και μοσκοβόλα ο τόπος, μα και το καλοκαίρι, και πρὸ πάντων τὸ φθινόπωρο, πού τη σιδερένια πόρτα του περιβολιού την έζωναν και τη στεφάνωναν τὰ κόκκινα φύλλα και πού οι πυραγκαθιές χάραζαν μια χρυσοκόκκινη δεινροστοιχία από την είσοδο ως την πόρτα του σπιτιού. Δεν σ' έκανα αυτές τις περιγραφές για να παινέσω τον κήπο μας πού αγαπούσα τόσο, αλλά γιατί σχετίζεται, και πού, με το περιστατικό πού θα διηγηθώ».

Τὰ παιδιά σάλεψαν λίγο απ' τη θέσι τους κι ύστερα μείνανε ακίνητα, με ανυπόμονη περιέργεια. Τίποτα δεν μπορούσε να τους κερδίσει κείνη τη στιγμή έξω απ' την συνέχεια της ιστορίας.

— Λοιπόν, συνέχισε ο κύριος, κάποιο χειμώνα, Γενάρης ήτανε, το κρύο είχε γίνει καημός. Κι άκούγαμε πιά όλους να λένε το ίδιο: «Μά δεν χιονίζει τέλος

πάντων να ξεθυμάνη!». Άς χιονιστή, σκεπτόμαστε και μεις, να δούμε τ' είναι αυτό το χιόνι. Τόπαμε κ' έγινε. Ένα πρωί ξυπνήσαμε και τὸ είδαμε στοιβαγμένο στο περβάζι του παραθύρου. Πόση χαρά δοκίμασα! Πρώτη μου φορά έβλεπα χιόνι. Κ' ήμουνα όχτώ χρονών τότε. Τόξερα μονάχα από περιγραφές κι από εικόνες. Και να τώρα πού το χαιρόμαστε στ' αληθινά. Ο Νίκος, ο μεγαλύτερος μου αδελφός πού κοιμόμαστε μαζί, βγήκε έξω να πλυθῇ πρώτος. Απόμεινα μόνος στο δωμάτιο. Άνοιξα τότε βιαστικά το παράθυρο, χούφτισα κάμποσο χιόνι και τόφερα κοντά στο πρόσωπό μου, στη μύτη μου να δώ πώς μυρίζει κ' έβγαλα και τη γλώσσα μου και με την ακρίτσα της άγγιξα τον άσπρο πειρασμό να δώ τί γεύσι είχε. Κι όταν βεβαιώθηκα πώς δεν διέφερε καθόλου από το νερό, στάθηκα κ' έβλεπα γοητευμένος την καινούργια άμη της γειτονιάς.

«Ξάφνου το μάτι μου έπεσε στα πουλάκια πού ήτανε κουρνιασμένα πάνω στα γυμνά κλωνάρια των δέντρων, κι άλλα πάνω στα ήλεκτρικά σύρματα πού περνούσανε πάνω απ' τὰ κάγκελα του κήπου. Κείνη τη στιγμή σαν άστραπη φώτισε το νοῦ μου ή σκέψη να δοκιμάσω για λίγο, μόνο για λίγο, τη σφεντόνα του Λεωνίδα. Την άλλη μέρα θα του τη γυρίζα πίσω. Γιατί ο πατέρας πού του την έδωσε άποβραδὶς, με την έλπίδα ν' άποχτήσω κ' εγώ μια όμοια, χάλασε τον κόσμο. Τόβρισκε σκληρόκαρδο και ταπεινωτικό για ένα παιδί να κυνηγά πουλιά με τη σφεντόνα. Έλα όμως πού εγώ δεν ήθελα να μού ξεφύγει ή ευκαιρία! Και κείνη ή ιδέα της μικρής παρακοῆς γλύναινε τόσο το νοῦ μου... Την πήρα και ροβόλησα τις πίσω σκάλες του σπιτιού μας. Βγήκα στο δρόμο και δὸς του πάνω στα πουλιά όπου τάπαιρνε το μάτι μου. Στα δέντρα, τὰ σύρματα, στο πέταγμά τους στον άέρα. Μά τίποτα δεν πέτυχα. Θέλετε από βιασύνη μου, από νευρικότητα, είτε το σπουδαιότερο, γιατί δεν είχα ποτέ μου άσκηθῇ στη σκοποβολή. Είδα κι άπόειδα. Κι άνέβηκα τρεχάλα στο δωμάτιό μου. Ο Νίκος δεν είχε γυρίσει ακόμα. Άνάσσανα. Δόξα σοι ο Θεός, έμεινα εύχαριστήσιμος πού το μυστικό μου δεν το μοιράστηκα με κανένα.

«Κοντεύανε πιά έννιά. Ξέχασα να σας πώ πώς ήτανε ακόμα διακοπές για τις γιορτές του καινούργιου χρόνου, κ' έτσι σχολείο δεν είχαμε. Μαζευτήκαμε λοιπόν στην τραπέζα για το πρωινό. Φάγαμε με κέφι, μα βιαστικά, προσμένοντας με λαχτάρα το ξεπόρτισμά μας στον κήπο. Τὰ είχαμε όλα κανονίσει. Πρώτα μια έπίσκεψη στις κότες, στα κουνέλια και στον καλό μας τόν Μπόμπ, κ' ύστερα στον μπρὸς κήπο για τον χιονοπόλεμο. Έτσι κ' έγινε.

— Ντυθήτε καλά και βγῆτε, παράγειλε ή μητέρα.

Όρμήσαμε τρελλοί από χαρά και κυλιστήκαμε στο χιόνι. Μά οι φίλοι μας τὰ ζώα μ' έδανε για πολύ λίγο. Στο νοῦ μας ήτανε πάντα το παιχνίδι του χιονιού, οι μπάλες, και πότερο ακόμα ο χιονάνθρωπος. Ναί, θα φτιάναμε και μεις ένα χιονάνθρωπο με τσιμπούκι και καπέλο, όπως τον βλέπαμε στις ζωγραφιές των ξένων βιβλίων. Η φοινικιά

όμως μ' έκοψε τη φόρα. Σταθήκαμε μπροστά της και τη θαυμάσαμε σιωπηλοί, Έμοιαζε σά δέντρο παραμυθιού. Όλα τὰ στενόμακρα φύλλα της κάθε βεντάλιας της έσφιγγαν στην άκρα τους μια διάφανη κρυσταλλένια βελόνα πού φάνταζε στον ήλιο σά διαμαντένια.

— Καλέ για πάμε στα τριαντάφυλλα, είπε ή Χαρούλα, εκεί θάναυ τρέλλα. Εκεί θα βρούμε άπλοχωριά να παίξουμε.

Τὸ βάλαμε στα πόδια και βιαζόμαστε να προκάνουμε, λες κ' ή τριανταφυλλιά τόχε σκοπό να φύγει. Φτάσαμε. Η κόκκινη άγριοτριανταφυλλιά, μπλεγμένη στα συρματοπλέγματα και στα κάγκελα του κήπου, είχε σκαρφαλώσει από χρόνια κ' είχε άπλωθῇ. Έμοιαζε αληθινή άρχοντισσα του χειμωνιάτικου λουλουδιού μας. Καμιά πενηνταριά κατακόκκινα τριαντάφυλλα πού μοιάζανε με χαρούμενα μουντράκια, χαμογελοῦσαν απ' το πηλωμά τους, καθένα στο κεφάλι του φορώντας ένα δόλοεσκο σκουφάκι σαν από έρμινια, στραβοφορεμένο με καμάρι. Μπρὸς από την τριανταφυλλιά άπλωνόταν ένα πλούσιο ταπέτο από άφάρτο άπάτητο χιόνι. Λίγο πρὸ πέρα ένα τριαντάφυλλο πεσμένο, δίχως το χειμωνιάτικο σκουφάκι, έμενε μόνο του.

— Ποιὸς τόκοψε κ' ύστερα το πέταξε χάμω, είπε ή Μαίρη κ' έτρεξε να το σηκώσει. Την ακολουθήσαμε όλοι.

— Μά δεν είναι τριαντάφυλλο, είπε ο Νίκος σκύβοντας, νά, λίγες σταγόνες αίμα, και πρὸ πέρα άλλες... πολλές.

— Καλέ είναι ένα πουλάκι, φώναξε με λύπη ή Χαρούλα. Τὸ καημένο, ιδέστε το.

«Έσκυψε και τόπιασε στα χέρια της. Έβγαλε το μάλλινο γαντάκι της και προσπάθησε να το ζεστάνη στις χούφτες της, χουχουλίζοντας με τη ζεστή άνάσα της.

— Είναι σπουργιτάκι, είπανε τ' άλλα δυὸ παιδιά, χτυπημένο με σφεντόνα.

— Θα πεθάνη!

— Δες πώς σαρταράει ή καρδούλα του.

— Έχασε και τόσο αίμα...

— Δε θα ζήσει, δε θα ζήσει, τί να του κάνουμε...

«Κείνο είχε κλείσει τὰ ματάκια του, είχε γείρει άποσταμένο το κεφαλάκι του στη διπλωμένη φτερούγα του κι άναστανε βαθιά, γοργά, έτσι πού άναταράζοταν σε σπασμό όλο εκείνο το τρυφερό κορμάκι. Είχαμε στήσει έναν κύκλο γύρω από τη μισόκλειστη χούφτα της Χαρούλας και κοιτάζαμε λυπημένα για την άνημποριά μας να το βοηθήσουμε. Κι όλοι βρίσκανε κάτι να πουνε. Ένα λογάκι συμπόνιας, μια κραυγή αγανάκτησης για την άδικία, για το φταίχτη. Μόνο εγώ έμεινα άμίλητος. Σώπαινα από ντροπή, κοίταζα κι άκουγα κ' ένοιωθα μες στο πλεχτό σκουφί μου τ' αυτιά μου ν' ανάβουνε, τὰ πόδια μου να είναι καρφωμένα στη θέσι τους άδύναμα για κάθε μετακίνηση, την καρδιά να χτυπά δυνατά, και κάτι μέσα στο στήθος μου ν' αδειάζη άκατάπανστα. Α! αυτό πού ένοιωσα την ώρα της κρυφής μου ένοχής δεν θα το ξεχάσω ποτέ. Ήτανε μια άβάσταχτη τυραννία κι άτέλειωτη. Όσοπου επί τέλους...

— Δε μού λες σε παρακαλώ, κύριε, άκουσα τη φωνή του Νίκου πού με περνούσε τέσσερα δόλοκληρα χρόνια, μη-

(Συνέχεια στην σελίδα 29)

ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΦΛΩΡΙ

ΤΗΣ

ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ

σκεφθῇ την Καισάρεια κ' έστειλε σχετικό μήνυμα στον ποιμενάρχη, όλος ο κόσμος τρομοκρατήθηκε κ' έτρεξε να ζητήσει τη βοήθειά του. Ύψυχραιμος ο Άγιος, φρόντισε να καθουσιάσει τους εύσεβείς χριστιανούς με τέτοια λόγια:

— Πρωτ' από όλα, αδελφοί μου, τη σωτηρία μας πρέπει να την περιμένουμε από τον Θεό. Έπειδή όμως τους εύτελεις ανθρώπους τους θαμπώνει ή λάμψη του χρυσού, σ'ς προτρέπω να μού φέρη ο καθένας σας ό,τι πολύτιμο έχει, κι όσα μαζετούν θα τὰ βάλω σε μια άκριβή θήκη και θα τὰ παραδώσω στον πλεονέκτη και σκληρόν έπαρχο, για ν' άποφύγουμε μεγαλύτερα κακά. Έλπίζω πως έτσι θα σωθούμε. Προτείνω μάλιστα να πάμε στην είσοδο της πολιτείας να τον ύποδεχθούμε με ψεύτικη χαρά.

«Όλοι οι κάτοικοι μ' έπικεφαλής τον Έράρχη βγήκανε να προῦπαντήσουν τον άρχοντα. Ο Μέγας Βασίλειος, με σφιγμένη καρδιά, καταδέχτηκε να τον προσφωνήση πανηγυρικά. Ο έπαρχος ένθουσιάστηκε από την ύποδοχή, τους εύχαρίστησε και — ώ του θαύματος! — άρνήθηκε να δεχθῇ τη θήκη με τὰ πολύτιμα δώρα. Όταν έφυγε, ο ποιμενάρχης έκάλεσε αυτούς πού τὰ είχαν δώσει και τους είπε:

— Δόξα τῷ Θεῷ, αδελφοί μου, δεν επέθαμε κανένα κακό. Ο έπαρχος μάλιστα δεν έδέχθη την προσφορά σας. Την Κυριακή πού μ'ς έρχεται θα πάρη ο καθένας σας ό,τι μούδωσε.

Ήταν όμως δύσκολος, άκατόρθωτος σχεδόν ο χωρισμός των χρυσαφικών, γιατί πολλοί είχαν δώσει έντελώς όμοια. Τότε ο Μέγας Βασίλειος έπρόσταξε να φτιά-

ση το Σάββατο κάθε νοικοκυρά από μια πίττα και να του την πάη. Έτσι κ' έγινε. Ο Άγιος έβαλε μέσα σε κάθε πίττα ένα από τ' αντίκειμενα της προσφοράς, και την Κυριακή έκανε τη διανομή. Τρώγοντας τις πίττες οι χριστιανοί βρίσκανε μέσα ένα πολύτιμο χρυσαφικό, άσχετα αν αυτό ήταν ή όχι δικό τους.

Από κείνη τη χρονιά καθιερώθηκε το έθιμο του Άγίου Βασιλείου, του όποιου τη μνήμη γιορτάζει ή Έκκλησία την Πρωτοχρονιά, ένα έθιμο βαθιά ριζωμένο στις ελληνικές ψυχές.

Φλωρί ή φλωρί (από το μεσαιωνικό φλουρίν) είναι βέβαια το χρυσό νόμισμα και κόσμημα των Βυζαντινών. Όμως έπεκράτησε να λέγεται έτσι κάθε νόμισμα χρυσό ή άσημένιο — καμιά φορά και χάλκινο — πού βάζουμε στη βασιλόπιττα.

Άλλά πώς έπεκράτησε ή συνήθεια να γιορτάζουμε την πρωτοχρονιά με το κόσμημα της πίττας, πού πρέπει άπαραίτητα ναχη μέσα ένα «φλουρί», και γιατί θεωρείται έξαιρετικά τυχερός εκείνος πού θα το βρῇ στο κομμάτι του;

Κατά την παράδοσι τον καιρό πού ο Μέγας Βασίλειος ήταν έπίσκοπος της Καισαρείας, κυβερνούσε την Καππαδοκία ένας έπαρχος τρομερά σκληρός και φιλοχρήματος. Κάθε φορά πού πήγαινε σ' ένα μέρος της επαρχίας του λήστευε κυριολεκτικά και καταταρνανούσε τους υπηκόους του. Όταν πήρε την άπόφασι να έπι-

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΚΟΥΚΛΑ

Παραμύθι

Απ' τα δώρα που πήρε παραμονή της Πρωτοχρονιάς ή Ρόζα, το πιο αγαπημένο της ήταν ή μεγάλη, ξανθή κούκλα, που της χάρισε ή θεία της. Τι ευτυχισμένη κούκλα! Όλη την ημέρα ή μικρούλα την είχε στην αγκαλιά της και τη γέμιζε χάδια και φιλήματα. Και ή ώραία κούκλα, που τόσο καιρό, κλεισμένη στη βιτρίνα του μεγάλου μαγαζιού, έβλεπε τη χαρά του κόσμου από μακριά, μα δεν είχε γνωρίσει ακόμα την αγάπη, ένοιωθε τώρα, πρώτη φορά, την ευτυχία των χαϊδεμένων παιδιών.

Η μικρή μητερούλα της, αφού τη χάρισε όλη την ημέρα, όταν ήθελε ή ώρα να πλαγιάσει, την πήρε, την έβαλε σ' ένα ωραίο κρεβατάκι με κουνοπιέρι, μέσα στο δωμάτιο που είχε και τα άλλα της παιγνίδια, τη σκέπασε καλά να μην κρυώσει και την άφησε να κοιμηθεί.

— Καλονύχτα σου, μπεμπέκα μου... της είπε, φιλώντας την στα δύο μάγουλα. Κοιμήσου ήσυχα τώρα και, αύριο το πρωί, ή γλυκειά σου μανούλα θα έρθει να σε ξυπνήσει. Καλονύχτα, μπεμπέκα μου, καλονύχτα.

Και φεύγοντας ή Ρόζα έσβησε το ηλεκτρικό κ' έκλεισε ήσυχα - ήσυχα την πόρτα. Μα που να κοιμηθεί ή ξανθή κούκλα; Ήταν τόσο ευτυχισμένη μέσα στο ωραίο ζεστό δωμάτιο απάνω στο χρυσό της κρεβατάκι, που δεν την έπαιρνε ο ύπνος. Με τα ματάκια της ανοιχτά, κοίταζε ολόγυρά της τα όμορφα έπιπλα, τα πλούσια χαλιά, τις ωραίες εικόνες που ήταν κρεμασμένες στους τοίχους, όλα τα άρχοντικά πράγματα που την τριγύριζαν στη νέα της κατοικία και που το φως του φεγγαριού, που είχε χυθεί τώρα στο δωμάτιο από τα μεγάλα κρυστάλλα των παραθύρων, τα έκανε να φαντάζονται σαν παραμυθένια.

Μέσα στο ίδιο δωμάτιο, πεταγμένα σε μια γωνιά, ήταν τα παλιά παιγνίδια της Ρόζας: Μια μεγάλη κούκλα με σπασμένο κεφάλι και πληγωμένο σώμα που από τις τρύπες του είχαν τρέξει στο πάτωμα τα φιλά ροκανίδια, που ήταν τα έντόσθια της. Μια άλλη κούκλα με κομμάτια τα δύο της ποδαράκια. Ένα αλογάκι κοντσό, με τρία πόδια, γιατί το άλλο είχε πεταχθεί στα σκουπίδια. Και μια μεγάλη άλεπού, με κομμένη την ουρά και βγαλμένα μάτια. Όλα αυτά τα δυστυχισμένα πλάσματα, που κανένας δεν τ' αγαπούσε πια και που έκρυβαν τον πόνο τους, γιατί δεν είχαν σε ποιόν να τον πουν, άμα είδαν τη νεοφερμένη συντροφισσά τους, την καλοδέχτηκαν με αγάπη και με συμπόνια.

— Καλώς ήρισες, μικρούλα μου... της είπε ή κούκλα με το σπασμένο κεφάλι και το πληγωμένο σώμα. Κοίταξε να χαρής την ευτυχία σου, όσο την έχεις. Γιατί κ' εσύ θα καταντήσης σαν έμένα...

— Καλώς ήρισες, μικρούλα μου... της είπε ή μελαχροινή κούκλα με τα κομμένα πόδια. Σου εύχομαι να είσαι πιο ευτυχισμένη από μένα. Μα μην πιστεύεις πολύ στην αγάπη των ανθρώπων. Ίσως δέ θ' αργήσης κ' εσύ να βρεθής κοντά μας, χωρίς

«ΚΑΙ ΕΒΑΠΤΙΖΟΝΤΟ ΕΝ ΤΩ ΙΟΡΔΑΝΗ»

«Η έρημος αγαλλιάσθω του Ιορδάνη και ανθήτω ως κρίνον, βοώντος γάρ ήκούσθη φωνή: έτοιμάστε την όδόν» και έκρούσθη του κόσμου ή θύρα, «ο έρχόμενος» σαν φθάνει.

«Στά ρεϊθρα τα Ιορδάνια» απ' τον Ιωάννη «ο γην κρεμάσας ύδασιν» έλούσθη, του κάκου απ' τον Προφήτη άφου άπεκρούσθη «ύδωρ καθάρσιον εις ήμās να ράνη»

«Φωνήν νεφέλαις δίδουν και θαυμάζουν» Αύτον που «περιβάλλεται το νάμα» του ποταμού, και σταματάει το κλάμα

ανθρώπων, το «σώτήριον» καθώς στάζουν βάπτισμα που «δωρεΐται», και δοξάζουν Πατέρα, Υιόν και Πνεύμα, Τριάδος θαύμα.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

τα ποδαράκια σου. Και κανένας δέ θα γυρίσει να σε κοιτάξει.

— Καλώς ήρισες, μικρούλα μου... της είπε χρεμετίζοντας λυπητερά και το κοντσό αλογάκι. Δέ θέλω να σε κακοκαρδίσω, αλλά κ' εγώ είχα μια φορά τα δικά μου χάδια. Τώρα με βλέπεις πώς κατάντησα.

Η κολοβή άλεπού, που δέ είχε μιλήσει ως τώρα, έβαλε κι αυτή το πονηρό λογάκι της:

— Καλώς ήρισες, ώραία μου μικρούλα. Όσο βρίσκεσαι στα πονηράκια στρώματα, κοίταξε να χαρής τη ζωή σου. Γιατί δέ θα κρατήσης πολύ ή ευτυχία σου. Μια άλλη, καινούργια κούκλα θα σου κλέψει την αγάπη της μικρής σου κυρίας. Και τότε, καλώς να σε δεχτούμε στη γειτονιά μας.

Η ώραία ξανθή κούκλα, περήφανη στο χρυσό της κρεβατάκι, δεν έδωσε καμμία σημασία στα λόγια που άκουσε.

— Έτσι είναι ή καταλαλιά του κόσμου... είπε μέσα της. Τα λόγια αυτά, που μου λένε, είναι τα λόγια της ζήλειας και της κακίας. Και περήφανη πάντα, από το χρυσό της κρεβατάκι, γύρισε και είπε στους συντρόφους της:

— Εγώ δεν είμαι σαν κ' εσάς. Και σάς παρακαλώ να σωπάσετε, γιατί δέ σάς πιστεύω. Έμένα θα μ' αγαπά ή γλυκειά μου μικρή κυρία. Και δέ θα μου λείπουν ποτέ τα χάδια της και τα φιλήματα της. Σωπάτε κακά πλάσματα, σωπάτε.

Τότε ή πονηρή άλεπού, με την κομμένη ουρά, γύρισε και της είπε:

— Μή μās πιστεύεις, μικρούλα ανόητη. Του χρόνου, τέτοια μέρα, τα ξαναλέμε.

Το φεγγαράκι έφυγε από το παράθυρο, το σκοτάδι χύθηκε πηχτό ολόγυρα και όλοι κοιμήθηκαν. Τα πληγωμένα, έρημα πλάσματα στη γωνία τους και ή ξανθή, ευτυχισμένη κούκλα στο πονηράκι της κρεβατάκι.

ΑΣΤΕΡΟΕΙΔΕΙΣ —

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΣ

ΓΕΙΤΟΝΕΣ

Είναι εις όλους γνωστό ότι εκτός από την Γη υπάρχουν και άλλοι όκτω πλανήται που κινούνται γύρω από τον Ήλιο: είναι ο Έρως, ή Αφροδίτη, ο Άρης, ο Ζεύς, ο Κρόνος, ο Ουρανός, ο Ποσειδών και ο Πλούτων. Εκτός όμως από αυτούς τους μεγάλους πλανήτας υπάρχουν και πολλοί άλλοι, χιλιάδες θα μπορούσε να μετρήσει κανείς αν είχε ένα αρκετά ισχυρό τηλεσκόπιο και την ανάλογη ύπομονή.

Οι πλανήται αυτοί είναι τόσο μικροί, ώστε δίδουν την εντύπωση μικρών άστρων, παρ' όλον ότι είναι μέλη του ήλιακού μας συστήματος και εφίσκονται αρκετά κοντά στη Γη: όταν τους παρατηρούμε με το τηλεσκόπιο δεν μεγεθύνονται αρκετά ώστε να δούμε το σχήμα των και τις διαστάσεις των, όπως συμβαίνει με τους άλλους πλανήτας. Δι' αυτό ονομάζονται «άστεροειδείς». Από πολλούς ονομάζονται και «τηλεσκοπικοί πλανήται», επειδή μόνον με τηλεσκόπια είναι δυνατόν να τους παρατηρήσει κανείς.

Ο προσδιορισμός του μεγέθους και του σχήματος των μικρών αυτών πλανητών γίνεται από μετρήσεις της ποσότητας του ήλιακού φωτός το όποιον ανακλούν και από τις μεταβολές τις οποίες το φως των παρουσιάζει καθώς περιστρέφονται. Με αυτό τον τρόπο γνωρίζουμε σήμερα ότι εκτός από τους μεγαλύτερους άστεροειδείς, οι όποιοι φαίνεται πως έχουν σχήμα σχεδόν σφαιρικό, όλοι οι άλλοι έχουν μάλλον ακανόνιστα σχήματα.

Ο μεγαλύτερος από τους άστεροειδείς, ή Δήμητρα, ανακαλύφθηκε πριν από 174 χρόνια, την 1η Ιανουαρίου 1801. Επειδή παρατηρήθηκε από το άστεροσκοπείο του Παλέρμου της Σικελίας, απέφασαν να πείον του Παλέρμου της Σικελίας, της θεάς ή όποια του δώσουν το όνομα της Δήμητρος, της θεάς ή όποια κατά την αρχαία παράδοσι εθεωρείτο προστάτις της Σικελίας. Η Δήμητρα έχει άκτινα 350 χιλιομέτρων. Ακολουθούν εις μέγεθος ή Παλλάς, με άκτινα 230 χιλιομέτρων και ή Έστία με άκτινα 190 χιλιομέτρων. Μέχρι σήμερα έχουν ανακαλυφθεί σχεδόν δύο χιλιάδες άστεροειδείς. Υπάρχει ασφαλώς και ένας μεγάλος αριθμός άστεροειδών, οι όποιοι όχι άπλως δεν έτυχε μέχρι τώρα να ανακαλυφθούν, αλλά είναι τόσο μικροί, ώστε είναι αδύνατον να τους παρατηρήσουμε

από την Γη, ακόμη και με τα μεγαλύτερα τηλεσκόπια.

Αι τροχιαί των περισσότερων από τους άστεροειδείς εφίσκονται εις μίαν περιοχήν μεταξύ των τροχιών του Άρεως και του Διός: συνεπώς απέχουν από τον Ήλιον περί τα 400 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Υπάρχουν όμως και τριάντα περίπου άστεροειδείς, των όποιων ή τροχιά συμπίπτει με την τροχιά του Διός, κινούνται δηλαδή εις απόστασιν 800 εκατομμυρίων χιλιομέτρων από τον Ήλιο. Οι άστεροειδείς αυτοί αποτελούν δύο ομάδες, από τις όποιες ή μία προηγείται και ή άλλη έπεται του Διός: είναι δέ έτσι τοποθετημένοι, ώστε ή κάθε μία από τις ομάδες αυτές, ο Ήλιος και ο Ζεύς να εφίσκονται εις τας κορυφάς ίσοπλεύρου τριγώνου. Εις αυτούς τους άστεροειδείς έχουν δοθή όνόματα ήρώων του τρωϊκού πολέμου.

Πολλών άστεροειδών ή τροχιά είναι αρκετά επιμήκης, ώστε να πλησιάζουν πολύ την Γη μας. Αντές τις ήμέρες ο άστεροειδής Έρως έχει πλησιάσει σε απόστασι 165 περίπου εκατομμυρίων χιλιομέτρων από τον Ήλιο. Καθώς δέ και ή Γη εφίσκείται προς την ίδια κατεύθυνσι, ή απόστασις μεταξύ του Έρωτος και της Γης είναι μικρότερη από 25 εκατομμύρια χιλιόμετρα. Την 24ην Ιανουαρίου ο Έρως θα απέχη μόνον 22 εκατομμύρια χιλιόμετρα από την Γη: θα μās έχη πλησιάσει περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη φορά κατά τη διάρκεια αυτού του αιώνας. Ο μικρός αυτός πλανήτης που όμοιάζει με επιμήκη βράχο μήκους 35 χιλιομέτρων θα είναι δυνατόν να παρατηρηθή τότε ως άστηρ όγδόου μεγέθους, του όποιου το φώς θα μεταβάλλεται με περίοδο 2 1/2 ώρων περίπου, καθώς ο πλανήτης περιστρέφεται και μās δείχνει διαφορετική επιφάνεια. Θα είναι εύκολο να αναγνωρισθί με κιάλια εις την περιοχήν του άστερισμού των Διδύμων, νοτίως του Πολυδεύκους.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

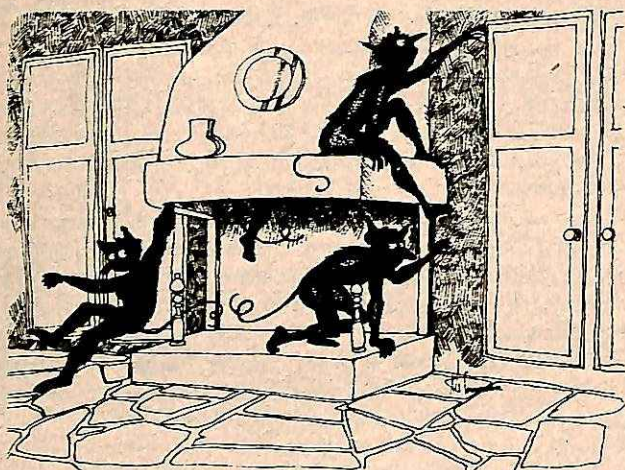
Την 12ην του μηνός έχομεν Νέαν Σελήνην και την 27ην Πανσέληνον.

Κατά το μεσονύκτιον μεσουρανή ο άστερισμός των Διδύμων, εις την περιοχήν του όποιου εφίσκεται ο άστεροειδής Έρως. Εις το μέσον του άστερισμού αυτού εφίσκεται και ο Κρόνος. Τις βραδυνές ώρες δεσπόζει προς νότον ο Ώριων.

Την 24ην του μηνός ένα σπάνιο φαινόμενο αναμένεται να συμβή, καθώς ο μικρός πλανήτης Έρως θα καλύψη δι' όλίγα δευτερόλεπτα τον άστρα Κ Διδύμων, ο όποιος εφίσκεται νοτίως του Πολυδεύκους. Ο άστηρ Κ Διδύμων έχει μέγεθος 3,6 και συνεπώς είναι όρατός διά γυμνού όφθαλμού, ενώ ο πολύ άμυδρότερος Έρως δεν φαίνεται αν δεν χρησιμοποιήσιν κανείς διόπτρας. Εις όσους παρατηρούν αυτήν την περιοχή με γυμνό μάτι θα φανή σαν να εξαφανίζεται ο άστηρ Κ Διδύμων και να εμφανίζεται πάλι μετά από όλίγα δευτερόλεπτα. Το φαινόμενο αυτό θα συμβή εις τας 2.30' π.μ. (ώρα Ελλάδος), δεν είναι όμως ακόμη απολύτως βέβαιο εάν θα το ιδούμε, διότι ή τροχιά του Έρωτος δεν είναι γνωστή με τόσο μεγάλην ακρίβεια.

ΜΙΧΑΗΛ ΜΟΥΤΣΟΥΛΑΣ
Καθηγητής Πανεπιστημίου

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΒΑΡΕΛΛΑ

ΤΑ

ΚΑΚΟΜΟΙΡΑ

ΤΑ

ΚΑΛΛΙΚΑΝΤΖΑΡΑΚΙΑ

ANNA : Λενιώ! Τρείς μέρες πού 'μαι στο χωριό, για να περάσω τις γιορτές με την γιαγιά μου, άλλο δεν ακούω παρά για τα καλλικαντζαράκια. Μά αλήθεια τα πιστεύετε;

ΛΕΝΙΩ : Άκου κεϊ, αν τα πιστεύω, λέει! Και βέβαια τα πιστεύω. Τα καλλικαντζαράκια είναι... διαολάκια!

ANNA : Έ, καί; Τί κάνουν δηλαδή;

ΛΕΝΙΩ : Κρίμα που πᾶς και σὲ καλὸ σχολειό. Τὰ καλλικαντζαράκια, παιδί μου, ἀναστατώνουν τὸν κόσμο. Εἶναι σατανάδες, σοῦ λέω! Καλά, ἐσεῖς στὴν Ἀθήνα, δὲν ἔχετε;

ANNA : Ὅχι! Δὲν ἔχω ἀκούσει τέτοιο πράγμα.

ΛΕΝΙΩ : Περίεργο! Μήπως φοβοῦνται τ' αὐτοκίνητα;

ANNA : Ξέρω κ' ἐγώ;

ΛΕΝΙΩ : Δὲν μοῦ λές, καμινάδες ἔχετε;

ANNA : Στὰ σπίτια; Ὅχι!

ΛΕΝΙΩ : Ἐμ, πές μου ἔτσι! Ἀφοῦ δὲν ἔχετε καμινάδες ἀπὸ ποῦθε νὰ μποῦν στὰ σπίτια σας;

ANNA : Ἀπὸ τὴν πόρτα! Νὰ ρωτήσουν καὶ τὸν θυρωρό!

ΛΕΝΙΩ : Ποιὸ θυρωρό, καλέ; Αὐτὰ ἔρχονται ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν τὰ θεμέλια τοῦ κόσμου!

ANNA : Μὰ ἔχει θεμέλια ὁ κόσμος;

ΛΕΝΙΩ : Ἄ! ἐσύ εἶσαι ντίπ ἀγράμματη. Καὶ πῶς βασιτέια ὁ κόσμος; Πάνω σὲ κολόνες δὲν βασιτέια;

ANNA : Ὅχι! Γυρίζει γύρω γύρω στὸ σύμπαν!

ΛΕΝΙΩ : Αὐτὰ εἶναι ψηλὴ φιλοσοφία. Τὰ καλλικαντζαράκια ἔχουν τσεκουράκια καὶ πελεκᾶνε τὴν κολόνα πού βαστᾷ τὸν κόσμο ὀρθιο. Δὲν σ' ὀρμήνεψε ἡ γιαγιά σου ἐσένα; Δὲν σοῦ εἶπε, πῶς ἂν τὰ καλλικαντζαράκια σπάσουν τὴν κολόνα, θὰ βρεθῇ ὁ κόσμος στὸ χάος;

ANNA : Τί μοῦ λές;

ΛΕΝΙΩ : Τί σοῦ λέω; Αὐτὰ εἶναι μελετημένα πράγματα. Τὰ λέει ὅλος ὁ κόσμος. Μόλις τὰ καλλικαντζαράκια πᾶνε νὰ ρίξουν τὴν κολόνα, νάσου κ' ἔρχονται τὰ Χριστούγεννα.

ANNA : Ἐ, καί;

ΛΕΝΙΩ : Τί ἔ, καί; Δὲν τὸ ξέρεις, ὅτι μόνο τις δώδεκα μέρες τῶν γιορτάδων μποροῦν καὶ αὐτὰ νὰ χαροῦν τὸν ἅπαντ κόσμο; Κάνουν λοιπὸν σὰν τρελὰ ν' ἀνεβοῦν στὴ γῆ, καὶ ἀφήνουν τὰ τσεκούρια, κ' ἔτσι... μένει ὁ κόσμος ὀρθιος!

ANNA : Ἀκουσα τὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ νὰ τραγουδᾶνε : «Στίς κοσιπέντε Δεκεμβριοῦ, ἔρχεται τὸ στράτευμα τοῦ καλλικαντζαριοῦ!». Μὰ γιατί τὸ λένε στράτευμα;

ΛΕΝΙΩ : Γιατί εἶναι ἀμέτρητα. Μιλιούνια πού λένε. Φουσᾶτα ὁλόκληρα. Ἔχουν ἀρχηγὸ τους τὸν Μεγάλου Κουτσό!

ANNA : Γιατί εἶναι Κουτσός;

ΛΕΝΙΩ : Ἄντε νὰ βρῆς ἄκρη μ' αὐτὰ τὰ διαόλια! Ἀφοῦ σοῦ λέω, δὲν ἔρχονται κανονικά στὴ γῆ, ἀλλὰ μὲ τοὺς πιὸ μυστήριους τρόπους!

ANNA : Δηλαδή;

ΛΕΝΙΩ : Δηλαδή πάνω στὰ φτερά τῆς νυχτερίδας, πάνω στὴ ράχη ἑνὸς φιδιοῦ, τέτοια πράγματα.

ANNA : Παραμύθια δηλαδή!

ΛΕΝΙΩ : Ἐσὺ λοιπὸν εἶσαι ἄπιστος Θωμᾶς. Δὲν ἔχεις μείνει σὲ παρατημένο μύλο, τῇ νύχτα, νὰ δῆς!

ANNA : Τί νὰ δῶ;

ΛΕΝΙΩ : Τὴν μέρα αὐτὰ μένουν κρυμμένα σὲ σκοτεινὲς γωνιές. Τῇ νύχτα ὅμως, ὅπου βροῦν κα-

μινάδα, τρύπα, παράθυρο χύνονται μέσα. Εἶναι κηκασμένα καὶ σφοδρασμένα. Ἔχουν κάτι αὐτιά γιὰ κλάματα καὶ οὐρά καὶ πόδια τριχωτὰ σὰν τοῦ γαϊδάρου.

ANNA : Ἐσὺ εἶδες;

ΛΕΝΙΩ : Ἐγὼ δὲν εἶδα, ἀλλὰ εἶδε ὁ Θανάσης πού ἔμεινε μιὰ νύχτα στὸ μύλο. Ἐκεῖ βλέπεις ὑπάρχει μπόλικο ἀλεύρι, χώνονται λοιπὸν μέσα καὶ κυλιούνται στὸ ἀλεύρι, μπᾶς καὶ γίνονται ἄσπρα. Γιατὶ ἄσπρα, μασκαρεμένα, δὲν θὰ τὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι.

ANNA : Καὶ γιατί δὲν τὰ χωνεύετε τὰ κακόμοιρα; Ἐγὼ, ἔτσι ὅπως μοῦ τὰ περιγράφεις, τὰ βρίσκω πολὺ συμπαθητικά!

ΛΕΝΙΩ : Ἄκου, συμπαθητικά! Καλέ, ἐσύ χάζεψες. Ἀφοῦ μαγαρίζουν, λερώνουν καὶ βρωμίζουν τὰ τρόφιμα, πῶς νὰ τ' ἀγαπᾶμε;

ANNA : Ἐλα, πού σᾶς λερώνουν!

ΛΕΝΙΩ : Νά, ρῶτα καὶ τὴν Κατερίνα, πού εἶχε τὰ καλά της τὰ ρούχα στὸ μπαούλο καὶ τις τὰ λέρωσαν.

ANNA : Μπαίνουν καὶ σὲ μπαούλα; Μὰ τί εἶναι; Ἀέρας;

ΛΕΝΙΩ : Εἶναι δαιμονικά. Αὐτὸ εἶναι. Μαῦρα, μικροῦτσικα καὶ ἀλλοίθωρα. Εἶδες χτὲς τὴν γιαγιά σου πού βάζε στὰ κεραμίδια λουκάνικα καὶ δίπλες;

ANNA : Ἄμ δὲν τὴν εἶδα; Εἶχα φαίνεται στὸ μούτρο μου τόση ἀπορία, πού μοῦ εἶπε χαμογελώντας : «Νομίζεις, Ἀνιώ μου, πῶς τρελλάθηκα; Ὅχι. Βάζω τροφίματα στὰ κεραμίδια γιὰ νὰ ξορκίσω τὰ κακατζέλια. Νὰ φᾶνε, νὰ περιδρομιάσουν στὰ κεραμίδια καὶ νὰ μὴ σώσουν νὰ μποῦν στὸ σπῆτι...»

ΛΕΝΙΩ : Νά, βλέπεις; Τὸ λέει κ' ἡ βάβω σου!

ANNA : Καὶ πού νὰ σοῦ πῶ τὴ συνέχεια. Ἐψάξε μέσα στὴν ἀποθήκη, βρῆκε κάτι παλιά παπούτσια τοῦ παποῦ μου καὶ τὰ ἔκαψε. Ἡ μυρωδιά λέει, διώχνει τοὺς καλλικαντζάρους. Τῆς εἶπα τότε κ' ἐγώ. «Ἀχ, μωρὲ γιαγιά, δὲν καίγαμε τὰ λαστιχένια παπούτσια τοῦ ἀδελφοῦ μου, αὐτὰ πού παίζει ποδόσφαιρο; Τὰ καλλικαντζαράκια δὲν θὰ ξανάρχονταν στὴ γῆ ἀπὸ τὴ μυρωδιά!»

ΛΕΝΙΩ : Κορόιδευε ἐσύ! Εἶναι ὅμως μερικὰ πράγματα, πού πραγματικά τὰ φοβοῦνται αὐτὰ τὰ ζουζούνια. Ἄς πούμε ὁ σταυρὸς καὶ τὸ λάδι τῆς Παναγίτσας εἶναι ἕνα κ' ἕνα. Ἡ μάνα μου παίρνει τὸ θυμιατήρι, τ' ἀνάβει καὶ λιβανίζει ὅλα τὰ κελάρια καὶ ὅλες τις ἀποθήκες. Καὶ λέει, ξόρκια : «Στὰ φύλλα, στὰ λιθάρια, στ' ἄγρια βουνὰ νὰ πᾶνε».

ANNA : Καὶ πότε φεύγουν τὰ καλλικαντζαράκια;

ΛΕΝΙΩ : Τὰ Θεοφάνεια. Τὰ Φῶτα. Δὲν ἔχεις ἀκούσει πού λένε : «Σήμερα ν' τὰ Φῶτα καὶ ὁ φωτισμός;»

ANNA : Καὶ πῶς δὲν τὸ ἔχω ἀκούσει. Αὐτὰ εἶναι τὰ κάλαντα!

ΛΕΝΙΩ : Ἄ! Ἐπιτέλους! Λέτε κάλαντα στὴν Ἀθήνα;

ANNA : Πῶς δὲν λέμε! Καὶ μ' ἀρέσουν πολὺ. Ἐνα παιδί στὸ σχολεῖο μου ἤξερε κάτι ἀστεῖα κάλαντα καὶ τὸ βάζαμε νὰ μᾶς τὰ λέη. Τὰ τραγουδοῦσε ἡ γιαγιά του στὴ Σμύρνη!

«Νταΐρην, νταΐρην ντὰ κάλαντα

νταΐρην, νταΐρην ντὰ Φῶτα.

Γέννησε ἡ κότα

κ' ἔκανε κοτάκια μέσ' στὰ καλαθάκια.

Ἀη-Βασίλη, ντὸς κομμάτι λάντι, ν' ἀνάψω τὸ φανάρι».

ΛΕΝΙΩ : Πλάκα ἔχει. Καὶ δὲν μοῦ λές; Ἀγιάζετε ἐσεῖς οἱ πρωτευουσιάνοι τὰ νερά;

ANNA : Καὶ βέβαια. Πᾶμε μὲ ποτηράκια, μὲ τενεκεδάκια, μὲ καραφίτσες στὴν ἐκκλησία, τὰ γεμίζουμε μὲ νερὸ ἁγιασμένο καὶ ραντίζουμε μετὰ τὸ σπῆτι.

ΛΕΝΙΩ : Ἐδῶ περνᾷ καὶ ὁ παπᾶς ἀπὸ τὰ σπίτια. Περνᾷ μὲ τὸν ψάλλη καὶ τὸ παπαδοπαίδι. Κρατεῖ ἕνα κλωνάρι βασιλικὸ ἢ ρήγανη, τὸ βουτᾷ στὴ χύτρα μὲ τὸ ἁγιασμένο νερὸ καὶ ραντίζει ὅλα τὰ σπίτια, τὰ καλύβια, τὰ χειμαδιά, τὰ σπαρτὰ καὶ τὰ χωράφια. Τὰ καλλικαντζαράκια, ὅπου φύγει-φύγει. Ἡ βάβω μου λέει τὸ καλλικαντζαρίτικο ἐμβατήριο. Τὸ ξέρεις;

ANNA : Ὅχι, μωρὲ Λενιώ. Δὲν εἶπαμε ὅτι σ' αὐτὰ εἶμαι ντίπ ἀγράμματη;

ΛΕΝΙΩ : Ἄκου το λοιπὸν νὰ θαυμάσης :

«Φορτώστε νὰ φορτώσουμε

καὶ ἄιντε νὰ φύγουμε!

Τί ἔφτασε ὁ τουρλόπαπας

μὲ τὴν ἁγιαστήρα του

καὶ μὲ τὴν πλαστήρα του,

μᾶς ἔβρεξε, μᾶς ἁγίασε

καὶ μᾶς σκυλομαγάρισε!»

ANNA : Τὰ λυτᾶμαι, μωρὲ Λενιώ, τὰ καλλικαντζαράκια. Κι ἂς εἶναι διαβόλοι!

ΛΕΝΙΩ : Νὰ μὴν τὰ λυτᾶσαι καθόλου, τὰ συχαμένα. Ξέρεις τί ἀφήνουν πίσω τους, ὅταν φεύγουν;

ANNA : Τί;

ΛΕΝΙΩ : Τις βρωμοκατσαρίδες!

ANNA : Ἐ! Καὶ δὲν ἀγοράζετε φάρμακο νὰ τις πεθάνετε;

ΛΕΝΙΩ : Γιατὶ ν' ἀγοράσουμε φάρμακο, ἀφοῦ ἔχουμε τὴν καρκαντζελόσταχτη;

ANNA : Τί εἶναι πάλι αὐτό;

ΛΕΝΙΩ : Στάχτη ἀπὸ τὴ φουφοῦ. Ὅταν ἀγιάζῃ ὁ παπᾶς τὸ σπῆτι, ἐμεῖς πετᾶμε τὴ στάχτη στίς τέσσερις γωνιές τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἐξαφανίζουμε τις κατσαρίδες.

ANNA : Ἐντομοκτόνο πρώτης τάξεως, δηλαδή!

ΛΕΝΙΩ : Ἐσεῖς λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὅλο τέτοια λέτε. Καὶ δὲν πιστεύετε σὲ τοῦτα πού μᾶς λένε οἱ γιαγιάδες. Ἀλλὰ χάνετε! Γιατὶ αὐτὰ τὰ διηγούνται ἀπὸ τὰ παλιά τὰ χρόνια κ' εἶναι σοφά. Εἶναι, πῶς τὸ λένε, ... παρὰ ... παρὰ ...

ANNA : Τὰ λένε παράδοσι! Αὐτὸ δὲν θέλεις νὰ πῆς, Λενιώ; Μὰ ποιὸς δὲν ἀγαπᾷ τις παραδόσεις τοῦ λαοῦ του; Ἀστειεύεσαι; Ἐγὼ σ' ἀκούω τόσο ὥρα μὲ προσοχὴ καὶ σὲ χαίρομαι! Μόνο πού δὲν θέλεις ν' ἀγαπᾷ τὰ δαιμονάκια αὐτά! Ἐγὼ τὰ βρίσκω πολὺ χαριτωμένα.

ΛΕΝΙΩ : Ἐ, τί νὰ σοῦ πῶ. Σὰν νὰ μοῦ φαίνεται, πῶς κ' ἐσὺ καλλικαντζαράκι εἶσαι!

Η

ΜΑΧΗ

ΤΟΥ

ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ

Τὸ χοντσόν Σιγίλλιον ἐξεδόθη στὰ 1222, ἡ μάχη τοῦ Μόχατς ἐγινε στὰ 1526, ὁ Λούθηρος ἐγεννήθη στὰ 1483. Ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη στὰ 1492, ἡ Εἰρήνη τῆς Βεστφαλίας ὑπεγράφη στὰ 1648... τότε, ὅμως, ἐγινε ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος, ὁμολογῶ, ὅτι δὲν τὸ ξέρω.

Καὶ ὅμως τὸ εἶχαμε μάθει στὸ Γυμνάσιον. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς παραδόσεως τοῦ καθηγητοῦ μας τῆς Ἱστορίας, μερικοὶ ἀπὸ τοὺς μαθητὰς ἐκοιμῶντο μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια. Μόνο στὰ τελευταῖα θρανία ἐγίνετο κατὶ ζωηρότερον: Ἐκεῖ, τὰ παιδιὰ ἐπαίζαν τριλλίες. Ἐγὼ ἐκαθόμουν ἀκίνητος στὴν θέσι μου καὶ ἐδιάβαζα ἓνα μυθιστόρημα τοῦ Γιόγκαβ, πὺν τὸ κρατοῦσα κάτω ἀπὸ τὸ θρανίον, ὃ δὲ καθηγητὴς Τέρεκ ἀνέπτυσσε, μὲ τὴν βραχνή φωνή του, τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος.

Ὅταν, στὸ τέλος τῆς ὥρας, ἐσήμανε ὁ κώδων, ἔχουσα βιαστικὰ τὸ βιβλίο μου κάτω ἀπὸ τὸ θρανίο. Ἀλλὰ ὁ καθηγητὴς εἶχε ἀκόμα πολλὰ νὰ εἰπῇ γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος:

—... Αἱ Ἀθηναῖοι ἐπλήρωσαν τὴν ἐνδοξὸν αὐτὴν νίκην μὲ τὴν ζωὴν ἑκατὸν ἐνενητὰ δύο ἡρώων... Εἰς τὸ ἐπόμενον μάθημα, θὰ συνεχίσω μεν...

Ὅταν ἔδιναν τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις μου, ἐγινε πάλιν λόγος γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος.

Μὲ ρώτησαν γιὰ τὸ Χρυσὸν Σιγίλλιον, γιὰ τὸν Λούθηρο, γιὰ τὴν ἀνακάλυψι τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μόχατς καὶ γιὰ τὴν Εἰρήνη τῆς Βεστφαλίας καὶ ἀπέρτησα σ' ὅλα ἀπόγως.

— Ἴσως ν' ἀρκοῦν αὐτά... ἐρώτησεν ὁ διευθυντής, μ' ἓνα βλέμμα πρὸς τὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν ἐξετάσεων.

— Μόνον κατὶ, γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος ἀκόμη... ἐπενέβη παρακλητικῶς ὁ καθηγητὴς Τέρεκ.

Ὁ ἐπιθεωρητὴς δὲν ἔφερε ἀντίρρηση καὶ ἐγὼ ἐνθυμούμενος μόνον τὸ τέλος τοῦ παλαιοῦ μας μαθήματος, ἄρχισα μὲ τὸ θάρρος τῆς ἀπογνώσεως:

— Αἱ Ἀθηναῖοι ἐπλήρωσαν τὴν ἐνδοξὸν ἐκείνην νίκην, μὲ τὴν ζωὴν 192 ἡρώων...

Ξαφνικά, μ' ἐπιασε ἓνας δυνατὸς ξερόβηχας, ἡ ἀναπνοή μου ἐκόπηκε καὶ φυσικά, διέκοψα πρὸς στιγμήν... Ἀλλὰ ἡ λεπτομέρεια περὶ

τῶν 192 ἡρώων ἐθοιάμβυνσεν: ὁ ἐπιθεωρητὴς ἔρριξε ἓνα ἐπαινετικὸ βλέμμα πρὸς τὸν καθηγητὴν Τέρεκ καὶ ὁ διευθυντὴς μ' ἐσταμάτησε:

— Καλὰ, παιδί μου. Ἀρκεῖ.

Καθὼς ἐγύριζα στὴν θέσι μου, ἐφαινόμουν καταφουρκισμένος, διότι ὁ βήχας δὲν μοῦ ἐπέτρεπε νὰ πῶ καὶ ὅσα ἄλλα... δὲν ἐγνώριζα, περὶ τῆς ἱστορικῆς μάχης. Ἡ καρδιά μου, ὅμως, ἐπήγαινε νὰ σπᾶσῃ ἀπὸ τὴν χαρὰ τῆς, διότι ἐκαταλάβαινα ὅτι εἶχα ἐξασφαλίσει τὸ ἀριστά! Ἐδυνάως, ἀπὸ τώρα καὶ στὸ ἐξῆς, κανεὶς δὲν θὰ μ' ἐρωτοῦσε πλέον πότε ἐγινεν ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος...

Καὶ ὅμως, ἐπειτα ἀπὸ ἀρκετὰ χρόνια, ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πληρώσω πάλι τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος:

Ἐκαμνα ἓνα ταξιδάκι στὴν ἀνατολικὴ Μεσόγειο καὶ εἶχα φθάσει στὰς Ἀθήνας. Καθ' ὅλην τὴν «κρουαζιέρα» ἦταν συνταξιδιώτης μας ἡ μὴς Κὴν, μία ἐξαιρετικῶς χαριτωμένη νεαρά Ἀγγλίς. Κανεὶς δὲν εἶχε γνωριστῇ μὲ τὴν νέαν αὐτὴν, κανεὶς δὲν ἤξερε ἀπὸ ποῦ ἦρχετο. Ἦταν θελκτικὴ πραγματικῶς, ψηλὴ καὶ κομποτάτη, μὲ ἐλαστικὸ περπάτημα. Ἀλλ' ὅπως ἐταξίδευε ὁλομόναχη δὲν ἤθελε νὰ κάμῃ καμμίαν γνωριμίαν καί, γι' αὐτὸ δὲν μιλοῦσε μὲ κανέναν ἄλλον, ἐκτὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου. Διεξήγε μόνη, μὲ θαυμαστὴν ψυχραιμίαν, ὅλες τὶς ἀπαιτούμενες διατυπώσεις στὰ διάφορα λιμάνια καὶ ἔδειχνε τὴν ἴδιαν πάντοτε ἀνεξαρτησία, στὸ τραπέζι, κατὰ τὶς ὥρες τῶν κοιτῶν ἐστιαίας.

Καθὼς ἐπερνούσαμε, μὲ τὸν «Ὀρέστην», ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Μαλέα, τὸ πλοῖο μας ἄρχισε νὰ «σκαμπανεβάξῃ» δυνατὰ. Ἡ μὴς Κὴν, ἐπάνω στὸ κατάστρωμα ἐπαράτασε καὶ ἐκόντεψε νὰ πέσῃ ἀλλ' ὅταν ἐγὼ ἐπροχώρησα καὶ τῆς προσέφερα τὸ χέρι μου νὰ στηριχθῇ, μὲ ἠὺχαρίστησε ψυχρὰ καὶ ἔφυγε πρὸς τὴν καμπίνα τῆς, χωρὶς νὰ μὲ κοιτάξῃ...

Τὴν μεθεπομένην, ὅμως, ἡ μὴς Κὴν εὐρέθηκε πάλι δίπλα μου, στὰ μαρμαρίνα σκαλοπάτια τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτερόν Νίκης, ὅταν ἀνεβήκαμε, ὅλοι μαζί, στὴν Ἀκρόπολι τῶν Ἀθηνῶν. Δὲν μ' ἐπρόσεχε καὶ τώρα περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε...

Ἡ μὴς Κὴν ἐστέκονταν, λοιπόν, δίπλα μου καὶ ἐκόνταζε μὲ ρεμβώδες ὕψος τὸν γαλανὸν οὐρίζοντα, ἐνῶ

ἡ Ἀττικὴ αὐρὰ ἀνέμιζε τὰ ὀλόξανθα μαλλιά τῆς. Εἶχα τὸ συναισθημα, ὅτι ἡ μὴς Κὴν θὰ ἤθελε, ἐκείνη τὴν στιγμὴ νὰ πιάσῃ κονβέντα μαζί μου. Ἦταν φανερόν, ὅτι εἶχε βαρεθῇ τὴν αἰώνιαν ἐπιφυλακτικότητά τῆς...

Ὁ ὁδηγὸς μᾶς ἐξηγοῦσεν, ἐν τῷ μεταξύ, μεγαλοφώνως:

— Ἐκεῖ, ἀπέναντι, εἶναι ὁ Ἐλικὼν. Κατόπιν, ἔρχεται ἡ Πάρονης, καί, δεξιότερα, τὸ Πεντελικόν, περὶφημο διὰ τὰ λατομεῖα τῶν μαρμάρων του.

— Καὶ πίσω ἀπὸ τὸ βουνὸ αὐτό, ἐρώτησε ἡ μὴς Κὴν.

— Πίσω ἀπὸ τὸ βουνὸ αὐτό, εἶναι ἡ θάλασσα καί, μάλιστα, ὁ ὄρμος τοῦ Μαραθῶνος, ὅπου ἐγινεν ἡ ἱστορικὴ μάχη...

Ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος;... Μά, ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, εἶχα νὰ εἰπῶ καὶ ἐγὼ μία λέξι. Καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν ὁδηγόν, εἶπα:

— Αἱ Ἀθηναῖοι ἐπλήρωσαν αὐτὴν τὴν ἐνδοξὸν μάχη, μὲ τὴν ζωὴν 192 ἡρώων...

Ἡ μὴς Κὴν ἐστράφη ἀμέσως πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μ' ἓνα ἐνθαρρυντικὸ μειδίαμα, μὲ ἐρώτησε γλυκύτατα, σὰν παλιὰ φίλη:

— Ἀχ, κύριε, ἀφοῦ τὰ ξέρετε: Πότε ἐγινε, σὰς παρακαλῶ, ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος;...

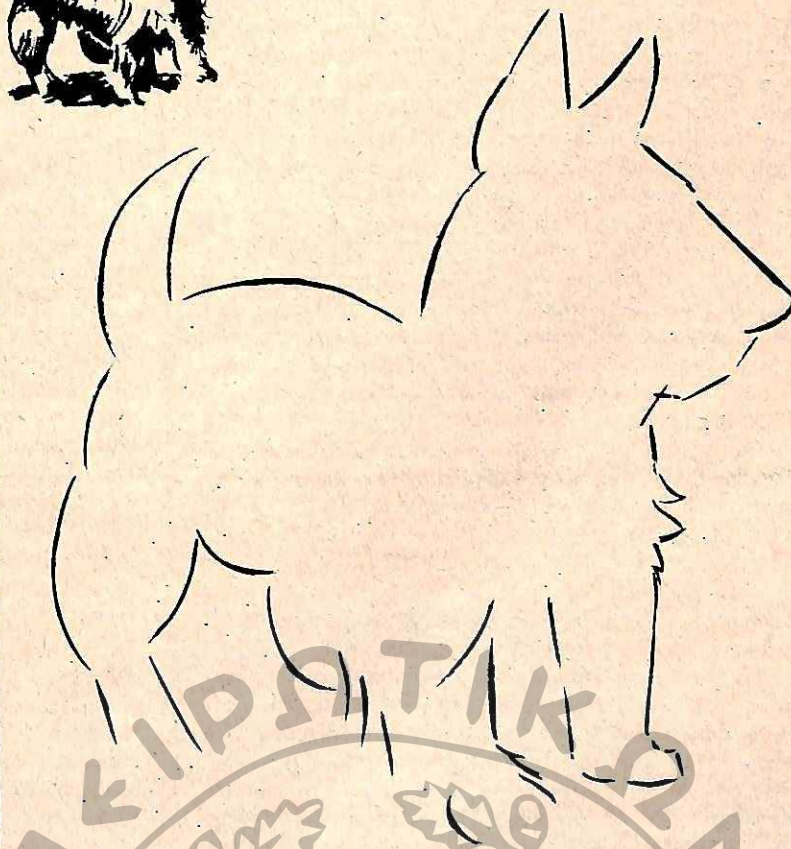
Ἡ μάχη τοῦ Μαραθῶνος!... Ἄν μ' ἐρωτοῦσε γιὰ τὸ Χρυσὸν Σιγίλλιον, γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μόχατς, γιὰ τὸν Λούθηρον ἢ τὴν Ἀμερικὴν, θὰ μπορούσα νὰ τῆς ἀπαντήσω λεπτομερέστατα. Ἀλλ' ἦταν ἀνάγκη νὰ μὲ ρωτήσῃ, ἀκριβῶς, γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος; Διὰ μιᾶς, ἐξαναγύρισε στὴν μνήμη μου ἡ πνιγρὰ ἀτμόσφαιρα τῆς αἰθοῦσης τοῦ σχολείου μας: ἡ βραχνή φωνὴ τοῦ καθηγητοῦ Τέρεκ τὸ μυθιστόρημα, πὺν διάβαζα κορυφά. Καί, ἐπὶ τὸ κράτος ἐνὸς περιέργου εἰρμῶ ἰδεῶν, μ' ἐπιασε ξαφνικὰ μιὰ δυνατὴ κρίσις βηχὸς - ἀκούσια, αὐτὴν τὴν φορὰ... Ἐντροπή, μὲ ἐκόνταξεν ἡ ὥραία μὴς καὶ ὁ ὁδηγὸς μ' ἐκτύπησεν ἀνίσχυρος στὴν πλάτη. Θὰ ἐφοβήθηκα, ἴσως, μήπως πέσω καὶ ἐγὼ νεκρός, ἐπάνω στὰ σκαλοπάτια τοῦ Ναοῦ τῆς Νίκης, ὡς τὸ 1930ν θῦμα τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος...

Ὅταν, τέλος, συνήλθα, εἶδα, ὅτι ἡ μὴς Κὴν εὐρισκόταν ἤδη στὰ σκαλοπάτια τοῦ Παρθενῶνος. Ὁ Γάλλος ἦταν στὸ πλευρό της καὶ ἐχειρονομοῦσε ζωηρά. Ἴσως, νὰ τῆς δι-

γείτο διάφορα, γιὰ τὴν μάχη τοῦ Μαραθῶνος. Καὶ ἡ ὥραία μὴς τὸν ἄκουγε, μὲ τὸ γλυκύτερο μειδίαμά της.

Τότε, ἐπῆρα, ἀπὸ πείσμα, τὴν

ἀπόφασιν νὰ μὴ ζητήσω, μέχρι πέρατος τοῦ βίου μου, νὰ μάθω τὴν χρονολογίαν τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος. Μὴ περιμένετε, λοιπόν, νὰ τὴν πληροφορηθῇτε ἀπὸ μένα!...

Σχεδιάστε αὐτὸ τὸ σκυλάκι...

**...καὶ στείλτε τὸ μας
γιὰ νὰ σᾶς πούμε τὶς ἐντυπώσεις μας**

Σὰς ἀρέσει νὰ σχεδιάζετε:

Τότε, πάρτε στὸ χέρι σας ἓνα μολύβι, εἴτε ἓνα μαρκαδόρο ἢ χρωματιστὰ κραγιόνια - δὲν ἔχει σημασία - καὶ σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνας μας, προσπαθώντας νὰ μοιάξῃ ὅσο μπορεῖτε περισσότερο, μὲ τὴν μικρογραφία τοῦ ποῦ βρίσκεται ἐπάνω ἀριστερά. Φτιάξτε τὸ ἀσπρόμαυρο ἢ μὲ χρώματα - ὅπως προτιμᾶτε.

Ἐστὶν καὶ ἂν δὲν κάνετε κανένα ἀριστοῦρημα, ἔστω κι' ἂν τὸ σχέδιό σας εἶναι ἀδέξιο, θὰ σᾶς πούμε τὶς κρίσεις καὶ συμβουλές μας.

Μαζι, θὰ σᾶς στείλωμε καὶ ἓνα πολυτελὲς εἰκονογραφημένο τεύχος γιὰ τὴν Μέθοδο ABC, Σχεδίου - Ζωγραφικῆς (ὅλα αὐτὰ δωρεάν καὶ χωρὶς καμμὴν ὑποχρέωσιν ὑμῶν).

Ἀρκεῖ νὰ τὸ θελήσετε, καὶ αὐτὴ ἡ Μέθοδος θὰ σᾶς κάνῃ νὰ περάσετε μέσα σὲ λίγες ἐβδομάδες ἀπὸ τὸ

ἀπλὸ «ἐρασιτεχνικὸ σκισμάκι», σὲ γερὰ καὶ καλοχτισμένο σχέδιον μὲ ἀξιώσεις. Ἐπειτα θὰ γνωρίσετε διάφορα τεχνικὰ μέσα, ἐκφραστικὰ καὶ πλούσια σὲ ἀπόψεις, ὅπως τὸ κάρβουνο, τὸ παστέλ, ἡ σαναγκίνα, ἡ πένα, ἡ μονόχρωμη καὶ ἡ πολύχρωμη ὑδατογραφία, ἡ γκούα, ἡ ἐλασινογραφία κλπ. Καὶ γρήγορα τὸ σχέδιό θὰ γίνῃ ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς σας!

Ἐμπρὸς λοιπόν! Σχεδιάστε τὸ σκυλάκι τῆς εἰκόνας καὶ στείλτε μας αὐτὸ τὸ φύλλο. Θὰ εἶναι ἴσως τὸ ξεκίνημα γιὰ μιὰ συνεργασία μας, γεμάτη ἐνδιαφέρον καὶ ἀνέλπιδες πραγματοποιήσεις.

Ἐσωκλείστε ὄχι 4 σὲ γραμματόσημα γιὰ ἐξόδα.

ΟΝΟΜΑ .....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ .....

ΑΣΧΟΛΙΑ .....

ΤΗΛ. ....

ΗΛΙΚΙΑ .....

ΣΧΟΛΗ ΔΕΟ Σχεδίου - Ζωγραφικῆς

Ἀθῆναι: Πανεπιστημίου 10 - τηλ. 617.811

Θεσσαλονίκη: Τομικῆ 68 - τηλ. 232.370

Ο ΜΗΝΑΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Οι γονείς του Μιχαλάκη, όταν είχαν να συζητήσουν μεταξύ τους κανένα σοβαρό ζήτημα, από κείνα δηλαδή τα ζητήματα που ή δεν τα καταλαβαίνουν ακόμα τα παιδιά, ή τα παρακολουθούν με μεγάλη ανία, ή που δε πρέπει να τα ακούσουν, του έδειχναν με τρόπο πώς έπρεπε να τους αφήσει μόνους και να πάει στο δωμάτιό του να διαβάσει, ή να παίξει με τους φίλους του. Κι αυτό γινόταν συνήθως την ώρα του γεύματος, στο τραπέζι. Τό είχε μάθει λοιπόν καλά το μάθημά του ο Μιχαλάκης, και μόλις τέλειωνε το γεύμα, σηκώνονταν να φύγει. "Έξερε πώς κάποια μεγάλη συζήτηση θ' άρχιζαν οι γονείς του. "Έτσι κ' εκείνο το μεσημέρι, μόλις τέλειωνε το φρούτο του, ένα μεγάλο και γλυκόχυμο πορτοκάλι, σηκώθηκε να φύγει.

— "Όχι, μη φύγεις, κάτσε ακόμη, του είπε ο πατέρας του. Δεν πειράζει. Αυτά που θα πούμε με τη μητέρα σου μπορείς να τ' ακούσεις κ' έσύ.

Κι ο Μιχαλάκης, κάθισε, αν και είχε να συνεχίσει το διάβασμα ενός μυθιστορηματος που έλεγε για τη ζωή στα άλλα τ' άστρα.

— Λοιπόν, είπε η μητέρα κοιτάζοντας χαμογελαστά τον άντρα της — λοιπόν, είσαι πάλι στο στοιχείο σου. Το πρόσωπό σου αστράφτει από χαρά. Είμαι σίγουρη για το τί σου συμβαίνει! Σε λίγο, θα χτυπήσει η πόρτα και θα κουβαληθούν εδώ δέματα από τα καινούργια βιβλία! Γενάρης, βλέπεις, ένα σωρό γιορτές, Βασίλιδες, Φωτούλες, Γιάννηδες — και οι περισσότεροι απ' αυτούς που ξέρουμε και που πρέπει να τους κάνουμε δώρα, είναι νέοι!

— Ναί, απάντησε ο πατέρας, μ' ένα χαμόγελο που έδειχνε μεγάλη ικανοποίησι. "Άλλωστε το ίδιο δε γίνεται κάθε χρόνο; "Έκαμα μια μεγάλη βόλτα σ' όλα τα βιβλιοπωλεία μας και χάρηκα αυτό το άνθισμα των καινούργιων βιβλίων! Τί έξωφύλλα με ζωηρά χρώματα και ωραία σχέδια! Τί όνόματα γνωστότατων συγγραφέων μας, αλλά και νέων, που αύριο μπορεί να γίνουν μεγάλοι! Χαίρομαι που είμαι ένας βιβλιόφιλος! "Ένας σωστός βιβλιόφιλος! Για μένα, το βιβλίο δεν είναι απλά ένας κόσμος! Για μένα, είναι ο πραγματικός κόσμος! Το βιβλίο της λογοτεχνίας! Το βιβλίο της ιστορίας! Το βιβλίο που περιγράφει ταξίδια! Το βιβλίο που μάς διδάσκει τα θαύματα της επιστήμης και της φιλοσοφίας! Το βιβλίο, που μέσα του καθρεφτίζεται το μεγαλείο του ανθρώπου νοῦ!

— "Ε, πρὸς θεοῦ, πάρε μια άναπνοή, καημένη, γέλασε η μητέρα! "Έτσι όπως άρχισες και τρέχεις, δε θα περάσει πολλή ώρα και θα έχης γράψει «ένα βιβλίο για το βιβλίο!» "Ε, μ' αυτό, μοιάζει πια με

μανία... Πού όμως μου την έχεις μεταδώσει κ' έμένα!

— Αυτή την κολλητική άρρώστια μακάρι να την έπαιρναν όλοι οι "Έλληνες! Πρόκειται για την πιο... ύγιεινή επιδημία που μπορεί να υπάρχει! Μοῦ είναι αδύνατο να καταλάβω πώς άνθρωποι μορφωμένοι, με διπλώματα Γυμνασίων, Κολλεγίων και Πανεπιστημίων, δεν πιάνουν ένα βιβλίο στο χέρι τους, σά να είναι έχθρος τους!

— "Εγώ, από τώρα διαβάω πολλά βιβλία, και άμα μεγαλώσω θα διαβάω ακόμα πιο πολλά, διέκοψε ο Μιχαλάκης.

— Μπράβο σου, παιδί μου, είπε ο πατέρας του, και συνέχισε. Για μένα, όποιος δεν αγαπά το βιβλίο, μοιάζει με άνθρωπο τυφλό! Το βιβλίο, είναι ένα παράθυρο άνοιχτό πρὸς αυτό που λέγεται Κόσμος! Πρὸς αυτό που λέγεται "Άνθρωπος, Ζωή, Φύσις, Θεός, Πνεῦμα, Γνώσι, "Ιστορία, "Έθνος, "Ελλάδα, Εὐρώπη, Πολιτισμός, Τέχνη, Θρησκεία! Μέσα στο βιβλίο, έχουν φυλαχτή όλες οι εικόνες που μάς δείχνουν την ιστορία του ανθρώπου στη γή και την πορεία του από τους πιο παλιούς καιρούς ως τους σημερινούς. Ποῖο είναι το πιο ωραίο ρήμα; Για μένα, είναι το ρήμα «θυμάμαι»! Ναί, αν άξίζει η ζωή, είναι γιατί μπορεί και βρίσκει τη συνέχειά της από άνθρωπο σε άνθρωπο, από χρόνο σε χρόνο, από γενεά σε γενεά! Και αυτή η συνέχεια δεν εξασφαλίζεται μόνο με την αναπαραγωγή, αλλά και με τη Μνήμη! Με τη Μνήμη που θυμάται — και, «θυμάμαι» θα πη ξαναζῶ και γνωρίζω το παρελθόν! "Η Γνώσι είναι Μνήμη, ή "Ιστορία είναι Μνήμη! Και το βιβλίο είναι το πνευματικό σκεῦος της Μνήμης! Τα πάντα μένουν στίς σελίδες ενός βιβλίου! "Ένας ξένος σοφὸς εἶπε, «ένας πόλεμος περνά, αλλά ένα βιβλίο μένει!

— "Α, πολύ ωραίο, πολύ σοφὸ αυτό το ρητό! Σοῦ άρέσει Μιχαλάκη, το κατάλαβες;

— Πὼς δεν μοῦ άρέσει, μητέρα; Και βέβαια το κατάλαβα! Νά! εδώ και λίγον καιρό, διάβασα σε μετάφρασι την "Ιλιάδα που έγραψε ο "Όμηρος! Και ξέρεις τί σκέπτομαι; Νά, αν δεν ήταν ο "Όμηρος να γράφει το βιβλίο για τον πόλεμο της Τροίας, έμεῖς δεν θα ξέραμε σήμερα τίποτα γι' αυτόν, για τον "Αχιλλέα, για τον "Εκτορα, για την "Ελένη, για το Δούρειο "Ιππο, για το Μενέλαο! Τίποτα!

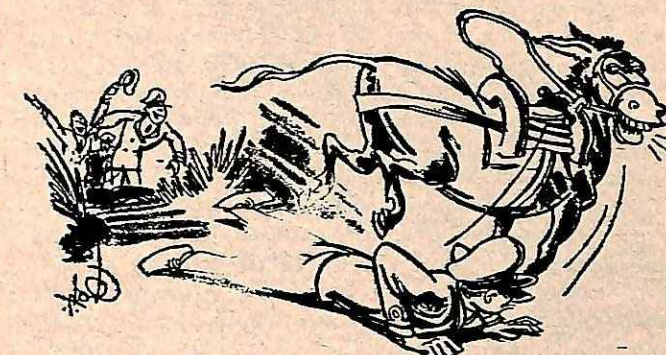
— Θαυμάσια, Μιχαλάκη μου, πολύ ωραία σκέψι έκαμες! Γι' αυτό κ' εγώ παράγγειλα πολλά βιβλία για φέτος! Σε λίγο θα μάς τα φέρουν! Νομίζω πὼς είναι το βιβλίο, το καλύτερο δῶρο! Βέβαια, υπάρχουν και άλλα δῶρα ωραία! Παιγνίδια, φορέματα, στολίδια, κοσμήματα, γλυκά! Δηλαδή δῶρα και χρήσιμα κ' ευχάριστα και διασκεδαστικά. Μά άπέναντι απ' όλα αυτά, τα βιβλία έχουν μια ύπεροχή: γιατί τα γλυκά, τρώγονται γρήγορα! Τα παιγνίδια, σε λίγο τα βαρύνει και τα πετάς σε μια γωνιά! Τα ρούχα παλιώνουν! Μά το βιβλίο, και μάλιστα το καλό, το ωραίο και το σοβαρό βιβλίο, διατηρείται αιώνια! Το διαβάζεις και το ξαναδιαβάζεις και μπορείς και να δανείσης σε φίλους σου, να τους δώσεις έτσι βοήθεια και χαρά! Το βιβλίο είναι εδώ και μάς προμένει στη βιβλιοθήκη μας, στο προσκεφάλι μας, στην τσέπη μας! Σύντροφος και συνομιλητής και δείκτης πολλών θαυμασίων, και στο γραφείο μας και στο τα-

ξίδι και στην έξοχή και στο λεωφορείο και στο ζαχαροπλαστείο και στο άεροπλάνο, παντού! Μας συμβαίνει μια στενοχώρια; "Ανοίγουμε ένα ωραίο βιβλίο και άμέσως ξεχνάμε την πίκρα μας! Θέλουμε να μάθουμε κάτι που μάς ενδιαφέρει; Στο βιβλίο θα καταφύγουμε! Μας άναθέτει ο δάσκαλος μια εργασία; Το βιβλίο θα μάς βοηθήσει να την κάνουμε όπως πρέπει! Παρευρισκόμαστε σε μια σοβαρή συζήτηση γύρω από επιστήμη, τέχνη, ιστορία, γεωγραφία, ταξίδια, ξένους πολιτισμούς; Πὼς θα λάβουμε μέρος, αν δεν είμαστε καλά πληροφορημένοι από τα βιβλία, τα λεξικά, τις εγκυκλοπαίδειες, τα σοβαρά περιοδικά; Θα άναγκαστούμε να σωπαίνουμε κ' έτσι θα ντροπιαστούμε! Μά και όταν μεγαλώσουμε, πὼς θα κάνουμε καλά τη δουλειά μας, το επάγγελμά μας, όποιο κι αν είναι, αν δεν είμαστε γερά άρματοῦμενοι από το διάβασμα των άπαραιτήτων συγγραμμάτων;

Πάνω σ' αυτά χτύπησε η πόρτα και παρουσιάστηκε ένα παιδί φορτωμένο με κάμποσα μεγάλα πακέττα. "Ήταν τα βιβλία που είχε παραγγείλει ο πατέρας του Μιχαλάκη. Και τότε και οι τρεις, με βία και με χαρά, άρχισαν να άνοίγουν τα πακέττα. Και νά, μέσα από τα ξετυλιγμένα περιβλήματα άρχισαν να ξεπετάγονται, το ένα πίσω από το άλλο, σαν ζωντανά πλασματάκια, λογής βιβλία όλων των χρωμάτων και των σχημάτων, με το δικό τους τίτλο το καθένα, με τον τίτλο που τόσα μάς ύπόσχονται για το περιεχόμενο. Νά σάς άπαριθμήσουμε τώρα όλους τους τίτλους των βιβλίων, που είχαν βυθίσει τον Μιχαλάκη σε μια μεγάλη χαρά, σε μια έκστασι; Το βρίσκουμε λίγο κουραστικό! "Άλλωστε, όλ' αυτά τα βιβλία, τα βρίσκετε στα βιβλιοπωλεία μας! "Ας αφήσουμε τώρα τον Μιχαλάκη να τα κουβαλήσει όλα στην κάμαρά του, να τα βάλει στη γραμμή, να τα ψάξει, να τα φυλλομετρήσει, να χαρή κάποιες εικόνες, για να δῇ από πού θα πρωταρχίσει να διαβάζει! Κ' είναι όλα τόσα πολλά και προκλητικά, που το καθένα με τη χάρι του, του φαίνεται το καλύτερο. Και λέει ν' άρχισή απ' αυτό, μα άμέσως μετά ένα άλλο του φαίνεται πιο τραβηχτικό, και τότε λέει ν' άρχισή απ' αυτό! Κ' ύστερα από ένα άλλο, και μετά πάλι από κάποιο που δεν το είχε πρωτοπροσέξει! Δεν πειράζει! Σε λίγο ο Μιχαλάκης, θα ήρεμηση και θα καταστρώσει το πρόγραμμά του, αφού βέβαια θα άπ' άρχισή πρώτα ποιές ώρες του περισσεύουν από τα μαθήματά του και από τη μελέτη που πρέπει να κάνει για κάθε μάθημα! Γιατί αυτό είναι το πιο σπουδαίο! Πρῶτα πρέπει να προσέξουμε τα βιβλία των σχολίων. Κῶν μας μαθημάτων και έπειτα όλα τ' άλλα! Ναί. Δεν πρέπει να αφήσουμε τον εαυτό μας να παρασέρνεται περισσότερο από όσο πρέπει διαβάζοντας βιβλία που θα μάς άφαιρούν ώρες από τη μελέτη των μαθημάτων μας! Αυτή, άλλωστε, τη γνώμη έχει και ο πατέρας του Μιχαλάκη, που με αυστηρότητα επι-ό βλέπει και παρακολουθεί τη μελέτη του σαν γυρίζει από το Σχολείο. "Άλλωστε, υπάρχουν τόσες ώρες που πολλά παιδιά τις χάνουν σε άσκοπες άσχολίες (και συχνά βλαβερές), που φτάνουν αυτές για να τις χρησιμοποιήσουμε διαβάζοντας τα ωραία βιβλία της λογοτεχνίας και της ιστορίας, της επιστήμης και της ζωής...

Και του χρόνου, λοιπόν, περισσότερα βιβλία, για όλους μας...

Εὐδυμος κόσμος

Του ΘΕΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

ΜΙΑ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ

Είναι παρατηρημένο, ότι οι ναυτικοί έχουν μεγάλη κλίσι στην ιππασία, μολονότι η δουλειά τους είναι στη θάλασσα, μακριά από τ' άλλα και τα μουλάρια. Δεν υπάρχει ναυτικός που να μη τρελλαίνεται για λίγη καβάλλα μόλις πατήση στην ξηρά, αδιάφορο αν πρόκειται να καβαλλικήση άλογο ή γάιδαρο. Τον τελευταίο μάλιστα οι θαλασσινοί τον προτιμούν, γιατί είναι υπομονετικώτερος και πιο καλόβολος απ' όλα τ' άλλα ζῶα.

Θά έκανε χρυσές δουλειές εκείνος που θα μπορούσε να παρατάξει πενήντα γαϊδάρους σε μιαν άποβάθρα, άμα τῶ κατάπλω του στόλου. Δεν θα έμενε κανένας ξενόικιστος. Θυμοῦμαι στίς όμιλίες μας στα καρρέ που τίποτε δεν άνέφερε κανείς με μεγαλύτερη εύχαρίστησι και ύπερηφάνεια όσο μια καλή καβαλλάρια άπάνω σ' έναν όμορφο γαϊδαρο. Κάθε ναυτικός σεβόμενος τον εαυτό του πρέπει να έχη να επιδείξη μαζί με τα μίλλια της θαλασσίας του ύπηρεσίας και μερικά χιλιόμετρα καβαλλαρίας. Τόσα μίλλια με θωρηκτό ή άντιτορπιλικό και τόσα χιλιόμετρα με άλογο ή με γαϊδαρο.

Μή φαντασθήτε όμως, έπειτα απ' όλα αυτά, ότι οι ναυτικοί είναι σπουδαίοι καβαλλαράιοι. Κάθε άλλο! Καβαλλικεύουν χειρότερα και από τους παπάδες, πράγμα που δεν τους σκοτίζει και πολύ. Τό ξέρουν καλά ότι ή καβαλλαρία απαιτεί αλλοιώτικους χειρισμούς απ' ό,τι θέλει μια βάρκα ή μια βενζινάκατος και ότι θά ήτανε πολύ άφελής εκείνος που θά έβασίζετο στα ναυτικά του προσόντα για να κυβερνήση ένα γαΐδαρο. Έν τούτοις καμιά φορά και ή ναυτική πείρα παίζει το ρόλο της και σ' αυτές τās περιστάσεις. "Ό,τι ξέρει κανείς είναι καλό, και έρχονται στιγμές, εκεί που καβαλλάς, που σέ ωφελεί να ξέρης από θάλασσα. Γιατί; θά ρωτήσετε. Μά νά!... Στη θάλασσα, στη βάρκα, στο καράβι, μαθαίνεις ισορροπία. Νομίζεις πώς αυτό δεν θά σου χρειαστή όταν άνεβής στα καπούλια του τετραπόδου; Σέ βεβαιώ πώς θά σου χρειαστή πάρα πολύ. Ένας περίπατος με γαΐδαρο δεν είναι πάντοτε άπηλλαγμένος τρικυμίας. Έχει κι ή γαΐδουροκαβαλλαρία τις φορτούνες της και χρειάζεται χέρι δυνατό να βαστάη τή σκότα — τό καπίστρι θέλω να πώ.

Έννοείται ότι όλα αυτά είναι καλά όταν είναι και ο γαΐδαρος σύμφωνος και συγχρόνως και γαΐδαρος καλής πίστεως. Άλλοιωτικά δεν γίνεται τίποτε, και μὴν άκούτε τους χωριάτες που συμβουλεύουν να κοιτάτε τό τετράποδο στα αυτιά. Τό βαρόμετρο αυτό δεν λειτουργεί πάντοτε κανονικά. Πολλές φορές τὰ αυτιά σημειώνουν — αυτιά παραλλήλως όρθια — μά ο γαΐδαρος αφήνιάζει ξαφνικά, του δίνει με τὰ τέσσερα και σέ ξαπλώνει φαρδύν - πλατύν στον δρόμο. "Ωραία εϋδία! Μή βασίξεσθε ποτέ στα πρόγνωστικά, πρό πάντων στα πρόγνωστικά των αυτιών του γαΐδαρου. Έγώ τουλάχιστον πολλές φορές φοβήθηκα όταν είδα τον γαΐδαρό μου να παίζη τὰ αυτιά του, να τσουλώνη τό δεξί και να κατεβάζη τό άριστερό, και όμως τίποτε δεν συνέβηκε. Και πάλι, εκεί που ήμουν α ήσυχος από τὰ αυτιά, βρέθηκα ξαφνικά κάτω χωρίς και εγώ να καταλάβω πώς.

Άλλά τί λέγαμε; "Α, μιλούσαμε για τήν ναυτική πείρα στην καβαλλαρία. Λοιπόν επιμένω ότι ή ναυτική έμπειρία είναι καμιά φορά ένα στοιχείον πολύτιμο και στους καβαλλαρέους. Και έχω τό λόγο μου. Θυμοῦμαι άκριβώς ένα σχετικό, συμβάν λίαν χαρακτηριστικό, μ' ένα γαΐδαρο στο Μοῦδρο. Πηγαίναμε από τό Μοῦδρο ποδαρόδρομο στο Ρωμανό, εγώ, ο Μίμης και δυό άλλοι συνάδελφοι. Έξαφνα, καθώς περνούσαμε ένα χωράφι, ο Μίμης έμπηξε μια θριαμβευτική κραυγή:

— Παιδιά, γαΐδαρος δεξιά! Θά πάω καβάλλα!

"Όταν ο Μίμης έλεγε τίποτα, τό έκτελούσε. Βρήκε άμέσως τον ιδιοκτήτη, έσυμφώνησε, έκαπάρωσε τό ζώο κι έκαβαλλίκεψε. Μά από τήν πρώτη στιγμή τὰ πράγματα φαίνονταν σκούρα. Είχαμε να κάνουμε με τον πιο πεισματάρη γαΐδαρο του κόσμου. Ούτε από παραγγέλματα έπαιρνε, ούτε από ξύλο, ούτε από φωνές. Έκαταλάβαινε ο άφιλότιμος πώς κουβαλούσε θαλασσινό στην πλάτη του κι έκανε του κόσμου τις ζαβολιές.

Πότε επήγαινε ξυστά τοίχο - τοίχο, πότε άκρη - άκρη στον γκρεμό, πότε σταματοῦσε και δεν έ-

παιρνε βήμα, πότε έτσινοῦσε άπότομα και έτρεχε άσυγκράτητος. Άπάνου σέ μια τέτοια τρεχάλα ξάπλωσε τον άναβάτη χάμου, κι έπειτα τράβηξε ήσυχος για βοσκή...

"Όποιος άλλος άν ήτανε, θά έχανε τό θάρρος του και θά έγκατέλειπε τήν κούρσα. Μά ο Μίμης είχε περισσότερο πείσμα από τό γαΐδαρο.

— Παλιόπραμα, φώναξε, δεν θά σου περάση!

Και ξανακαβαλλίκεψε. Μά σέ πέντε λεπτά είχαμε πάλι τὰ ίδια κι ο Μίμης ξαναμετροῦσε με τό μπόι του τή δημοσιά. Τότε τον βλέπουμε να παίρνη τό γαΐδαρο από τό σκoini και να τον οδηγή κοντά σ' ένα σωρό από πέτρες. Διαλέγει τήν πιο μεγάλη, μια πέτρα ως τριάντα κιλά, τή δένει με τό σκoini του καπιστριού αφήνοντας τράτο κανά δυό όργιές και τήν φορτώνει στο γαΐδαρο μπροστά. Άνεβαίνει κι αυτός από πίσω και ξεκινάει.

Μή φαντασθήτε ότι ή πέτρα έβάρυνε καθόλου τό γαΐδαρο. Μπορώ να πώ μάλιστα ότι τό πρόσθετο βάρος τον έξηρέθισε περισσότερο, γιατί άμέσως έτέθη εις καλπασμόν.

— Τώρα θά τον ρίξη πάλι, σκεφθήκαμε έμεις. Κρίμα στη σαβούρα που του έβαλε.

Και όμως δεν τον έρριξε αυτή τή φορά. Γιατί στην κρίσιμη στιγμή, τήν ώρα που εφάινοντο όλα χαμένα, ο Μίμης, κύριος έντελώς του έαυτου του, βέβαιος εκ των προτέρων για τήν έπιτυχία του χειρισμού, άρπάζει με μια κίνηση έντελώς ναυτική τήν πέτρα και τήν ρίχνει...

Τό σκoini τεζάρει άμέσως, ο γαΐδαρος κατεβάζει τό κεφάλι άπότομα, ή πέτρα σέρνεται δυό σπιθαμές κ' έπειτα όλα, γαΐδαρος, πέτρα, σκoini, καβαλλάρης, σταματοῦν επί τόπου, όπως ένα καράβι που άγκυροβολεί... "Η ναυτική ειδιcottης του καβαλλάρη είχε θριαμβεύσει. Του είχε έμπνεύσει μια πρώτης τάξεως «μηχανή» για να σταματά ή ο γαΐδαρος. Δυό λεπτά αργότερα ο Μίμης είχαν άφιππεύσει υπερήφανος και έδέχετο τὰ θερμά μας συγχαρητήρια για τήν ιδεώδη του εφεύρεση. Άργότερα, όταν πήγαινε καβάλλα, έπαιρνε μαζί του μια μικρή πραγματική άγκυρα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΙΑ

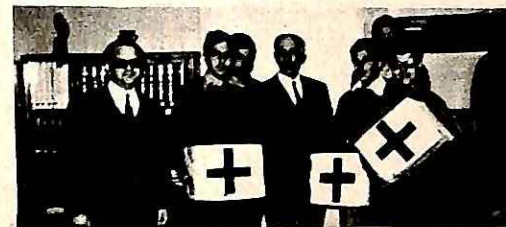

Μία από τις γραφικότερες τής Καλύμνου.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεείς
Help to the needy

Βοήθεια εις Κοινότητας και σχολεία
Health in the Home

Ε.Ε.Σ.Ν. 6ου Γυμν. Άρρ. Άθηνών
Juniors of 6th High School for boys Athens

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Ήλιουπόλεως Άθηνών
Juniors of 1st Elem. School Elioupolis Athens

Ε.Ε.Σ.Ν. 23ου Δημ. Σχολ. Περιστερίου Άθηνών
Juniors of 23rd Elem. School Peristeri Athens

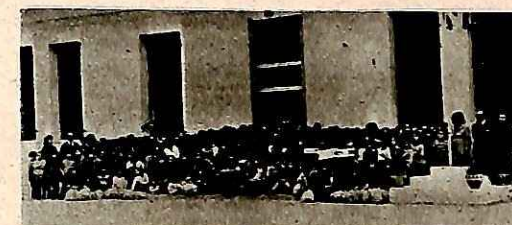
Ε.Ε.Σ.Ν. 4ου Γυμν. Θηλ. Πειραιώς
Juniors of 4th High School for Girls Piraeus

Ε.Ε.Σ.Ν. 60ου Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης
Juniors of 60th Elem. School Salonica

Ε.Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Πτολεμαΐδος
Juniors of 6th Elem. School Ptolemais

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Άργους
Juniors of 1st Elem. School Argos

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Άργοστολίου Κεφνλίας
Juniors of 1st Elem. School Argostoli Kefallinia

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Πόλεως Χίου
Juniors of 1st Elem. School Poleos Chios

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ήραπέτρας
Juniors of 2nd Elem. School Herapetra Krete

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΕΙΔΕΙΣ ΠΙΘΗΚΟΙ

Στά πυκνά και ύγρα δάση των χωρών της διακεκαυμένης ζώνης ζούν, εκτός των μεγάλων θηλαστικών, και οι άνθρωποειδείς πιθήκοι. Τά ζώα αυτά, όπως άλλωστε φανερώνει και το όνομά τους, μοιάζουν πάρα πολύ με τον άνθρωπο. Είδη πιθήκων, όπως ξέρομε, υπάρχουν πολλά τόσο στην Ασία και Αφρική όσο και στην Αμερική. Από όλα όμως αυτά τα είδη, τρία είναι εκείνα που χαρακτηρίζονται ως άνθρωποειδείς πιθήκοι: ο ούραγκοτάγκος, ο χιμπαντζής και ο γορίλλας.

Ο πρώτος ζή στα δάση της Βόρνεο και της Σουμάτρας, το δε όνομά του, στη μαλαϊκή γλώσσα, σημαίνει: άνθρωπος του δάσους. Οι άλλοι δυο πιθήκοι, ο χιμπαντζής και ο γορίλλας, είναι πιθήκοι των τροπικών δασών της Αφρικής.

Η ονομασία «άνθρωποειδείς» οφείλεται κυρίως στο ότι οι πιθήκοι αυτοί έχουν μερικά χαρακτηριστικά, τα οποία έχει μόνο ο άνθρωπος: μπορούν να βαδίζουν όρθιοι, ο εγκέφαλός των είναι περισσότερο ανεπτυγμένος από όσο είναι σε οποιοδήποτε άλλο ζώο, το πρόσωπό τους, οι παλάμες και οι πατούσες των είναι σχεδόν άτριχα και δεν έχουν ούρα.

Όταν βέβαια λέμε ότι οι πιθήκοι βαδίζουν όρθιοι, δεν πρέπει να υποθέσουμε ότι περπατούν όπως ακριβώς οι άνθρωποι. Τον περισσότερο καιρό οι πιθήκοι περπατούν με τα τέσσερα, με τη διαφορά όμως ότι τα μπροστινά άκρα τους, δηλαδή τα χέρια, είναι μιάμιση και παραπάνω φορά πιο μακριά από τα πόδια τους, ώστε φθάνουν, όταν είναι όρθιοι, σχεδόν στο έδαφος. Έτσι, όταν περπατούν, ο κορμός κρατιέται σχεδόν κάθετος και δίνουν την εντύπωση, ότι μάλλον σκύβουν ελαφρά προς τα εμπρός, παρά ότι βαδίζουν με τα τέσσερα. Είναι όμως ικανοί να περπατήσουν και τελείως όρθιοι επί μερικά λεπτά και σε μικρή απόσταση. Όταν δε τύχη να βρίσκονται επάνω στα δέντρα — και οι πιθήκοι είναι δενδρόβια ζώα — τότε με μεγαλύτερη άνεση βαδίζουν όρθιοι επάνω στα χοντρά κλαδιά, γιατί με τα χέρια κρατιούνται από τα ψηλότερα. Έτσι ακρι-

βώς περπατούμε κι εμείς οι άνθρωποι, όταν ανεβούμε σε δέντρο. Από τα τρία είδη των άνθρωποειδών πιθήκων ο γορίλλας είναι ο πιο μεγαλόσωμος και ο χιμπαντζής, ο πιο μικρόσωμος. Ο ούραγκοτάγκος όρθιος φθάνει σε ύψος το 1,50 μέτρο και βάρος μέχρι 100 κιλά. Ο θηλυκός είναι μικρότερος.

Τα θηλυκά ζώα και τα μικρά τους ζούν κατά μικρές ομάδες, ενώ τα ενήλικα αρσενικά προτιμούν να ζούν μοναχικά. Τρέφονται κυρίως από καρπούς διαφόρων δέντρων — και όπως ξέρομε στις τροπικές ζώνες τα δέντρα ανθίζουν και καρποφορούν όλο το χρόνο — από σπόρους, φύλλα, τρυφερούς βλαστούς και μικρά ζώα. Έχθρους ο ούραγκοτάγκος δεν έχει άλλους εκτός από την τίγρι και τον άνθρωπο, γιατί η σωματική του δύναμη είναι τεραστία και ως αντίπαλος είναι επικίνδυνος.

Περισσότερο πιο κοντά στον άνθρωπο θα μπορούσε να πη κανείς πως είναι ο χιμπαντζής, ο οποίος ζή στα πυκνά δάση της τροπικής ζώνης της Αφρικής. Το ύψος του αρσενικού φθάνει το 1,50 μέτρο και το βάρος του τα 50 - 60 κιλά. Όσο για τις διάφορες ικανότητές του, ο χιμπαντζής, ύστερα από τον

άνθρωπο, είναι το μόνο ζώο που είναι σε θέση να μεταχειρίζεται διάφορα εργαλεία. Χρησιμοποιεί ρόπαλα και πέτρες ως όπλα. Επίσης ετοιμάζει λεπτές βέργες, τις οποίες βυθίζει στις φωλιές των τερμιτών και ύστερα τις βγάζει, και περνώντας τη βέργα από το στόμα του, όπως περίπου τα παιδάκια την καραμέλλα, που είναι σε ξυλάκι, τρώει τους τερμίτες που είναι κολλημένοι επάνω. Αν και ο χιμπαντζής σπανίως πίνει νερό αφού οι καρποί, που τρώει, περιέχουν άφθονο, καμιά φορά, όταν διψά, βυθίζει το χέρι του στο νερό και ύστερα το γλείφει.

Καμιά φορά κάνει μπάλλες από φύλλα, τα βουτά στο νερό και απομυζά ύστερα το νερό, που τα διαποτίζει. Αιχμάλωτοι χιμπαντζήδες έμαθαν να κάθονται σε τραπέζι να τρώνε, να μεταχειρίζονται μαχαίρι, πηρούνι, πετσέτα κλπ., πράγμα που δεν συμβαίνει με άλλο είδος πιθήκου.

Και οι χιμπαντζήδες είναι δενδρόβια ζώα. Σκαρφαλώνουν δε με μεγάλη ευκολία στα δέντρα για να βρουν τροφή: καρπούς, τρυφερούς βλαστούς, αυγά σε φωλιές, πουλιά και άλλα μικρά ζώα. Οι χιμπαντζήδες ζούν κατά ομάδες, οι οποίες καμιά φορά φθάνουν τα 80 άτομα. Κάθε ομάδα έχει τη δική της περιοχή. Πολλές φορές τυχαίνει η περιοχή μίας ομάδας να παίρνει κομμάτι από την περιοχή άλλης ομάδας. Αν συμβή να συναντηθούν σε δυο ομάδες, δεν ακολουθεί σύγκρουση, όπως θα ενόμιζε κανείς.

Όταν η τροφή βρίσκεται δύσκολα, κάθε ομάδα κινείται μέσα σε μεγαλύτερη περιοχή. Όταν η τροφή άφθονη αρκείται σε μικρότερη. Όταν οι χιμπαντζήδες εύρουν άφθονη τροφή, θα μπορούσε να ειπωθεί κανείς, ότι οργανώνουν πανηγύρι. Οι αρσενικοί χτυπούν ρυθμικά τους κορμούς των δέντρων ή το έδαφος και όλα τα ζώα της ομάδας βγάζουν μαζί χαρακτηριστικές κραυγές. Οι φωνές αυτές, που μπορεί ν' ακουστούν σε απόσταση 2 χιλιομέτρων, αποτελούν πρόσκληση για τους χιμπαντζήδες, που βρίσκονται ολόγυρα. Μαζεύονται τότε πολλοί, όλοι μαζί φωνάζουν ρυθμικά και πανηγυρίζουν.

Όταν η τροφή σπανίζει, οι ομάδες γίνονται μικρότερες. Και όταν κάποιο μέλος βρή κάτι φαγώσιμο, τότε με ιδιαίτερη κραυγή καλεί τους

συντρόφους του να έρθουν κι αυτοί να πάρουν το μερίδιό τους.

Τα μικρά των χιμπαντζήδων μένουν συνήθως κοντά στη μάνα τους ώσπου να γίνουν 6 χρονών, και μάλιστα τα θηλυκά. Τα αρσενικά, όταν μεγαλώσουν, πηγαίνουν και με άλλη ομάδα και πολλές φορές αρσενικοί χιμπαντζήδες διαφόρων ομάδων συνάπτουν στενή φιλία μεταξύ των. Τότε θα τους ιδήτε να αναζητούν μαζί τροφή, να παίζουν μαζί, να ανταλλάσσουν χειραψίες, να άγκαλιάζονται, να καθαρίζουν ο ένας τον άλλον από τα παράσιτα που μπορεί να βρίσκονται επάνω του.

Κάθε ομάδα αναγνωρίζει έναν ως αρχηγό, ο οποίος όμως δεν είναι πολύ αυστηρός, όπως γίνεται με τους γορίλλες. Πάντοτε όμως όλα τα μέλη της ομάδας εκδηλώνουν με κάθε τρόπο το σεβασμό τους στον αρχηγό. Όσο για τη συνενόηση μεταξύ τους, οι χιμπαντζήδες μεταχειρίζονται πολλών ειδών φωνές και κραυγές, των οποίων βέβαια τη σημασία μόνο εκείνοι ξέρουν. Είναι ακόμα σε θέση να εκδηλώνουν την ψυχική τους διάθεση με διαφόρους μορφασμούς: το φόβο, τη χαρά, την όργη, την απορία. Και όταν είναι ευχαριστημένοι χαμογελούν.

Ο γορίλλας είναι ο πιο μεγάλος από τους άνθρωποειδείς πιθήκους. Το ύψος του φθάνει μέχρι 1,80, το βάρος του από 130 - 200 κιλά. Και οι γορίλλες ζούν κατά ομάδες από 15 - 30 άτομα. Κάθε ομάδα έχει τον αρχηγό της, στον οποίο υπακούει τυφλά. Ο αρχηγός είναι συνήθως πάνω από 10 χρονών και το τρίχωμα της ράχης του είναι γκριζό, σημάδι πως είναι πια ώριμος. Αυτός θα καθορίσει ποιο δρόμο θα ακολουθήσει κάθε μέρα ή ομάδα για να βρή τροφή. Κάθε ομάδα έχει τη δική της περιοχή.

Οι γορίλλες δεν εκδηλώνουν μεταξύ τους τόσες τρυφερότητες όση οι χιμπαντζήδες. Σπανίως θα τους ιδήτε να παίζουν ή να περιποιούνται ο ένας τον άλλο. Όσο για τον αρχηγό, αυτός όχι μόνο είναι αυστηρός, αλλά καμιά φορά καταναλώνει τα τυραννικά. Αν, π.χ., ξεσπάσει κάποια καταιγίδα και κάποιος νεώτερος αρσενικός γορίλλας βρή κάποια τρύπα για να προφυλαχτεί, ο αρχηγός τον πιάνει από το χέρι, τον βγάζει έξω και παίρνει τη θέ-

σι του. Και ο άλλος υπακούει χωρίς καμιά αντίρρηση.

Όταν ο γορίλλας εξαγριωθεί γίνεται πολύ επικίνδυνος. Η δύναμή του είναι φοβερή. Όταν αντίληφθαι κίνδυνο σηκώνεται όρθιος, χτυπά το στήθος του, που βροντάει σαν μεγάλο τύμπανο και βγάζει άγρια μουγκρητά. Αν ο έχθρος δεν προχωρήσει περισσότερο, ο γορίλλας σπανίως επιτίθεται.

Ο πιο σοβαρός έχθρος του γορίλλα είναι ο άνθρωπος. Άλλους σκοτώνει γιατί του κάνουν ζημιές

στις καλλιέργειές του, άλλους αιχμαλωτίζει για να τους πουλήσει στους ζωολογικούς κήπους ή στα διάφορα εργαστήρια, όπου χρησιμοποιούνται ως πειραματόζωα. Η επέκταση των καλλιεργουμένων εκτάσεων περιορίζει διαρκώς τις περιοχές, όπου μπορούν να ζήσουν. Έτσι ο γορίλλας, αλλά και οι άλλοι πιθήκοι, περιλαμβάνονται πια σ' εκείνα τα είδη των ζώων που απειλούνται άρχα ή γρήγορα με εξαφάνιση. Και αίτια θα είναι ο άνθρωπος.

Για να είσαι
"τὸ καμάρι
τῆς τάξεως"
στὶς ξένες
γλώσσες!..

...και, με δλη σου την άνεση, να παίρνεις όχι απλώς άριστα αλλά και άριστα με τόνο, που θα σου άνεβάξη και τη γενική βαθμολογία σου, άρκεϊ λίγης ώρας εύχάριστη άπασχόλησι με τὸ LINGUAPHONE, στὸ σπίτι σου, όποτε εύκαιρής, γιά λίγους μήνες μονάχα! Και θα δής ότι άμέσως από τις πρώτες μέρες, θα προφέρεις τόσο ώραία την ξένη γλώσσα που μαθαίνεις, θα λές τὸ κάθε τι με τόση άνεση και σωστά, σαν να μιλοῦσες τη μητρική σου γλώσσα, ώστε να ξαφνιαστή ο καθηγητής σου και μαζί του να σε θαυμάζει και δλη η τάξη!...

Ζήτησε, λοιπόν, να σου στείλωμε ΔΩΡΕΑΝ τὸν ΔΙΣΚΟ-ΔΕΙΓΜΑ τὸν LINGUAPHONE με άποσπάσματα μαθημάτων στὰ άγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, Ισπανικά. Άρκεϊ να στείλης συμπληρωμένο αυτό τὸ Δελτίο, άφου συνεννοηθής βέβαια με τούς γονείς σου, και θα λάβης μαζί και τὸ Άναλυτικὸ Τεύχος τὸν LINGUAPHONE, που έξηγεί πως θα μάθης γρήγορα, ξεκούραστα και σωστά τη γλώσσα που σου χρειάζεται και που θα σε βοηθήσει για να διακριθής και τώρα στὸ σχολείο σου αλλά και άργότερα στὴ σταδιοδρομία σου και γενικά στη ζωή.

ΣΤΕΙΛΤΕ ΜΑΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟ ΤΑΧΥΤΕΡΟ.
Έσωκλείω δρχ. 7,50 σε γραμματόσημα για έξοδα συσκευασίας και άποστολής, για να λάβω ΔΩΡΕΑΝ, χωρίς υποχρέωσή μου, τὸν ΔΙΣΚΟ και τὸ άναλυτικὸ τεύχος τὸν LINGUAPHONE.

ΟΝΟΜΑ ..... Τ.Τ. ....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ .....
ΑΣΧΟΛΙΑ ..... ΗΛΙΚΙΑ ..... ΤΗΛ. ....

Προς τὸ Ἴνστιτούτον Linguaphone
ΑΘΗΝΑΙ: Πανεπιστημίου 10 (134) τηλ. 617.811 • ΘΕΣ) ΝΙΚΗ: Τοιμοσκ 68, τηλ. 232.370

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Υπό Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΑΔΗ

9

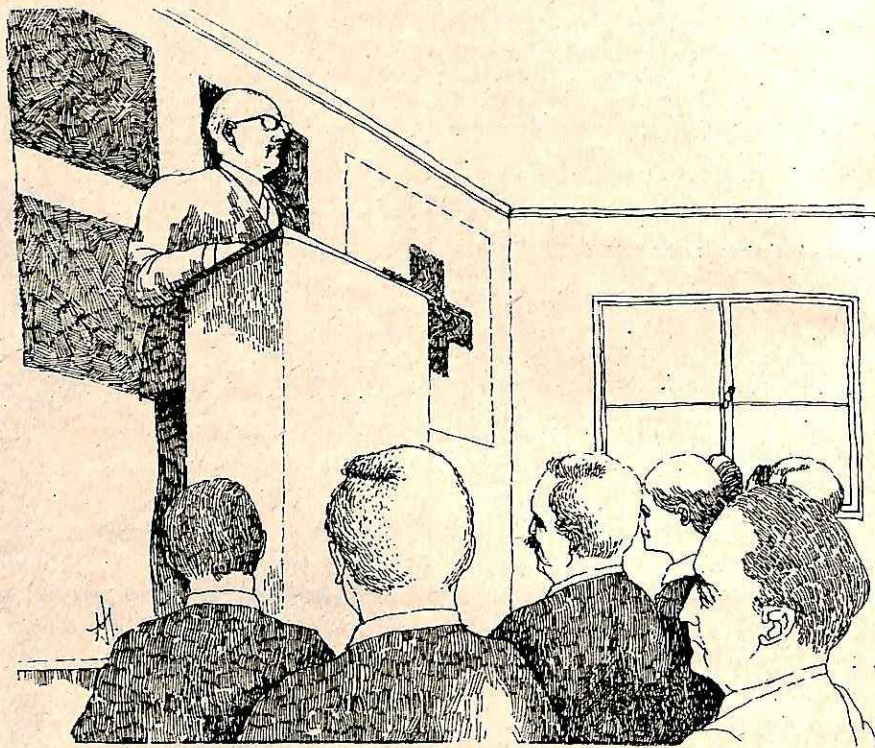
«Τὸ Ἀσκληπιεῖον τοῦ Ε.Ε.Σ. εἶναι δημιούργημα φιλανθρώπων Ἑλλήνων οἱ ὅποιοι ἠθέλησαν, εἴτε ἐν ζωῇ εἴτε διὰ τῆς διαθήκης των, νὰ εὐεργετήσουν τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἀβοήθητα ἀπέβησαν ἀπὸ τὴν φυματίωσιν τῶν ὀστέων. Ἦρχισεν ἡ Ἀντιφυματική Ἑταιρεία μὲ δύο περίπτερα ξύλινα. Ἀλλὰ ὅταν ἀνέλαβεν ὁ μέγας Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. — ὁ Ἰωάννης Ἀθανασάκης — τὴν εὐθύνην τοῦ ἔργου, τότε ἡ φιλοφροσύνη αὐτοῦ νὰ τὸν γεμίξῃ τὸν ἥλιον αὐτὸν μὲ περίπτερα. Καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐδῶ, κοντὰ εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον ὁ ὁποῖος δροσιζεῖ τὸν περίβολον αὐτὸν μὲ τὸν μπάτη, καὶ κάτωθεν τῶν ὑπαιρέων τοῦ ἰοστεφούς Ὑμηττοῦ, κατωρθώθη νὰ ἀνεγερθῶν περίπτερα εἰς τὰ ὁποῖα ἐνοσηλεύθησαν χιλιάδες ἀσθενῶν καὶ ἐσώθησαν».

(Ἀπόσπασμα ἀπὸ ὁμιλίαν τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου Κωνστ. Γεωργακοπούλου, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ρευματολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας — 3 Αὐγούστου 1961).

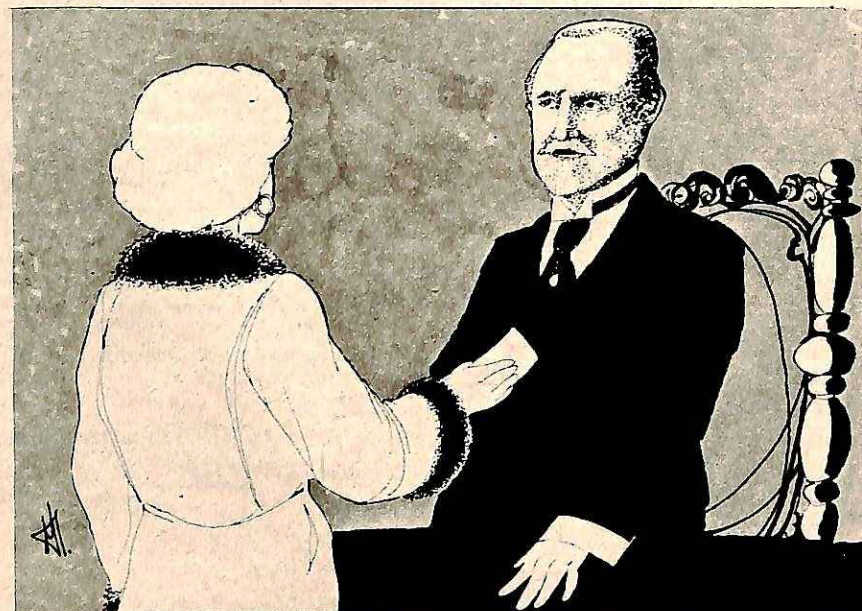
Ὅπως ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ τεύχος τοῦ Νοεμβρίου 1974, ἡ δραστηριότης τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον τῆς Βούλας ἐξεδηλώθη ἀπὸ τὸ 1919, ὅταν ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ αἰμνήστου Ἰωάννης Ἀθανασάκης ἐδέχθη δωρεὰν τῆς Λαίδης Γκράνβιλ, συζύγου τοῦ τότε Πρέσβους τῆς Ἀγγλίας, ἐκ δέκα χιλιάδων λιρῶν, προϊόν φιλοφροσύνης ἐορτῆς. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς δωρητρίας, τὸ ποσὸν αὐτὸ διετεῖται διὰ τὴν ἰδρυσιν νοσηλευτηρίου πρὸς θεραπείαν τῆς παιδικῆς φυματίωσης.

Τρία ξύλινα παραπήγματα, δωρεὰ τῶν ἀποχωρούντων ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν, μετὰ τὸ τέλος τοῦ α' παγκοσμίου πολέμου, βρετανικῶν στρατευμάτων, ἐγκατεστάθησαν εἰς ἐκτεταμένον μοναστηριακὸν κτῆμα τῆς Βούλας καὶ ἀπετέλεσαν τὸν ἀρχικὸν πυρῆνα τοῦ Θεραπευτηρίου.

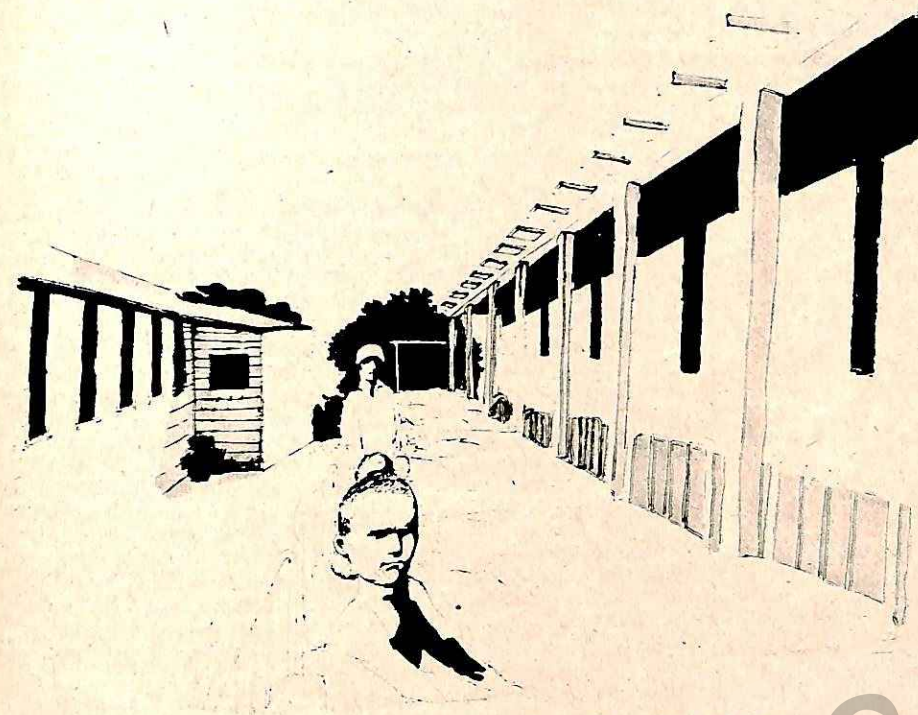
Ἡ λειτουργία του ἤρχισε τὸν Ἰούλιον τοῦ 1920, μὲ τὴν φροντίδα τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου κατὰ τῆς φυματίωσης.

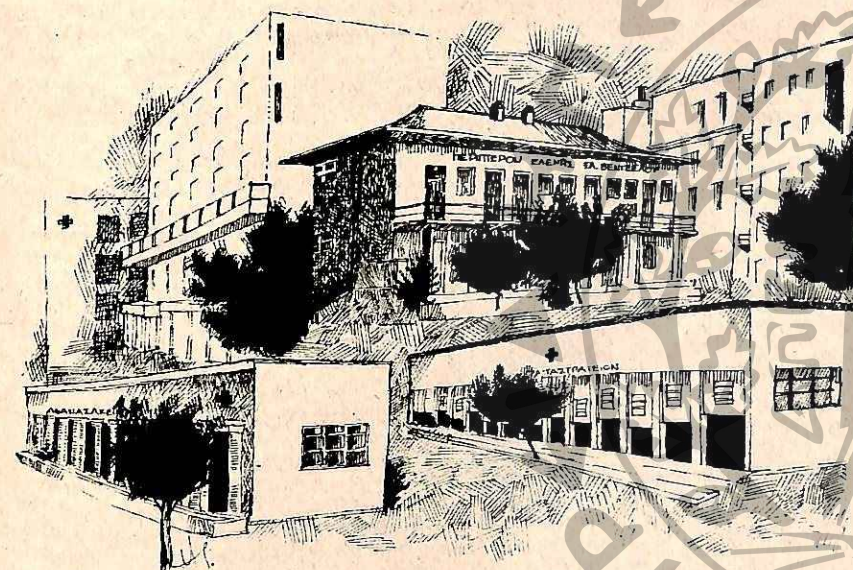
Ἀκούσαςτος ὁ Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος προβάλλει σὲ κάθε ἐγκαίνια τὸ ἔργο τοῦ Ε.Ε.Σ.

Ἡ Λαίδη Γκράνβιλ καὶ ὁ Ἰωάννης Ἀθανασάκης. Μὲ ἐπιταγὴ 10 χιλιάδων λιρῶν ἐπῆρξε ἡ ἀφετηρία τῆς δημιουργίας τοῦ Ἀσκληπείου Βούλας.

Τὸ ξηρὸ κλίμα τῆς Βούλας θεραπεύει κάθε χρόνο χιλιάδες παιδιά ἀπὸ τῆς φυματίωσιν τῶν ὀστέων.

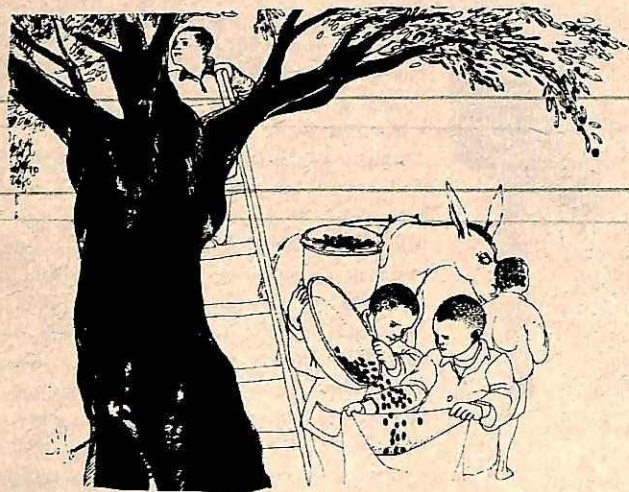
Ἡ παράδοσι τῶν Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν δὲν ἐσβησε στὴν Ἑλλάδα. Δωρεῖς καὶ κληροδοτήματα πλουτίζουν τὸ Ἀσκληπιεῖο μὲ νέα περίπτερα.

Μετὰ δύο ἔτη, ὁ Ε.Ε.Σ. ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ ὑποτυπώδους Ἀσκληπείου καὶ ἐπέδωκε ἀμέσως εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τελειοποίησιν του. Μόνιμα οἰκήματα ἤρχισαν νὰ ἀντικαθιστοῦν τὰ προσωρινὰ ξύλινα περίπτερα, μὲ συνέπειαν τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διαβίωσης καὶ νοσηλείας τῶν μικρῶν ἀσθενῶν. Κατὰ τὴν δεκαπενταετίαν 1927 - 1941 ἰδρύονται κατὰ σειρὰν : Τὸ διώροfon Βενιζέλειον Περίπτερον, ἐκ δωρεᾶς τῆς Ἑλένας Βενιζέλου· τὰ μονώροφα Παπαστράτειον, Ἀθανασάκειον, Σταθάτειον, Λοβέρδειον, Παρασκευοπούλειον καὶ Ρακτιβάνειον, ἐκ δωρεῶν ἀντιστοίχως τῶν Μεγάλων Εὐεργετῶν Ἀδελφῶν Παπαστράτου, Ἰωάννου Ἀθανασάκη (τοῦ Μεγάλου Προέδρου), Ἀθηνᾶς Ὁθωνος Σταθάτου, Μαρίας Σπύρου Λοβέρδου, χήρας Στρατηγοῦ Παρασκευοπούλου καὶ Κληρονόμων Κωνσταντίνου Ρακτιβάν, καὶ τὰ δύο διώροφα Πριγκιπίσσης Εἰρήνης καὶ Πριγκιπίσσης Αἰκατερίνης, τῶν ὁποίων τὰς δαπάνας ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, μὲ πρωτοβουλίαν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ καὶ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ κατόπιν Πρωθυπουργοῦ Ἀλεξάνδρου Κορυζή.

Κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον ἐγένινον ἡ περιμάνδρωσις, ρυμοτομία καὶ δενδροφύτευσις τοῦ χώρου, ἐκτάσεως 108 στρεμμάτων, καὶ ἡ ἀνέγερσις Ἐξωτερικῶν Ἱατρείων, Οἴκου Ἀδελφῶν (διὰ δωρεᾶς καὶ πάλιν Ἰωάννου Ἀθανασάκη), Ἀποθηκῶν, Τεχνικοῦ Συνεργείου καὶ ἄλλων δευτερευόντων οἰκημάτων. Κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν τῆς περιόδου ἐκείνης συνεπληρώθη ἡ ἀνέγερσις χειρουργείου, μὲ χορηγίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἀλλ' ἡ ἐκρηξίς τοῦ πολέμου ἐγένινον αἰτία νὰ διακοπῇ ἡ ἀποπεράτωσις καὶ νὰ ἀναβληθῇ ὁ ἐξοπλισμὸς του. Τὴν μετὰ τὸν α' παγκόσμιον πόλεμον περαιτέρω ἀνάπτυξιν τοῦ Ἀσκληπείου θὰ τὴν ἴδωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ.

ΛΙΟΜΑΖΩΧΤΕΣ

Ο καιρός ευνόησε τὰ λιόδεντρα ἐφέτος. Τὰ κλωνάρια τους ἔγερναν φορτωμένα καρπὸ καὶ μερικά εἶχαν πιότερες ἐλιές παρὰ φύλλα. Εὐλογία Θεοῦ ἡ φεικτὴ σοδεία. Οἱ παραγωγοὶ ἐτρίβαν τὰ χέρια τους.

— Φέτος θ' κολυμπήσωμε στὸ λάδι.

— Φέτος θ' ἀνασάνουμε, στοχαζόνταν.

Φτάνει βέβαια νὰ πρόφταναν ἔγκαιρα νὰ τὶς μαζέψουν, πρὶν σατίσουν μένοντας πολὺν καιρὸ στὸ νοτισμένο χῶμα. Καὶ γιατί τὰ ἐργατικά χέρια ἦταν περιζήτητα.

Ἔτσι κι ὁ κύρ Σταῦρος, ἂν κι ἦταν ἀπὸ τοὺς πιὸ φτωχοὺς χωριανούς, λογάριζε πὼς τὴ χρονιά αὐτὴ δὲν θ' ἀναγκαζόταν νὰ τασκίζεταί σὲ ξένα μεροκάματα. Μοναδικὴ περιουσία του ἦταν τέσσερα στρέμματα ἐλαιώνας μὲ εἰκοσιοχτὼ ρίζες, ποῦχε κληρονομήσει ἀπὸ τὸν πατέρα του. Μὰ τάχε περιποιηθῇ μὲ τὴν καρδιά του καὶ ὅλοι μὲς' στὸ χωριὸ μολογοῦσαν πὼς τὴ χρονιά ἐκείνῃ τοὺς ξεπερνοῦσε ὅλους σὲ ἀπόδοσι.

— Σπᾶνε τὰ δέντρα του ἀπὸ τὸν καρπὸ, ἔλεγαν.

Καὶ γιὰ νὰ προλάβῃ νὰ τὸν μαζέψῃ, συλλογιόταν πὼς μ' ὅλο πού δὲν ἦταν πλούσιος, θάπρεπε νὰ πάρῃ δυὸ - τρεῖς λιομαζώχτρες. Ἄλλα ὅμως σκεπτόταν ἐκείνος κι' ἄλλοιὼς ἦρθαν τὰ πράγματα: Εἶχε πάθῃ τὸ γάμο μιᾶς ξαδέφης του σ' ἓνα γειτονικὸ χωριὸ καὶ καθὼς γύριζε τὸν βρῆκε τὸ κακό. Εἶχε ἀνέβῃ μαζί μὲ τὴ γυναίκα του στὸ τρακτέρ ἑνὸς συχωριανοῦ, μὰ καθὼς ὁ ὁδηγὸς ἦταν πιωμένος, πῆγε κ' ἔπεσε πάνω σ' ἓνα φορτηγὸ. Μὲ κόπο γλύτωσε ἀπὸ τοῦ Χάρου τὰ δόντια. Μὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς βγήκε γερός. Εἶχε σπασμένη τὴ λεκάνη καὶ στὸ νοσοκομεῖο εἶπαν πὼς θάμεινε στὸ κρεβάτι τὸ λιγώτερο ἑξί - ἑπτὰ βδομάδες. Ἄλλον τόσον καιρὸ θ' ἀχρηστευόταν ἡ γυναίκα του, γιατί εἶχε σπάσει καὶ τὰ δυὸ τῆς πόδια. Ποιὸς θὰ μάζωνε λοιπὸν τὸν καρπὸ του θὰ ἐξασφάλιζε τὴ ζήσῃ τους;

— Ἀφοῦ ἦταν γραφτὸ μου νὰ πάθω αὐτὸ τὸ κακό, ἂς μ' εὗρισκε τουλάχιστον δυὸ μῆνες ἀργότερα, ἔλεγε ὁ δόλιος, γεμάτος πίκρα — ὄχι τώρα, ὅταν περίμενα μὲ λαχτάρα νὰ πουλήσω τὸ λάδι μου νὰ βγάλω τὰ περισσότερα ἐξοδα τῆς χρονιάς. Δὲ φτάνει πού γιὰ δυὸ μῆνες σκατεῦτῃκα, καταστράφηκα κιόλας. Χαμένοι οἱ κόποι μου, χαμένος ὁ καρπός.

Τὴν ἴδια κουβέντα εἶχαν κι ὅλοι οἱ χωριανοί.

— Πᾶει, καταστράφηκε ὁ δόλιος ὁ Σταῦρος. Λογάριζε πὼς δὲν θὰ πρόφταναν μονάχοι τοὺς ἐκείνους κι ἡ γυναίκα του, νὰ μαζέψουν τὶς ἐλιές τους, τώρα θὰ σατίσουν στὸ χῶμα, ἔλεγε ὁ ἓνας.

— Εἶναι γιὰ λύπησι, ἔλεγε δεύτερος.

Κι ὁ χοντρομανάβης ποῦχε κατέβῃ στὸ χωριὸ μόλις μωρίστηκε καλὴ λαδιά, ἔλεγε πὼς τὸν περίμενε τὴ χρονιά καὶ μὲ καμμιὰ τρακοσαριά κιλά γιὰ πούλημα.

Δέκα φορές εἶχε ἀκούσει παρόμοιες κουβέντες στὸ καφε-νεῖο τοῦ πατέρα του ὁ Περικλῆς, ἓνα καλόκαρδο ἀγόρι ποῦ φέρος τέλειωνε τὴν ἑκτη. Πρῶτος μαθητὴς στὸ σχολεῖο, ἔβγαινε πάντα στὴ σημαία κ' οἱ συμμαθηταὶ του τὸν ἀναγνώριζαν σιωπηρὰ γιὰ ἀρχηγό. Μὰ αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδιζε μόλις εἶχε δυὸ ὥρες ἐλεύθερες νὰ τρέξῃ στὸ μαγαζὶ τοῦ πετέρα του, νὰ σερβίρῃ πελάτες ἢ νὰ καθαρίσῃ τραπέζια. Ἔτσι ἀκουε καθημερινῶς ὅσα λέγονταν γιὰ τὸν κύρ Σταῦρο κι' ἡ καρδιά του σφιγγόταν. Ἦξερε πὼς εἶχε τρία μικρὰ παιδιὰ καὶ πὼς ἂν ἡ μητέρα του ἢ κάποια ἄλλη γειτόνισσα δὲν τοὺς πῆγαινε τὸ μεσημέρι ἓνα πιάτο φαί θὰ μεναν νηστικά.

Ὡς πότε ὅμως θὰ τὰ ἔτρεφαν οἱ γειτόνοι; Κι ἔπειτα οἱ ἐλιές δίνουν καρπὸ κάθε δυὸ χρόνια μονάχα. Πὼς θὰ τάβγαζε πέρα ἡ οἰκογένεια ὅταν ἡ φεικτὴ σοδεία τοὺς πῆγαινε χαμένη; Καλὰ τὸλεγαν οἱ χωριανοὶ πὼς καταστράφηκε ὁ κύρ Σταῦρος... Ἄν τουλάχιστον εἶχε προλάβῃ νὰ μαζέψῃ τὶς ἐλιές του...

Ἀπὸ τὰ τζάμια τοῦ καφενείου κοίταζε πέρα ἐκεῖ τοὺς καρπιμένους ἐλαιῶνες ποὺ περιμέναν χέρια νὰ τοὺς ξεφορτώσουν. Κ' ἔπειτα κοίταζε πιὸ κοντὰ τὸ σπιτάκι τοῦ κύρ Σταύρου, ὅπου ἀπόμεναν μονάχα τὰ τρία μικρὰ. Φτώχεια πού τὰ περίμενε τὴν ὥρα πού ἀκριβῶς θὰ νομίζανε πὼς θ' ἀποκοῦσαν καινούργια παπούτσια...

Σουρούπωνε καὶ πρὶν πέσῃ τὸ σκοτάδι γύριζαν δυὸ - δυὸ τρεῖς - τρεῖς οἱ λιομαζώχτρες ἀπὸ τὰ κτήματα. Τὸ βλέμμα τοῦ Περικλῆ σταμάτησε πάνω τους καὶ μιὰ ἰδέα πέρασε ξαφνικά στὸ μυαλό του. Τάχα τὴ δουλειὰ αὐτὴ ποὺ ἔκαναν οἱ μεροκαματιάρες δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὴν κάνουν καὶ παιδιὰ; Εἶχαν βέβαια σχολεῖο... ἀλλὰ τὶς Κυριακὲς μετὰ τὴν λειτουργία μαζεύονταν οἱ πιὸ μεγάλοι καὶ ἐπαίζαν μπάλλα. Αὐτὸ ἀσφαλῶς θὰ γινόταν καὶ μεθαύριο. Κ' ἐνῶ ἐκείνοι θὰ ἔτρεχαν καὶ θὰ κλωτσούσαν τὸ τόπι, οἱ ἐλιές τοῦ κύρ Σταύρου πεσμένες κατὰ γῆς θὰ χαλοῦσαν σιγὰ σιγὰ. Γιατὶ νὰ μὴ τὶς μαζέψουν ἐκεῖνοι; Πόσα σακκιά ἐλιές θὰ μάζευαν μέσα στὸ πρωῒνὸ τῆς Κυριακῆς; Ἄν μάλιστα ἔρχονταν καὶ τὰ κορίτσια τῶν δύο μεγάλων τάξεων, θὰ γίνονταν δεκάοχτῶ - ἡ δουλειὰ δὲν ἦταν βαρεία - θὰ ξεφορτώνανε τουλάχιστον πέντε ἑξὶ δέντρα...

Θάπρεπε νὰ τοὺς τὸ προτείνῃ... Ναι, ναι. Ἔπρεπε ἐκεῖνοι νὰ πᾶνε ἀπὸ νωρὶς στὸν ἐλαιῶνα καὶ νὰ μαζέψουν τὶς πεσμένες ἐλιές...

Ἐνῶ συλλογιόταν αὐτὰ τὸ βλέμμα του ἔπεσε στὴν ἐκκλησία. Θὰ ἔχαναν βέβαια τὴν λειτουργία... Μὰ ὁ Θεὸς δὲν θὰ τοὺς θύμωνε ἀφοῦ ἔτσι θὰ γλύτωναν ἀπὸ τὴν καταστροφὴ μιὰ οἰκογένεια. Ἔπρεπε αὐριο κιόλας νὰ μιλήσῃ στὰ παιδιὰ.

Ἔτσι, νωρὶς νωρὶς τὴν ἄλλη μέρα, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ μάθημα ὁ Περικλῆς πλείρισε ἓνα ἓνα τὰ παιδιὰ τῆς τάξης του. Τὰ κορίτσια δέχτηκαν εὐθὺς ἀσυζήτητα.

— Φτάνει νὰ μὴ μᾶς ἐμποδίσουν ἀπὸ τὸ σπῆτι, εἶπαν τὰ πιὸ νοικοκυροκόριτσα.

Μερικὰ ἀγόρια ὅμως ἔφεραν ἀντιρρήσεις.

— Καλὰ, νὰ φέρωμε ἀπὸ ἓνα καλαθάκι καὶ νὰ μαζέψουμε ἐλιές δὲν εἶναι δύσκολο. Μὰ ἔπειτα τί θὰ τὶς κάνωμε; Πὼς θὰ τὶς φέρωμε στὸ σπῆτι τοῦ κύρ Σταύρου; παρατήρησε ὁ Λάμπρος ποὺ παράβγαινε μὲ τὸν Περικλῆ στὰ πρωτεῖα.

Τὴν ἀπάντησι τὴν ἔδωσε ὁ Ἄντρίκος ὁ Μακρυγιώργης ἀπὸ τοὺς πιὸ στενοὺς φίλους τοῦ γιου τοῦ καφετζῆ.

— Ἡ Σταχτερή, ἡ γαιδούρα μας, εἶναι πιὸ ἡμερὴ ἀπὸ ἀρνί. σκάρωσαν τάχα; Καὶ τὰ καλαθάκια πῆ τί τάθελαν; Σίγουρα γιὰ τὸ μεσημεριανό τους. Γι' αὐτὸ δὲν ἦρθαν στὴν ἐκκλησία; Ἀ! θὰ τοὺς δείξω γώ, νὰ κάνουν τοῦ κεφαλιού τους.

Ἐνῶ προχωροῦσε κοίταζε δεξιὰ κι ἀριστερὰ προσπαθώντας ν' ἀνακαλύψῃ τοὺς μικροὺς σκασιάρχες. Εἶχε φτάσει πιά στοὺς ἐλαιῶνες, ὅταν ξάφνου πῆρε τὸ μάτι του πέρα κει κατὰ τὸ λιοστάσι τοῦ κύρ Σταύρου κάπνισμα. Προχώρησε σκυμμένα κάτω ἀπ' τὰ λιόδεντρα. Τί ἔκαναν ἀραγε; Προχώρησε λίγο ἀκόμα, ἔφτασε ὡς τὰ σύνορα τοῦ ἐλαιῶνα, ἐκεῖ ὅπου εἶχαν δώσει τὴ Σταχτερή. Στάθηκε καὶ φώναξε αὐστηρά.

— Τί κάνετε ἐδῶ, παιδιὰ;

Τὰ παιδιὰ ἀμήχανα δάγκωναν τὰ χεῖλια τους. Ναι, Ὁ Κύριος εἶχε δίκιο. Δὲν τᾶχαν συλλογιστῇ ὅλ' αὐτὰ. Κι ἦταν δουλειὲς ὅπου εὐκόλα μπορούσαν νὰ τὰ γελάσουν.

— Ἀκοῦστε, παιδιὰ. Ἀφοῦ ἐσεῖς ἀρχίσατε μιὰ καλὴ πράξι πρέπει κ' ἐγὼ νὰ σᾶς δώσω χέρι νὰ τὴν ἀποτελειώσετε, τοὺς εἶπε φιλικά. Θὰ σᾶς βοηθήσω νὰ φορτώσετε τὸ ζωντανό, γιατί τὰ γεμάτα σακκιά θάναυ βαριά γιὰ σᾶς. Θὰ ἐπιβλέπω ἐγὼ τὸ ζύγισμα καὶ θὰ μιλήσω ὁ ἴδιος στὸν ἐλαιοτριβάρη, γιὰ νὰ μὴ κρατήσῃ τίποτα ἀπὸ τὸ λάδι ὅπως πάντα. Καὶ γιὰ νὰ μὴ λήθῃ πὼς ζημιώνεται θὰ προσφερθῶ ἐγὼ νὰ δουλέψω μαζί του. Ξέρω ἀπὸ λιοτρίβι — εἶχαμε καὶ στὸν τόπο μου. Θὰ συμφωνήσω ἐγὼ μὲ τὸν ἔμπορο. Καὶ θὰ δώσω σ' ὅλους νὰ καταλάβουν πὼς ἔχουν χρέος νὰ βοηθήσουν στὴν καλὴ πράξι ποὺ ἀρχίσατε σεῖς. Ὁ κύρ Σταῦρος δὲ θὰ ζημιωθῇ πεντάρα!

Ἐπ' αὐτῇ, γερή, ἀκούραστη. Τὴν Κυριακὴ θὰ εἶναι χωρὶς δουλειὰ στ' ἀχούρι. Θὰ τὴ φέρω μαζί μου.

— Καὶ πὼς θὰ τὴ φορτώσωμε; ξανάπε ὁ Λάμπρος. Κάθε σακκὶ χωρὰ ὡς πενήντα κιλά. Μποροῦμε ἐμεῖς νὰ τὸ σηκώσωμε;

— Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ γεμίσωμε ὡς ἐπάνω, ἀποκρίθηκε ὁ Περικλῆς. Θὰ βάλωμε τόσες ὅσες μπορούμε νὰ σηκώσωμε δυὸ μαζί νὰ γιὰ τὶς φορτώσωμε στὸ ζωντανό. Δὲν πειράζει ἂν κάνωμε δυὸ καὶ τρεῖς δρόμους.

— Μὰ εἶναι μισὴ ὥρα ἀπόστασι ὡς τὸ λιοστάσι τοῦ κύρ Σταύρου.

Ὁ Ἄντρίκος ἔδωσε πάλι ἐκείνους τὴν ἀπάντησι:

— Δὲν κουράζομαι εὐκόλα. Κι ὅταν ἡ Σταχτερὴ θάναυ ξεφορτωτῇ ἂν θέλω πηδῶ στὴ ράχη τῆς.

Τὸ ζήτημα φαινόταν πὼς εἶχε λυθῇ.

— Νὰ πάρωμε μαζί μας κολατσὶ καὶ νὰ μείνωμε ὅλημερὶς πρότεινε καλοπραίετα ἓνα ἀπὸ τὰ κορίτσια.

Μὰ στὸ ἀκουσμα αὐτὸ ὁ Δημοσθένης, ὁ καλύτερος «κυνηγὸς» τῆς ὁμάδος τοῦ φουτμπῶλ τινάχτηκε.

— Ὁ-λη-με-ρίς; φώναξε ἂμ' τότε πότε θὰ παίξωμε μπάλλα;

— Θὰ παίξωμε μιὰν ἄλλη Κυριακὴ, ἀπάντησε ὁ Περικλῆς.

— Μεθαύριο ὄχι;

— Ὁχι!

— Τότε δὲν ἔρχομαι! φώναξε ζωνηρὰ ὁ Δημοσθένης.

— Ὅπως θές. Δὲν εἶναι ὑποχρεωτικό. Ὅσοι προτιμοῦν τὸ παίχιδι ἂς μὴν ἔρθουν μαζί μου.

— Κι ἐσύ τί θὰ κάνης;

— Ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ παίξω ὅσο μένουνε πέντε ἐλιές στὰ δέντρα τοῦ κύρ Σταύρου — ἔστω κι ἂν χρειαστοῦν τέσσερις Κυριακὲς ἀράδα.

— Θάμαι κ' ἐγὼ μαζί σου, εἶπε ἀποφασιστικά ὁ Ἄντρίκος.

— Κ' ἐγὼ! φώναξε ὁ Λάμπρος.

— Κ' ἐγὼ! εἶπε ἓνας τρίτος, ἓνας τέταρτος, ἓνας δέκατος.

Τὰ παιδιὰ εἶχαν παρασυρθῇ. Τὸ εἶχαν πάρει στὸ φιλότιμο καὶ πολλοὶ μικρότεροι τῆς τετάρτης ζητοῦσαν ἀπὸ τοὺς «μεγάλους» παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς πάρουν κι' ἐκείνους μαζί τους.

Ἐφτασε ἡ Κυριακὴ κι ὁ Κύριος ἀπὸ τὸ ψαλτήρι ὅπου ἔκανε τὸ δεξιὸ ψάλτη παρατήρησε πὼς κανένα ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Πέμπτης καὶ τῆς Ἑκτῆς δὲν ἦταν ἀνάμεσα στὸν κόσμο. Ἐγινε ἡ Ἀπόλυσι. Ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ Κατηχητικοῦ μᾶς. Δὲν παρουσιάστηκαν παρὰ οἱ πετσίρικοι τῆς Τρίτης κι ἀρκετοὶ τῆς Τετάρτης.

— Ποῦ εἶναι οἱ μεγάλοι; ρώτησε αὐστηρὰ ὁ Δάσκαλος.

— Τοὺς εἶδα ἀπὸ νωρὶς, ἀγόρια καὶ κορίτσια, νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ χωριὸ κρατώντας καλαθάκια. Εἶχαν μαζί τους καὶ τὴ Σταχτερή, τὴ γαιδούρα — μὲ τὸ συμπάθειο — τοῦ κύρ Μακρυγιώργη. Τὴν ἔφερνε ἀπὸ τὸ κατίστρι ὁ Ἄντρίκος, ὁ γιὸς του.

Ὁ Δάσκαλος ἀπόρησε. Τί σήμαινε αὐτὸ πάλι; Ποῦ πῆγαιναν; Εἶχαν δηλαδὴ ἀποφασίσει αὐτοσχέδια ἐκδρομὴ χωρὶς τὴν ἀδεία του;

— Δεῖξε μου ποῖον δρόμο πῆραν! πρόσταξε ὁ Κύριος.

Ὁ μικρὸς τοῦ τὸν ἔδειξε, κ' ἐκείνος, ἀφοῦ παρακάλεσε τὸν πατέρα νὰ διδάξῃ στοὺς μαθητὴς τὸ Ἀπολυτικό τῶν Χριστουγέννων, βγήκε γοργὰ ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

— «Τὰ παληόπαιδα!» σκεπτόταν ἀγανακτισμένος καθὼς προχωροῦσε στὸν χωματόδρομο ἀνάμεσα στὰ χωράφια. Τί

ΕΜΜΕΤΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΣΟΧΗ - ΠΡΟΣΟΧΗ

Μιὰ συσκευή σου ἠλεκτρικὴ ἂν θές νὰ καθαρίσης, τὸ σίδερο ποτὲ - ποτὲ στὴν πρίζα μὴν τ' ἀφήσης. Γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ καμμιὰ σὲ κάποιο ρούχο σου ζημιὰ, ἀκόμη καὶ δυστύχημα μπορεῖ νὰ γίνῃ ἐπίσης.

Μιὰ συσκευή σου ἠλεκτρικὴ ἂν θές νὰ καθαρίσης, ἢ καὶ ἀπλῶς γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ τὴ μετακινήσης, ἀπὸ τὴν πρίζα βγάλτηνε πρὶν πρῶτα δίχως ἄλλο, γιατί νὰ πάθης ξαφνικά μπορεῖ κακὸ μεγάλο.

Ο ΠΑΠΟΥΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Κάθε φορὰ πού κάθε τι, παιδάκια μου, θὰ φάτε, πάντα τὸ νοῦ σας ἔχετε καλὰ νὰ τὸ μασάτε, γιατί πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι μὲ μάσημα κακὸ, ἀπρόσεχτο καὶ βιαστικό, δὲ θὰ χωνεύετε εὐκόλα καὶ πάντα θὰ ὑποφέρετε.

Πάντα πρόσεχε, παιδί μου, καὶ στὸν ὕπνο σου ἀκόμα, ν' ἀναπνέης ἀπ' τὴ μύτη καὶ ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα.

Η ΓΙΑΓΙΑ

Στὸ ἀκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ Κυρίου οἱ μικροὶ τρόμαξαν. Ἐχε γοῦστο νὰ ἔβρισκαν τώρα τὸ μελὲς τους...

Μόνον ὁ Περικλῆς, ποὺ πάντα συνήθιζε νὰ μιλᾷ γιὰ λογαριασμό τῆς τάξεως, προχώρησε θαρρετὰ καὶ στάθηκε μπρὸς στὸν Δάσκαλο.

— Ὁ κύρ Σταῦρος θ' ἀργήσῃ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο — ἔτσι λένε ὅλοι στὸ χωριό. Κι ὡς τότε οἱ ἐλιές του θὰ χαλάσουν. Γι' αὐτὸ ἀποφασίσαμε ὅλοι μαζί νάρθουμε δυὸ - τρεῖς Κυριακὲς ἀπὸ τὸ πρῶν νὰ μαζέψωμε ἐμεῖς τὶς ἐλιές του.

Ὁ θυμὸς τοῦ Δασκάλου ἔπεσε μονομιᾶς. Πὼς νὰ τοὺς τιμωρήσῃ ἢ πὼς νὰ τοὺς μαλλώσῃ ἐπειδὴ θέλησαν νὰ βοηθήσουν ἓνα φτωχὸ ἀρρωστο;

Μὰ πάλι δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ τὸ πουν; Δὲν ἔπρεπε νὰ τοῦ ζητήσουν συμβουλὴ ἢ βοήθεια; Οὐμῆθηκε πὼς κ' ἐκείνος ὅταν ἦταν δεκαπέντε δεκάξι χρονῶν πῆγαινε καὶ βοηθοῦσε ἓνα θεῖο του ἐλαιοτριβάρη ὅταν εἶχε πολὺ δουλειὰ. Ἔπρεπε τώρα ν' ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὶς περηφάνειες καὶ νὰ μὴ φανῇ λιγότερο πονόνυχος ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του.

— Καλὰ, ἡ ἰδέα σας δὲν ἦταν ἀσχημὴ. Μὰ δὲν ἀρκεῖ νὰ μαζεῦομεν οἱ ἐλιές — πρέπει νὰ γίνουν λάδι.

— Θὰ εἰδοποιήσωμε τὸν ἐλαιοτριβάρη νάρθῃ νὰ τὶς παραλάβῃ μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ κύρ Σταύρου, ὅπου θὰ τὶς σωρεύωμε. ἀπάντησε ὁ Περικλῆς.

— Καὶ ποιὸς θὰ τὶς ζυγίσῃ; Καὶ ποιὸς θὰ παζαρέψῃ τὴν τιμὴ; Καὶ ποιὸς θὰ βρῇ ἀγοραστή;

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

Μία 'Ιστορική 'Επέτειος

Η θάλασσα υπήρξε από των αρχαιοτάτων χρόνων δι' όλόκληρον τήν ανθρωπότητα και ιδίαι δια τήν 'Ελλάδα το λίκνον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐμπορικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὸ μέσον τῆς μεταδόσεως τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών.

Ἀπὸ τὴν θάλασσαν προήλθον τῶν 'Ελλήνων ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ δόξα καὶ ἀπὸ τῶν κυμάτων ἀνέλαμψεν ἡ 'Ελληνική 'Ελευθερία. Εἰς τὴν θάλασσαν ἐσημειώθησαν οἱ μεγάλοι θρίαμβοι τοῦ 'Εθνους κατὰ τὴν ἀρχαίότητα καὶ εἰς αὐτὴν ἐστηρίχθη ἡ ἰσχὺς τῶν Βυζαντινῶν. Ἀπὸ τὴν θάλασσαν ἐξεπείδησαν οἱ πολέμαρχοι, ναυμάχοι καὶ πυρπολῆται τῶν χρόνων τῆς δουλείας καὶ τῆς 'Εθνικῆς παλιγγενεσίας καὶ αὐτὴ ἐξησφάλισεν τὴν νίκην κατὰ τοὺς πολέμους τοῦ 1912 - 1913 καὶ ἐν συνεχείᾳ.

Παρήλθον 62 ἔτη ἀπὸ τὴν ναυμαχίαν τῆς 'Ελλης (ὠνομάσθη δὲ οὕτω διότι ἔλαβεν χώραν εἰς τὴν ἄκραν τῆς 'Ελλης, ἀκρωτήριον τῆς μικρασιατικῆς ἀκτῆς, ἐναντὶ τῆς Λήμνου) καθ' ἣν ἀπεδείχθη διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὅτι τὸ 'Ελληνικὸν Πολεμικὸν Ναυτικόν, ἀντάξιον τῶν προσδοκιῶν τοῦ 'Εθνους, γνωρίζει νὰ πολεμᾷ καὶ νὰ θυσιάζεται ὁσάκις ἡ ἀνάγκη τὸ ἐπιβάλλει.

Ἡ 3ῃ Δεκεμβρίου 1912, ἡμέρα τῆς ναυμαχίας, ἐπέρασεν μὲ ἀνεξίτηλον μελάνην εἰς ὁλόκληρον τὴν νεότητάς μας ἱστορίαν. Ὁ στόλος μας τὴν 5ην Ὀκτωβρίου 1912 ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ναυάρχου Κουντουριώτη ἀποπλέει ἀπὸ τὸ Φάληρον μὲ προορισμὸν τὸ Αἰγαῖον. Μέχρι τέλους Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁλοκληρῶνται τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν νήσων καὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Πάντα ὅμως ταῦτα ἦτο δυνατόν ν' ἀπολεσθῶν ἐὰν δὲν ἐξουδετεροῦτο ὁ τουρκικὸς στόλος, ὁ ὁποῖος διετήρει ἀνέπαφον τὴν μαχητικὴν του ἰσχὺν ὅπισθεν τῶν στενῶν τῶν Δαρδανελίων καὶ ἀπετελεῖτο ἀπὸ 4

θωρηκτά, 1 καταδρομικὸν καὶ ἀνάλογα ἀντιτορπιλικά.

Ὁ 'Ελληνικὸς Στόλος, ἀποτελούμενος ἀπὸ τὸ θωρηκτὸν «Αἰβέρωφ» καὶ τρία παλαιὰ θωρηκτὰ συνοδευόμενα ἀπὸ 14 ἀντιτορπιλικά καὶ τορπιλλοβόλα, διακόπτει τὴν πρὸ τῶν Στενῶν τῶν Δαρδανελίων περιπολίαν του καὶ πλέει πρὸς συνάντησιν τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Τὴν 0905 οἱ δύο Στόλοι εὗρισκοντο εἰς ἀπόστασιν 14.000 μέτρων, ἀπόστασιν ἡ ὁποία ἐμειοῦτο ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ὁ 'Ελληνικὸς Στόλος ἤρχισεν τὸ πῦρ μὲ μίαν τρομακτικὴν ὁμοβροντίαν ὅλων τῶν πυροβόλων του. Τὸν φοβερὸν αὐτὸν κρότον ἐκάλυψεν ἡ ἰσχὺς τῶν ζητωκραυγῶν αἰτνες ἐδόνησαν τὸν αἰθέρα ὡς ὁ παλαιὸς πολεμικὸς παιὰν «Ἰτε παῖδες 'Ελλήνων».

Αἱ βολαὶ τῶν τουρκικῶν πλοίων ἤρχισαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ περιβάλλουν ἐγγύτερα τὰ 'Ελληνικὰ πλοία. Ταχὺ καὶ πυκνὸν ἦτο τὸ τουρκικὸν πῦρ. Ὡρα 0935 ὁ Ναύαρχος Κουντουριώτης ὑψώνει ἐπὶ τοῦ Αἰβέρωφ τὸ σῆμα «Ζ», τὸ ὁποῖον σημαίνει διεθνῶς ἀκόμη ὅτι αἱ κινήσεις μου εἶναι ἀνεξάρτητες τῶν ὑπολοίπων πλοίων. Ὡρα 0955 ὁ «Αἰβέρωφ» εὗρεθῇ εἰς ἀπόστασιν 4.600 μέτρων ἐκ τῆς ἐχθρικῆς γραμμῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ναύαρχος Κουντουριώτης κοινοποιεῖ πρὸς τὸν Στόλον τὸ ἐξῆς ἱστορικὸν σῆμα: «Μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ Βασιλέως καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Δικαίου πλέω μεθ' ὁρμῆς ἀκαθέκτου καὶ μὲ τὴν πεποιθήσιν τῆς νίκης ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Γένους».

Ὁ «Αἰβέρωφ» ὁρμᾷ ἐναντίον τῆς ἐχθρικῆς ναυαρχίδος, τὴν ὁποίαν πλησιάζει εἰς ἀπόστασιν 2.800 μέτρων. Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Ἀρχηγοῦ συνειδητοποίησεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ὅτι ἐν ὄψει τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐχθρικοῦ ὕλικου ἡ ταχύτης ἦτο μέγα ὄπλον τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ

τὸ παράτολμον ἢ μοναδικήν του ἔλπις διὰ τὴν νίκην. Ἡῤῥησεν τὴν ταχύτητα τοῦ «Αἰβέρωφ» εἰς 20 μίλια, σχεδὸν τὴν μεγίστην, καὶ ἔσπευσεν νὰ θέσῃ τὰ τουρκικὰ πλοία μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του πυρῶν καὶ τοῦ ὑπολοίπου 'Ελληνικοῦ Στόλου. Ὁ Τούρκος ναύαρχος ἔκκλητος πρὸ τῆς τοιαύτης κινήσεως τοῦ «Αἰβέρωφ», στρέφει ἀμέσως δεξιὰ διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν 'Ελλήσποντον ἀκολουθούμενος ἐν συνεχείᾳ καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν τουρκικῶν πλοίων.

Ἡ ναυμαχία διήρκεσεν μόνον 63 λεπτά καὶ αἱ ζημίαι τοῦ Στόλου μας ἦσαν ἀσήμαντοι. Ὁ «Αἰβέρωφ» ἐθίγει εἰς τὸ σκάφος ἀπὸ τέσσαρας μόνον ὀβίδας μεγάλου διαμετρήματος καὶ ἐφονεύθη εἰς Ἀνθυποπλοίαρχος, εἰς Ὑπαξιωματικὸς καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐπτὰ ναῦται. Αἱ ζημίαι τῶν Τούρκων ἦσαν πολὺ βαρύτεραι. Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ζημιῶν τοῦ τουρκικοῦ στόλου, ὡς ἀργότερον ἐγνώσθη, ἐκλήθησαν Γερμανοὶ μηχανικοὶ καὶ εἰδικοί τεχνίται.

Ἡ φουγὴ τοῦ τουρκικοῦ στόλου ἦτο ἀποτέλεσμα νὰ ὁριστικοποιηθῇ πλέον ἀναμφισβητήτως ἡ κυριαρχία τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Ἡ ἑλληνικὴ νίκη δὲν ἀποτελεῖ ἐν περὶ ὁρισμένον συμβᾶν τοῦ πολέμου, ἀλλὰ ἐνέχει διαστάσεις μεγαλείου, διαμορφώσασα τὸν ἱστορικὸν ροῦν τῶν γεγονότων. Δι' αὐτῆς ἐπεσφραγίσθη ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου, ἐπεβλήθη ἡ 'Ελληνικὴ κυριαρχία εἰς τὰς θαλάσσας, ἐπροστατεῖτο ἡ ἐπιστράτευσις καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς τοῦ μαχομένου 'Εθνους, ἀπεκλεισθησαν αἱ ὁδοὶ τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ἀντίπαλος ἀνετράπη, ἀπεχώρησεν καὶ ἐκλείσθη εἰς τὰ ὁρμητήριά του.

Αἱ ναυτικαὶ παραδόσεις τοῦ 'Εθνους μας, τὸ ὑψηλὸν ἠθικὸν καὶ ἡ ἀρτιωτέρα κατάρτισις τοῦ προσωπικοῦ μας ὑπῆρξαν οἱ κύριοι συντελεσταὶ τῆς ὑψίστης αὐτῆς νίκης. Ἡ 3ῃ Δεκεμβρίου εἶναι ἡμέρα πῶν τὸ Ναυτικὸν ἀποτίει φόρον τιμῆς εἰς τοὺς ἐπιζῶντας ναυμάχους τοῦ 1912 - 1913 καὶ κλίνει ἐδλαβῶς τὸ γόνυ πρὸς τοὺς ἥρωας τῶν Βαλκανικῶν Πολέμων, πῶν ἐξησφάλισαν διὰ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν καὶ τῶν θυσιῶν τῶν τῶν συνέχισαν τοῦ 'Ελληνικοῦ μεγαλείου καὶ διετήρησαν τὰς ναυτικὰς παραδόσεις. Εἶναι ἡ 3ῃ Δεκεμβρίου 1912 μία ἡμερομηνία πῶν ἥλλαξεν τὸν ροῦν τῶν γεγονότων εἰς τὴν ἀναμέτρωσιν τῶν δύο Λαῶν.

ΚΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Ε.Ε.Σ. ΕΤΙΜΗΣΕΝ ΑΠΟΧΩΡΟΥΝΤΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΣ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥΣ

ΤΕΛΕΤΗ ΕΙΣ ΤΟ «ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟΝ»

Ἡ Διοίκησις τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ τιμῶσα τοὺς ἀποχωρήσαντας ἐκλεκτοὺς συνεργάτας τῆς Διευθυντᾶς ἱατροῦς κ.κ. Καθηγητᾶς Ἀντ. Κωδοῦνην καὶ Ν. Κέπετζην, ὠργάνωσε τὴν 25 Νοεμ-

ὁ πρῶτος σοφὸς τῆς γῆς, ὁ διδάσκαλος καὶ θεμελιωτὴς τοῦ σημερινοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ, ὁ Ὁμηρος, καθιέρωσε τὴν διάκρισιν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος μὲ τὴν φράσιν «Ἰατρός ἀνὴρ πολλῶν

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Π. Γεωργούντζος ἀπονέμει τὰς τιμητικὰς διακρίσεις.

βρίου σεμνὴν τελετὴν εἰς τὴν Δρακοπούλειον Πτέρυγα τῆς Σχολῆς Ἀδελφῶν Ε.Ε.Σ.

Κατ' αὐτὴν ὠμίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Π. Γεωργούντζος, ὅστις καὶ ἀπένευμεν εἰς τοὺς ἀνωτάτας τιμητικὰς διακρίσεις, ἀναφερθεὶς συγχρόνως καὶ εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς προσφοράς τῶν εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν κοινωνίαν.

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὠμίλησαν καὶ ὁ κ. Μ. Πεσμαζόγλου, οἱ συνάδελφοί των καθηγητῆς κ. Β. Κούριας καὶ Ὑψηλῆται κ.κ. Ε. Λουτσίδης καὶ Μ. Κωνσταντουλάκης καὶ ἐκ μέρους τῆς Ρευματολογικῆς Ἑταιρίας ὁ κ. Σαρακηνός.

Οἱ τιμηθέντες ἀπήντησαν εὐχαριστοῦντες ἐν μέσῳ συγκινητικῆς ἀτμοσφαιρας.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
κ. Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΥ

Ἡ τιμὴ πρὸς τοὺς ἱατροὺς ἀποτελεῖ συνήθειαν παναρχαίαν. Ἡδὴ

ἀντ' αὐτοῦ ἄλλων». Ὁ κόσμος τὸ ἐδέχθη καὶ ἔδιδε τιμὴν εἰς τοὺς ἱατροὺς. Ὁ ἴδιος ὁ πατὴρ τῆς Ἰατρικῆς, ὁ Ἱπποκράτης ἀπεφάνθη: «Ἰατρικὴ πασῶν μὲν τεχνῶν ἐστὶν ἐπιφανέστατη». Συγχρόνως ὅμως ἔθεσε καὶ μερικὸς ὅρους: «Οἱ ἱατροὶ φήμην μὲν πολλοί, ἐργὴν δὲ πάνυ ὀλίγοι». Πράγμα πῶν σημαίνει ὅτι ἰδιαιτέρας τιμῆς δὲν δικαιούνται ὅλοι οἱ ἱατροί, ἀλλὰ οἱ τηροῦντες τὰς καθιερωμένας ἀρχάς. Καὶ αὐτὰς τὰς καθορίζει: «Ὁ ἱατρός ὀφείλει νὰ μεταφέρῃ τὴν σοφίαν εἰς τὴν ἱατρικὴν καὶ τὴν ἱατρικὴν εἰς τὴν σοφίαν». «Ἰατρός γὰρ φιλόσοφος ἰσόθεος». Ἐξῆς δὲ ποιοὶ ἱατροὶ εἶναι οἱ ἰσόθεοι φιλόσοφοι. Εἶναι αὐτοὶ πῶν ἔχουν ὡς πρῶτον προσὸν τὴν ἀφίλαργυρίαν. Δηλαδή οἱ ἔχοντες πνεῦμα ἐρυθροσταυρικόν, οἱ ὁποῖοι ἀσχοῦντες τὸ ἐπάγγελμά των ἐπιδεικνύουν βαθὺν ἀνθρωπισμὸν, φιλανθρωπίαν καὶ διέ-

πονται ἀπὸ ἀντίληψιν ἐθελοντικῆς προσφοράς. Καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατὰ τοὺς αἰῶνας τοῦ παρελθόντος αὐτοὺς τοὺς ἱατροὺς ἐτίμα ἰδιαιτέρως, ὅπως βλέπομεν ἀπὸ τὰ τιμητικὰ ψηφίσματα πῶν ἐχάρασεν εἰς στήλας ναῶν καὶ Ἀσκληπιείων. Εἰς αὐτὰ ὁ δῆμος ἐξαίρει ὡς ἀφορμὴν τῆς τιμῆς τὴν φιλανθρωπίαν, τὴν ἀφίλαργυρίαν, τὴν πρόθυμον καὶ ἀπροφάριστον προσφοράν. Καὶ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τοὺς ἱατροὺς τιμᾷ καὶ εἰς αὐτοὺς παρέχει δωρεάς, αὐτοὺς στεφανώνει «θαλλοῦ στεφάνῳ» καὶ δι' αὐτοὺς χαράσσει ψηφίσματα ἐν στήλῃ λιθίνῃ καὶ τὰ τοποθετεῖ εἰς τὰ ἱερὰ τῆς πόλεως.

Αὐτὴν τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν ἀκολουθοῦν σήμερον καὶ ὁ Ε.Ε.Σ. τιμᾷ τοὺς παλαιούς καὶ πιστοὺς ἀρχηγούς των ἱατρῶν του καὶ διευθυντὰς κλινικῶν, τὸν καθηγητὴν κ. Ἀντώνιον Κωδοῦνην καὶ τὸν διευθυντὴν κ. Νικόλαον Κέπετζην, τῶν ὁποίων τὸ ἐγκώμιον ἠκούσαμεν πλεόκομενον ἀψευδῶς καὶ λαμπρῶς ὑπὸ τῶν προλαλήσαντων ἐγκρίτων ὁμιλητῶν. Ὁ Ε.Ε.Σ. τιμῶν τοὺς ἀγαπητοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς τούτους συνεργάτας του ἀπονέμει εἰς μὲν τὸν κ. Ἀντώνιον Κωδοῦνην τὴν διάκρισιν τοῦ Χρυσοῦ ἀστέρος ἐπὶ Χρυσοῦ Σταυροῦ, εἰς δὲ τὸν Διευθυντὴν κ. Νικόλαον Κέπετζην ἀργυρῶν, ἀστέρα ἐπὶ Χρυσοῦ Σταυροῦ. Εἰς ἀμφοτέρους ἀπονέμει τὸν τίτλον τοῦ Ἐπιτίμου Διευθυντοῦ τῆς Κλινικῆς ἣν διηθῶνται, καὶ ἐντέλλεται τὴν ἀνάρτησιν τῆς εἰκόνης των εἰς τὰς ἀντιστοιχοῦς αἰθούσας τῆς κλινικῆς των. Συγχαίρων ἐπὶ ταῖς τιμαῖς εὐχομαι αὐτοῖς ἐξ ὀνόματος τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου βίον μακρόν καὶ θαλερόν, ἵνα ἀπολαμβάνουν τὸν σεβασμὸν τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποῖους ἐθεράπευσαν, τῶν ἱατρῶν τοὺς ὁποῖους ἐδίδασκαν καὶ τοῦ Ε.Ε.Σ. τὴν εὐγνώμονα ἀναγνώρισιν.

*

ΤΙΜΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΝ
ΚΟΣΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὴν 21ην Νοεμβρίου ἐ.ε. κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς ὁλομελείας τοῦ Διεθνoῦς Συνδέσμου Διπλωματούχων Ἀδελφῶν «Florence Nightingale» ἐξελέγη Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου ἡ δεσπ. Σταυρ. Παπαμιχοῦλη,

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Διευθύνουσα 'Αδελφή της Διευθύν-
σεως Νοσοκόμων του Ε.Ε.Σ. Τά
400 μέλη του εν λόγω Συνδέσμου
είναι προσωπικότητες του διεθνούς
νοσηλευτικού κόσμου (50 χωρών).
'Η προσγενομένη τιμή εις την δεσπ.
Παπαμικρούλη, άντανακλᾷ καί εις
δλόκληρον τὸ Σῶμα τῶν 'Ελληνί-
δων Νοσοκόμων καί ειδικώτερον
τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ.

*

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΩΝ ΙΔΡΥΤΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Τὴν 14ην μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ-
γένετο εἰς τὸν 'Ιερὸν Ναὸν τοῦ Νο-
σοκομείου Ε.Ε.Σ. ἐτήσιον Μνη-
μόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυ-
χῆς τῶν 'Ιδρυτῶν καί Μεγάλων Εὐ-
εργετῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ
Σταυροῦ. Παρέστη ὁ Πρόεδρος τοῦ
Ε.Ε.Σ. κ. Π. Γεωργιαντζῆς, Μέλη
τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ
Ε.Ε.Σ., τῆς Διοικούσης 'Επιτροπῆς
τοῦ Νοσοκομείου καί τῶν 'Εφο-
ρειῶν.

*

ΑΠΟΝΟΜΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1973 - 1974 ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥ- ΡΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ

1) 'Η 'Επιτροπὴ 'Απονομῆς Βρα-
βείων διὰ τὴν καλυτέραν 'Ερυθρο-
σταυρικὴν δραστηριότητα τῶν ὁ-
μάδων Ε.Ε.Σ.Ν. ἐπὶ τῇ βάσει τῶν
υποβληθεισῶν ἐκθέσεων ἀπένειμε
ταῦτα ὡς ἀκόλουθα :

1) Α' ΒΡΑΒΕΙΟΝ ἐκ 3.000 δρχ.
εἰς τὰς ὁμάδας Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Γυμν.
Θηλ. 'Ιεραπέτρας Κρήτης.

2) Β' ΒΡΑΒΕΙΟΝ ἐκ 2.000 δρχ.
εἰς τὰς ὁμάδας Ε.Ε.Σ.Ν. τοῦ Δημ.
Σχολ. Τσόπελα Πραμάντων 'Ιωαν-
νίνων.

3) Τιμητικὴν διάκρισιν εἰς τὰ
ἀκόλουθα 30 Σχολεῖα Μέσης καί
Στοιχειώδους 'Εκπαίδευσως :

1) Ε' Γυμν. Θηλ. 'Αθηνῶν Διαμ.
'Αθηνῶν Β' Διοικ. 'Επιθ)σεως 'Α-
θηνῶν, 2) Ζ' Γυμν. Θηλ. 'Αθηνῶν
Διαμ. 'Αθηνῶν Α' Διοικ. 'Επι-
θεωρήσεως 'Αθηνῶν, 3) ΙΓ' Γυμν.
Θηλ. 'Αθηνῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Β'
Διοικ. 'Επιθ)σεως 'Αθηνῶν, 4)
Γυμν. Θηλ. 'Αγ. 'Αναργύρων Διαμ.
Δυτικῆς 'Αττικῆς, 5) Γυμν. Θηλ.
Κηφισίας Διαμ. 'Ανατολικῆς 'Ατ-

τικῆς, 6) ΣΤ' Γυμν. 'Αρρ. 'Αθη-
νῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Β' Διοικ. 'Ε-
πιθ)σεως 'Αθηνῶν, 7) Γυμν. 'Α-
μοργοῦ, 8) 21ον Δημ. Σχολ. 'Α-
θηνῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Δ' Περιφ.
'Αθηνῶν, 9) 24ον Δημ. Σχολ. 'Α-
θηνῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Δ' Περιφ.
'Αθηνῶν, 10) 50ον Δημ. Σχολ. 'Α-
θηνῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Δ' Περιφ.
'Αθηνῶν, 11) 104ον Δημ. Σχολ.
'Αθηνῶν Διαμ. 'Αθηνῶν Α' Περιφ.
'Αθηνῶν, 12) 5ον Δημ. Σχολ. Και-
σαριανῆς Διαμ. Δυτ. 'Αττικῆς Α'
Περιφ., 13) Λύκειον Σταυριανοῦ
Διαμ. Πειραιῶς Δ' Περιφ. Πει-
ραιῶς, 14) 1ον Δημ. Σχολ. 'Ηλιου-
πόλεως Διαμ. Πειραιῶς Ε' Πε-
ριφ. Πειραιῶς, 15) 4ον Δημ.
Σχολ. Π. Φαλήρου Διαμ. Πειραιῶς
ΣΤ' Περιφ. Πειραιῶς, 16) Δημ.
Σχολ. Αἰγείρας Αἰγιαλείας, 17)
Δημ. Σχολ. Βουτσίου Αἰγιαλείας,
18) Δημ. Σχολ. Μελισσίων Αἰγια-
λείας, 19) Δημ. Σχολ. Σελινούν-
τος Αἰγιαλείας, 20) Δημ. Σχολ.
Τραγανῶν Λεσχινῶν 21) Δημ. Σχολ.
'Ασίνης Ναυπλίου 'Ερμιονίδος, 22)
Δημ. Σχολ. 'Αργυρᾶς Β' Περ. Πα-
τρῶν, 23) Δημ. Σχολ. Φαρῶν Γ'
Περιφ. Πατρῶν, 24) Δημ. Σχολ.
Αὐλῶνος Τριφυλίας, 25) Δημ. Σχ.
Δαυλείας Λεβαδείας, 26) 53ον Θεσ-
σαλονίκης Γ' Περιφ. 27) Δημ.
Σχολ. Γαρδικίου Παραμυθιάς, 28)
Δημ. Σχολ. Γάβρου Καλαμπάκας,
29) Δημ. Σχολ. Καλλονῆς Λέσβου,
30) 1ον Δημ. Σχολ. Σάμου.

4) 'Εν ἐπίτοιχον σχολ. φαρμα-
κεῖον εἰς τὰ ἀκόλουθα 69 Σχολεῖα
τῆς ὑπαίθρου τῶν ὁποίων ἡ δρᾶ-
σις ὑπῆρξε λίαν ἱκανοποιητικὴ :

1) Γυμν. 'Αρρ. Αἰγίου, 2) Γυμν.
Θηλ. 'Αργοστολίου, 3) Οἰκ. Γυμν.
Καλύμνου, 4) Γυμν. Κισσάμου Χα-
νίων Κρήτης, 5) Δημ. Σχολ. 'Α-
βύθου Αἰγιαλείας, 6) 1ον Δημ. Σχ.
Αἰγίου, 7) 2ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου,
8) 3ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, 9) 5ον
Δημ. Σχολ. Αἰγίου, 10) 6ον Δημ.
Σχολ. Αἰγίου, 11) 8ον Δημ. Σχολ.
Αἰγίου, 12) Δημ. Σχολ. 'Ακράτας
Αἰγιαλείας, 13) Δημ. Σχολ. 'Ανω
Διακοπτοῦ Αἰγιαλείας, 14) Δημ.
Σχολ. Βελλᾶς Αἰγιαλείας 15) Δημ.
Σχολ. Βερνίου Αἰγιαλείας, 16) Δημ.
Σχολ. Γρηγόρι Αἰγιαλείας, 17) Δημ.
Σχολ. Δημητροπούλου Αἰγιαλείας,
18) Δημ. Σχολ. Καλαμιᾶς Αἰγια-
λείας, 19) Δημ. Σχολ. Κ. Πτέρης
Αἰγιαλείας, 20) Δημ. Σχολ. Κερυ-

νείας Αἰγιαλείας, 21) Δημ. Σχολ.
Κουλούρας Αἰγιαλείας, 22) Δημ.
Σχολ. Κραθίου Αἰγιαλείας, 23) Δημ.
Σχ. Κρήνης Αἰγιαλείας, 24) Δημ.
Σχολ. Λάκκας Αἰγιαλείας, 25)
Δημ. Σχολ. Μαυρικίου Αἰγιαλεί-
ας, 26) Δημ. Σχολ. Μεσορροῦ-
γου Περιστερας, 27) Δημ. Σχολ.
Μοναστηρίου Αἰγιαλείας, 28) Δημ.
Σχολ. Νεραντζίων Αἰγιαλείας, 29)
Δημ. Σχολ. Νικολέικων Αἰγιαλείας,
30) Δημ. Σχολ. 'Οάσεως Αἰγια-
λείας, 31) Δημ. Σχολ. Παρ. Πλα-
τάνου Αἰγιαλείας, 32) Δημ. Σχολ.
Ροδιάς Αἰγιαλείας, 33) Δημ. Σχολ.
Συλβαίνωτικων Αἰγιαλείας, 34)
Δημ. Σχολ. Τραπέζης Αἰγιαλείας,
35) Δημ. Σχολ. Καρυᾶς 'Αργολί-
δος, 36) 11ον Δημ. Σχολ. Καλα-
μάτας, 37) Δημ. Σχολ. 'Ισθμίας
Κορινθίας, 38) Δημ. Σχολ. 'Ελ-
ληνικοῦ Γ' Περιφ. Πατρῶν, 39)
12ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Α' Πε-
ριφ. Πατρῶν, 40) 7ον Δημ. Σχολ.
Χαλκίδος, 41) Δημ. Σχολ. Πε-
ράνθης Α' Περιφ. 'Αρτης, 42)
Δημ. Σχολ. Ράμιας Β' Περιφ. 'Αρ-
της, 43) Δημ. Σχολ. Κέδρου Α'
Περιφ. 'Ιωαννίνων, 44) 92ον Δημ.
Σχολ. Θεσσαλονίκης Β' Περιφ. 45)
30ον Δημ. Σχολ. Θεσσαλονίκης Β'
Περιφ. 46) 1ον Δημ. Σχολ. 'Εδέσ-
σης, 47) Δημ. Σχολ. Κλεισούρας
'Ελασσόνας, 48) 1ον Δημ. Σχολ.
Λιβαδίου 'Ελασσόνας, 49) 2ον Δημ.
Σχολ. Λιβαδίου 'Ελασσόνας, 50)
Δημ. Σχολ. Θεοτόκου Καλαμπάκας,
51) Δημ. Σχολ. Κακοπλευρίου Κα-
λαμπάκας, 52) Δημ. Σχολ. Κλει-
νοῦ Καλαμπάκας, 53) Δημ. Σχολ.
Καταφύτου Καλαμπάκας, 54) Δημ.
Σχολ. Παναγιάς Καλαμπάκας, 55)
2ον Πρωτ. Σχολ. Παιδ. 'Ακαδημ.
Λαρίσης, 56) Δημ. Σχολ. Γαύρια-
νης Πτελεοῦ Μαγνησίας, 57) Δημ.
Σχολ. Πηνειᾶδος Β' Περιφ. Τρι-
κάλων, 58) Δημ. Σχολ. Καλοῦ Νε-
ροῦ Φαρσάλων, 59) Δημ. Σχολ.
Στανοῦ 'Αμφιλοχίας, 60) Δημ. Σχ.
Δροσιάς Θηβῶν, 61) Δημ. Σχολ.
Στειρίου Λεβαδείας, 62) Δημ. Σχ.
Σουλάρων Κεφαλληνίας, 63) Δημ.
Σχολ. 'Αγίου 'Ιωάννου Κερκύρας,
64) Δημ. Σχολ. 'Ανω Ζαροῦ Μοι-
ρῶν Κρήτης, 65) Δημ. Σχολ. Πε-
τροκεφαλίου Μοιρῶν Κρήτης, 66)
1ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέτρας Κρή-
της, 67) 5ον Δημ. Σχολ. 'Ιεραπέ-
τρας Κρήτης, 68) 1ον Δημ. Σχολ.
Χίου, 69) 1ον Δημ. Σχολ. Μυτιλη-
νῶν Χίου.

5) 'Επαινον εἰς τὰ ἀκόλουθα 72
Σχολεῖα :

1) 79ον Δημ. Σχολ. 'Αθηνῶν
Διαμ. 'Αθηνῶν Δ' Περιφ., 2) 7ον
Δημ. Σχολ. 'Αγ. 'Αναργύρων Διαμ.
Δυτ. 'Αττικῆς Γ' Περιφ., 3) 7ον
Δημ. Σχολ. Γλυφάδας Διαμ. Πει-
ραιῶς ΣΤ' Περιφ., 4) Δημ. Σχολ.
'Αγ. Βαρβάρας, 5) 4ον Δημ. Σχολ.
Αἰγίου, 6) 7ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου,
7) 9ον Δημ. Σχολ. Αἰγίου, 8) Δημ.
Σχολ. Αἰγίων, 9) Δημ. Σχολ. 'Αμ-
πελοκήπων Χρυσανθίου, 10) Δημ.
Σχολ. 'Αχλαδιάς, 11) Δημ. Σχολ.
Βαλιμητίκων, 12) Δημ. Σχολ. Δα-
φνῶν, 13) Δημ. Σχολ. Διακοπτοῦ,
14) Δημ. Σχολ. Διγελιωτίκων, 15)
Δημ. Σχολ. 'Ελαιῶνος, 16) Δημ.
Σχολ. 'Ελίκης, 17) Δημ. Σχολ.
'Εξοχῆς, 18) Δημ. Σχολ. Ζαρού-
χλης, 19) Δημ. Σχολ. Ζαχλωρι-
τίκων, 20) Δημ. Σχολ. Καθολι-
κοῦ, 21) Δημ. Σχολ. Κούμαρι, 22)
Δημ. Σχολ. Κουνινᾶς, 23) Δημ.
Σχολ. Λόγγου, 24) Δημ. Σχολ.
Λόφου, 25) Δημ. Σχολ. Μαμου-
σιᾶς, 26) Δημ. Σχολ. Παρασκευῆς,
27) Δημ. Σχολ. Περιθωρίου, 28)
Δημ. Σχολ. Πλατάνου, 29) Δημ.
Σχολ. Α' Πτέρης, 30) Δημ. Σχολ.
Ροδοδάφνης, 31) Δημ. Σχολ. Σε-
λιανιτίκων, καί 32) Δημ. Σχολ. Τε-
μένης Αἰγιαλείας, 33) 4ον Δημ.
Σχολ. Πατρῶν Β' Περιφ. 34) 24ον
Δημ. Σχολ. Πατρῶν Α' Περιφ.,
35) 41ον Δημ. Σχολ. Πατρῶν Γ'
Περιφ. 36) Δημ. Σχολ. Χελιδο-
νίου Α' Περιφ. Πύργου, 37) 7ον
Δημ. Σχολ. Τριπόλεως, 38) Δημ.
Σχολ. Καλλιρρόης Τριφυλίας, 39)
1ον Δημ. Σχολ. Μεγάρων Ε' Πε-
ριφ. Διαμ. Δυτ. 'Αττικῆς, 40) 4ον
Δημ. Σχολ. Μεγάρων Ε' Περιφ.
Διαμ. Δυτ. 'Αττικῆς, 41) 8ον Δημ.
Σχολ. 'Ελευσίνος Ε' Περιφ. Διαμ.
Δυτ. 'Αττικῆς, 42) Δημ. Σχολ.
'Ασβεστοχωρίου Ζ' Περιφ. Θεσ-
σαλονίκης, 43) Δημ. Σχολ. Κο-
μποτίου Α' Περ. 'Αρτης, 44) Δημ.
Σχολ. Καλλιθέας Κονίτης, 45)
1ον Δημ. Σχολ. Φερῶν 'Αλεξαν-
δρουπόλεως, 46) 9ον Δημ. Σχολ.
Ξάνθης, 47) Δημ. Σχολ. 'Αμαράν-
του Καλαμπάκας, 48) Δημ. Σχολ.
'Αγιοφύλλου Καλαμπάκας, 49) Δημ.
Σχολ. 'Αχλαδέας Καλαμπάκας, 50)
Δημ. Σχολ. Βασιλικῆς Καλαμπά-
κας, 51) Δημ. Σχολ. Γλυκομηλέας
Καλαμπάκας, 52) 1ον Δημ. Σχολ.
Καλαμπάκας, 53) 2ον Δημ. Σχολ.
Καλαμπάκας, 54) Δημ. Σχολ. Κα-
λογριανῆς Καλαμπάκας, 55) Δημ.
Σχολ. Μαλακασίου Καλαμπάκας,

56) Δημ. Σχολ. 'Ορθοβουνίου Κα-
λαμπάκας, 57) Δημ. Σχολ. Πα-
λαιοχωρίου Καλαμπάκας, 58) Δημ.
Σχολ. Σκεπαρίου Καλαμπάκας, 59)
Δημ. Σχολ. Μακρυχωρίου Λαρίσης,
60) 15ον Δημ. Σχολ. Βόλου, 61)
Δημ. Σχολ. 'Ανθηροῦ Μουζακίου,
62) Δημ. Σχολ. Γοργογυρίου Α'
Περιφ. Τρικάλων, 63) Δημ. Σχολ.
Μεγαλοχωρίου Γ' Περιφ. Τρικά-
λων, 64) 19ον Δημ. Σχολ. Τρι-
κάλων Α' Περιφ. Τρικάλων, 65)
1ον Δημ. Σχολ. 'Αμφίσσης Φωκί-
δος, 66) Δημ. Σχολ. Κανδήλας Με-
σολογγίου, 67) Δημ. Σχολ. Πέρ-
κου Ναυπακτίας, 68) 'Ιδιωτ. Σχο-
λή Χ. Μπουρλώτου 'Ηρακλείου
Κρήτης, 69) 2ον Δημ. Σχολ. 'Ιε-
ραπέτρας Κρήτης, 70) 3ον Δημ.
Σχολ. 'Ιεραπέτρας Κρήτης, 70)
Δημ. Σχολ. Κριτσᾶς Μεραμβέλλου
Κρήτης, 72) Δημ. Σχολ. Λαγκάδος
Χίου.

*

ΕΠΑΙΝΟΣ

Γυμνάσιον Τσαριτσάνης 'Ελασ-
σόνας, Γυμνάσιον Ν. Ζίχνης.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

'Ο Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν
τοῦ 'Ελληνικοῦ 'Ερυθροῦ Σταυροῦ
ἐξυπηρετήσε διὰ διαφόρων 'Υπη-
ρεσιῶν του κατὰ τὸν παρελθόντα
μῆνα Νοέμβριον 1974 7.056 ἀσθε-
νεῖς καί τραυματίας. Οἱ ἐξυπηρετη-
θέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς
ἐξῆς :

α) Τραύματα, κατάγματα 2.924,
β) Παθολογικὰ νοσήματα 3.052,
γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητη-
ριάσεις, ἐγκαύματα κ.λ.π.) 1.080.

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις :

Δηλητηριάσεις τροφικαί, φαρμα-
κευτικαί 78, Δηλητηριάσεις διὰ μο-
νοξειδίου τοῦ ἄνθρακος 4, Νοσή-
ματα κυκλοφορικοῦ συστήματος
976, Λοιμώδη νοσήματα 20, 'Ε-
γκαύματα 83, Μέθη 74, 'Ελγήθη
αἷμα πρὸς ἐξέτασιν ἀπὸ ὀδηγούς
αὐτοκινήτων ὑπόπτων μέθης 4.

Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἱα-
τρικῶν ὀδηγῶν εἰς ποντοπόρα πλοῖα
δι' ἀσθενοῦντα μέλη τῶν πληρωμά-
των των 37.

Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ.
παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας
αἵματος 383.

ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1973 - 1974

'Η 'Επιτροπὴ Βραβεύσεως Λευ-
κωμάτων σχολικῆς ἀλληλογραφίας
ἀπένειμε τὰ ἀκόλουθα Βραβεῖα:

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Α'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ : Α' Θη-
λέων, Β' Θηλέων, Ε' Θηλέων, ΣΤ'
Θηλέων (τάξ. Δ3), ΣΤ' 'Αρρένων,
Ζ' Θηλέων.

Β' Νέας Σμύρνης, 'Ασπροπύ-
ρου 'Αττικῆς, 'Αγ. 'Ιωάννου Ρέντη,
Μαρκοπούλου 'Αττικῆς, 'Ιδιωτικὴ
Σχολὴ «Μαρία Κρίκου», 'Ιδιωτι-
κὴ Σχολὴ Κρεατσούλη - Σταυράκη,
'Ιδιωτικὴ Σχολὴ Πόλλου Κρουστα-
λάκη, Πειραματικὸν Σχολ. Πανε-
πιστημίου 'Αθηνῶν, 'Ιδιωτικὴ Σχο-
λὴ Χατζηκωνσταντίνου (Λευκ 2).

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ : Α' Θη-
λέων, Β' Θηλέων, Γ' Θηλέων, Ε'
Θηλέων, 'Ιωνίδειος Πρότυπος Σχο-
λὴ, Λύκειον 'Ελληνισμὸς (Λευκ 3),
(τάξ. Νηπιαγ. Α, Β), (τάξ. Γ,
Δ), (τάξ. Ε' ΣΤ.).

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ :

Θηλ. 'Αταλάντης Λοκρίδος (τάξ.
Β'), 'Αρρένων 'Αργοστολίου (Λευκ.
2), Θηλέων 'Αργοστολίου (Λευκ.
2), Γ' Θηλέων Θεσ)νίκης, Θηλέων
'Ιεραπέτρας, Καλαβρύτων, Οἰκονο-
μικὸν Καλαμάτας, Α' 'Αρρέν. Λα-
μίας (τάξ. Γ3), Λεωνιδίου Κυνου-
ρίας (Λευκ. 4), (τάξ. Δ', ΣΤ'),
Θηλέων Χαλκίδος.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛ. ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α' Περιφέρεια
5ον Καισαριανῆς.
Β' Περιφέρεια
Α' 'Υμηττοῦ.
Γ' Περιφέρεια
4ον Ταύρου.
Δ' Περιφέρεια
21ον, 24ον.
Ε' Περιφέρεια
26ον.

ΔΙΑΜ. ΑΝΑΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ
Ε' Περιφέρεια
Καλυβίων 'Αττικῆς.

ΔΙΑΜ. ΔΥΤΙΚ. ΑΤΤΙΚΗΣ
Β' Περιφέρεια
17ον Περιστερίου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Γ' Περιφέρεια
23ον Νικαίας, 26ον Νικαίας.
Δ' Περιφέρεια
4ον Αγ. Δημητρίου.
Ε' Περιφέρεια
1ον Ήλιουπόλεως (Λευκ. 2),
6ον Ήλιουπόλεως (Λευκ. 4).
ΣΤ' Περιφέρεια
4ον Παλ. Φαλήρου.
Ζ' Περιφέρεια
7ον Καλλιθέας, Ασύλου Αγ. Αν-
δρέου Ν. Σμύρνης.

ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛ. ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μακεδονία
Αιανής Κοζάνης, Α' Αλεξαν-
δρείας Βεροίας, Αξιουπόλεως Παιο-
νίας, Βαφειοχωρίου Κιλκίς, 1ον
Θεσσαλονίκης (Λευκ. 2), 53ον Θεσ-
σαλονίκης, 10ον Κατερίνης.

Θεσσαλία
Εύξεινουπόλεως Μαγνησίας.
Πελοπόννησος

Αύλωνος Μεσσηνίας, Γερακίου
Λακωνίας, 4ον Φιλιατρών Τριφυλ-
λίας.

Στερεά Έλλάς

Διάφορα Δημ. Σχολεία Περιφ.
Αμφιλοχίας, Δρομίστης Αμφι-
λοχίας, Καμαρακίου Αμφιλοχίας,
Κάμπου Βάλτου Αμφιλοχίας, Στά-
νου Αμφιλοχίας, Συκιάς Αμφιλο-
χίας.

Θράκη

Διάφορα Δημ. Σχολεία Περιφ.
Διδυμοτείου, Άνω Καρυοφύτου
Εάνθης, 5ον Εάνθης, Α' Φερρών
Έβρου.

Εύβοια

Α' Χαλκίδος.

Ήπειρος

Περάνθης Άρτης.

Νήσοι

Καρυών Χίου (Λευκ. 2).

Κρήτη

Άρμένων Σητείας, Άνω Ζαρού
Μοιρών Ήρακλείου, 5ον Ήρακλεί-
ου, 30ον Ήρακλείου, 2ον Ήρα-
πέτρας, 5ον Ήραπέτρας, Μαλίων
Πεδιάδος, Κάτω Χωρίου Ήραπέ-
τρας.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Β'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΓ' Άρρένων, 19ον Άρρένων,
Μικτών Κολωνού, Α' Άρρέν. Αί-

γάλεω. Θηλ. Άμαρουσίου (Λευκ.
3), (τάξ. Ε' τμήμ. Α), Θηλ. Αγ.
Αναργύρων Άττικής, Θηλ. Χα-
λανδρίου (τάξ. Α', Τμήμα Β),
(Λευκ. 2).

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Καλλιπόλεως.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Οίκον. Άρρένων Θεσ/νίκης, Θηλ.
Κοζάνης, Β' Θηλ. Ίωαννίνων, Β'
Μυτιλήνης (Λευκ. 2) (Θηλέων), Β'
Μικτών Παραμυθίας, Α' Θηλ. Τρι-
κάλων (τάξ. Γ2), Αγ. Τριάδος
Άργολίδος, Κρύας Βρύσης Πέλλης.

ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛ. ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡ. ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ

Β' Περιφέρεια
27ον Περιστερίου.

ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Β' Περιφέρεια
22ον.

Ε' Περιφέρεια
3ον Ήλιουπόλεως.

ΔΗΜΟΤ. ΣΧΟΛ. ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μακεδονία

Β' Δεσκάτης Γρεβενών, Α' Έ-
δέσης, 56ον Θεσ/νίκης, 1ον Κοζά-
νης, 1ον Πτολεμαΐδος.

Θεσσαλία

2ον Πρότ. Δημ. Σχολ. Παιδαγ.
Ακαδημίας Λαρίσης.

Πελοπόννησος

Β' Γαστούνης Ήλειας, Β' Σπάρ-
της.

Στερεά Έλλάς

Άγριδίου Αμφιλοχίας, Άμοργια-
νών Αμφιλοχίας, 1ον Αμφιλοχίας,
2ον, 3ον Αμφιλοχίας, Άνοιτιάτι-
κου Αμφιλοχίας, Γιαννοπούλου
Αμφιλοχίας, Δουνείκων Μεσολογ-
γίου, Δρυμού Αμφιλοχίας, Έλαιο-
χωρίου Αμφιλοχίας, Έμπεσσοῦ
Αμφιλοχίας, Αγ. Θεοδώρων Αμ-
φιλοχίας, Θεριακισίου Αμφιλοχίας,
Καλυβίων Αμφιλοχίας, Καθαροβου-
νίου Αμφιλοχίας, Κεχρινιάς Αμφι-
λοχίας, Κομποθέλας Αμφιλοχίας,
Κρικέλου Αμφιλοχίας, Λουτροῦ Αμ-
φιλοχίας, Μαλατείκων Αμφιλοχί-
ας, Μέγα Κάμπου Αμφιλοχίας Α',
Μεσολογγίου Αμφιλοχίας (τάξ. Δ'),
Αγ. Μηνά Αμφιλοχίας, Μοναστη-
ρακίου Αμφιλοχίας, Μπούκας Αμ-
φιλοχίας, Αγ. Νικολάου Αμφιλο-

χίας, Παληαμπέλων Βονίτσας Αμ-
φιλοχίας, Παληαμπέλων Βάλτου
Αμφιλοχίας, Παυλιάδος Αμφιλο-
χίας, Περατιάς Αμφιλοχίας, Πλα-
γιας Αμφιλοχίας, Πλακωτής Αμ-
φιλοχίας, Ποδογορᾶς Αμφιλοχίας,
Πύλης Αμφιλοχίας, Πωγωνιάς
Αμφιλοχίας, Σκατζοκάμπου Αμ-
φιλοχίας, Σπάρτου Αμφιλοχίας,
Σταθά Αμφιλοχίας (Λευκ. 2),
Τάρλας Αμφιλοχίας, Τσούκας Αμ-
φιλοχίας, Φλωριάδος Αμφιλοχίας,
Χαλκιοπούλων Αμφιλοχίας, Χρυ-
σορράχης Αμφιλοχίας.

Νήσοι

Β' Αργοστολίου, Βλαχάτων Κε-
φαλληνίας, Κρεμαστής Ρόδου.

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ'

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Έκπαιδευτήρια Στροϊτούρη Αμ-
φιάλης.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Δεσκάτης Γρεβενών.

ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μακεδονία

Νεοχωρούδας Θεσσαλονίκης.

Θεσσαλία

Α' Καρδίτσης (2 φυτολόγια),
Γαύριανης Πτελεού Μαγνησίας,

Πελοπόννησος

Γεωργιτσίου Λακεδαίμονος.

Στερεά Έλλάς

Άλευράδος Αμφιλοχίας, Άρειά-
δος Αμφιλοχίας, Άσπραίων Θηβών
(5 φυτολόγια), Αγ. Βαρβάρας Αμ-
φιλοχίας, Θυρίου Αμφιλοχίας, Κα-
μίνου Βάλτου Αμφιλοχίας, Μαλε-
σιάδος Αμφιλοχίας, Πατιοπούλου
Αμφιλοχίας, Πετρώνας Βάλτου
Αμφιλοχίας, Περδικακίου Αμφιλο-
χίας, Πετσαλίων Αμφιλοχίας, Πραν-
τικού Αμφιλοχίας, Ρουπακιάς Αμ-
φοιχίας, Τρικλίνου Αμφιλοχίας,
Ύπαπαντῆς Αμφιλοχίας.

Ήπειρος

Ρωμηᾶς Πρεβέζης.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εἰς σεισμοπλήκτους καὶ ἐνδεεῖς
Help to the needy

Βοήθεια εἰς Κοινότητας καὶ σχολεῖα
Health in the Home

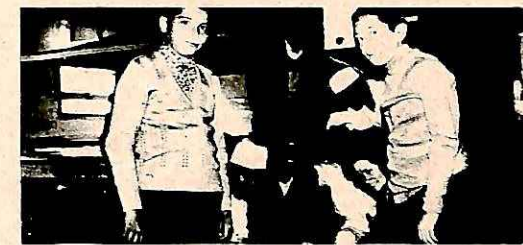
Ε.Ε.Σ.Ν. 17ου Δημ. Σχολ. Περιστερίου Ἀθηνῶν
Juniors of 17th Elem. School Peristeri Athens

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμν. Πρεβέζης
Juniors of High School Preveza

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Κομοτηνῆς
Juniors of 1st Elem. School Komotene

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μεγ. Βρύσης Κιλκίς
Juniors of Elem. School Meg. Vrysse Macedonia

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ρωμηᾶς Πρεβέζης
Juniors of Elem. School Romia Preveza

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Λιμένος Θάσου
Juniors of High School Limen Thassos

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑ ΚΥΝΗΓΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 7)

πως τὰ κατάφερες ἐσὺ μὲ τὴ σφεντόνα
πού σου δάνεισε χτῆς κείνος ὁ προκο-
μένος ὁ Λεωνίδας, ὁ φίλος σου; Ἐ! ἐσὺ
πού κάνεις τὸ μισοκακόμοιρο καὶ δὲ
λὲς τίποτα;

» Ἐμένα πιὸ ἀμίλητος κι ἀσάλευτος
ἀπὸ τὸ χιονάνθρωπο πού θέλαμε νὰ
φτιάξουμε. Τί νὰ πῶ; Καὶ δὲ χρειάστη-
κε οὔτε ἡ ὁμολογία μου, οὔτε ἡ ψεύτικη
ἄρνησί μου γιὰ νὰ πειστοῦνε. Κι ὁμως
ἤμουνα βέβαιος πῶς κανεὶς δὲ μὲ εἶχε
δῆ. Καὶ τὸ πουλάκι μπορεῖ νὰ τὸ εἶχε
χτυπήσει ἕνας ἄλλος περαστικός. Πέ-
ματα; Νά ὁμως πού ἐγὼ ὁ φταίχτης
ἐγίνα ἀθελά μου καὶ δίχως νὰ ξέρω πῶς
κι ὁ προδότης τοῦ μυστικοῦ μου!

» Τρία ζευγάρια μάτια, πυρὰ σὰν κάρ-
βουνα ἀπὸ ἀγανάκτησι, πέσανε ἀπὰν-
τω μου ἀδιάλλαχτα. Δὲν εἶχα σωτηρία.
Καὶ περίμενα τὴν καταδίκη μου.

— Ἀχ, Θε μου, αὐτὸς εἶναι, εἶπε ἡ
Χαρούλα.

— Ναι, ναι, αὐτὸς, εἶπε κ' ἡ Μαίρη.
» Καὶ μόνο πού τὸ συλλογίζομαι ξα-
νατρώω πάλι τὰ δυὸ γερὰ χαστούκια
τοῦ μεγάλου μου ἀδελφοῦ καὶ τὸ ἀδύ-
νατο ξυλοφόρτωμα τῶν δυὸ κοριτσιῶν.
Μοῦ γυρίσανε ὕστερα τὶς πλάτες κ' οἱ
τρεῖς τους, μὲ περιφρόνησαν καὶ φύ-
γανε. Κάνανε πολὺ καιρὸ νὰ μὲ παίξουνε.
Κ' ἐγώ, ταπεινωμένος στὴ μόνωσι μου,
μπόρεσα νὰ σκεφτῶ πολὺ πάνω σὲ κεί-
νη τὴν πράξι μου. Τ' ἀναγνώρισα πόσο
δίκην εἶχανε. Καὶ κείνη ἡ ἐνοχλη ντροπὴ
πού μ' ἔκανε νὰ σωπαίνω τὴν ὥρα πού
οἱ ἄλλοι γύρω μου λυπότανε καὶ ὑπο-
φέρονε, κείνη ἡ ἴδια πού μὲ κατάρτεχε
ὕστερα γιὰ πολὺ καιρὸ...

» Καὶ νά, ἀκόμα τώρα, ὕστερα ἀπὸ
τόσα χρόνια, πού μὲ κάνει νὰ νοιώθω
τὸν ἴδιο ἀποτροπισμὸ γιὰ τὸ σκότα-
μα ἐνὸς πουλιοῦ, πού εἶναι τὸ πιὸ κομ-
ψό, τὸ πιὸ τρυφερὸ κι ἀγνὸ πλάσμα τοῦ
Θεοῦ.

Σταμάτησε ὁ κύριος τὴ διήγησί του
καὶ στάθηκε συλλογισμένος. Λὲς καὶ ξα-
ναζοῦσε πάλι τὶς στιγμὲς τῆς ἐνοχῆς του.

— Τί ἀπόγινε τὸ πουλάκι; ρώτησε
ἕνα μικρὸ κοριτσάκι μὲ στρογγυλά δα-
κρυμένα μάτια.

Γύρισε ὁ κύριος καὶ τὴν εἶδε. Καὶ τῆς
ἀποκρίθηκε:

— Σκάψαμε ἕνα μικρὸ λάκκο στὸν ἴδιο
τόπο πού τὸ βρήκαμε καὶ κρύψαμε ἐκεῖ
τὸ φτερωτὸ κορμάκι του. Ἐτσι πού ὁ
ὑπνος του νὰ συντροφεύεται τὸ χειμῶνα
ἀπ' τὴ μυρωμένη πνοὴ τῶν κόκκινων
λουλουδιῶν καὶ τὶς ἄλλες ἐποχὲς ἀπ' τὸ
τραγούδι τῶν πουλιῶν πού τρυπῶ-
νουνε στὴ φυλλωσιά τους.

— Κι ὁ πατέρας σας, ἡ μητέρα σας,
τί εἶπαν, τί κάνανε τότε; ρώτησε ἕνα
ἀγόρι.

Μὰ ὁ κύριος δὲν ἄκουσε τὴν ἐρώτησι.

Εἶχε σηκωθῇ ἀπὸ τὴ θέσι του κ' εἶχε
ἀπομακρυνθῇ γιὰ νὰ ξαναβρῇ τὴ συν-
τροφιά του.

ΑΛ. ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
Γραφεία Συντάξεως: Λυκαβηττού 1 - Τηλ. 613.571

Α' Περίοδος 1924-1941 — Β' Περίοδος "Έτος 30όν — ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1975 — ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 4

Διευθύνουσα 'Επιτροπή του Περιδικού

Π. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ, ΙΩΑΝ. ΚΙΤΕΡΑΣ, Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΤΣΑΚΡΗΣ, ΧΡΙΣΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος διά την εποπτείαν της ύλης: ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Σύμβουλος επί της ύλης: ΝΙΝΑ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ — Σύμβουλος εκδόσεως ΚΟΡΝ. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

Σύμβουλος Καλλιτεχνικός Διευθυντής ΙΩΑΝ. ΔΡΑΚΑΚΗΣ — Διευθυντής ΚΑΛ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Οικονομικός Σύμβουλος Γ. ΦΙΑΝΣ — Διαφημίσεις Γ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως Ν.Δ. 346/69 άρθρον 9: Διευθυντής Περιδικού: ΚΑΛΑΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Δώρα δ' 'Ιστρία 22

'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΡΥΦΩΝ ΤΣΟΥΚΑΣ Παιουσίου 10

Τιμή Φύλλου Δρχ. 3 (Διά τὰ Σχολεία 2,50) — 'Ετησία συνδρομή: 'Εσωτ. Δρχ. 20 — 'Εξωτ. 15 σελλ. ή 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρκαλιόμεν θερμώς: α) Τούς καθυστερούντας τήν εξόφλησιν της πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην. β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλωνται ἀπροσώπως Ε.Ε.Σ.Ν., Λυκαβηττοῦ 1, 'Αθήνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Γ. ΑΘΑΝΑΣ: 'Ακαδημαϊκός

Γ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ: Καθηγητής της Παντείου 'Αν. Σχ. 'Επιστημῶν

Ι. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός

Β. ΚΟΥΡΙΑΣ: Καθηγητής Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν

Γ. ΚΟΥΡΝΟΥΤΟΣ: Γεν. Διευθυντής 'Ιπουργ. Πολιτισμοῦ καὶ 'Επιστημῶν

ΟΡ. ΛΟΥΡΙΔΗΣ: 'Ομότ. Καθηγητής Πανεπιστημίου 'Αθηνῶν

Θ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ - ΔΙΟΜΗΔΗΣ: 'Εθνικὸν 'Αριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ: 'Ακαδημαϊκός

Ι. ΧΑΡΑΜΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ: 'Ακαδημαϊκός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

CONTENTS

Pag0

ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ καθ. κ. Π. Ι. ΖΕΠΟΥ: Μήνυμα.....	1
ΠΕΤΡΟΥ ΧΑΡΗ: Παιδικά μάτια.....	2
Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. ΠΟΛΕΜΗ, Γ. ΒΕΡΙΤΗ: Τραγούδια της Πρωτοχρονιάς.....	3
Φ. ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ: 'Ο "Άγιος Βασίλης στο μαντρί.....	4
ΑΛΕΚΑΣ ΜΑΝΤΖΟΥΛΙΝΟΥ: Γιατί δὲν ἔγινε κυνηγός.....	6
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ: Τὸ φλωρί της βασιλόπιτας.....	7
Π. ΝΙΡΒΑΝΑ: 'Η καινούργια κούκλα.....	8
Θ.Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ: Ποίημα.....	8
Μ. ΜΟΥΤΣΟΥΛΑ: 'Αστρονομικά.....	9
Α. ΒΑΡΕΛΛΑ: Τὰ κακόμοιρα τὰ καλλικαντζαράκια.....	10
Φ. ΧΕΡΣΤΕΤ: 'Η μάχη τοῦ Μαραθῶνος (Μετάφρ. — Διασκευή Κ.Α. ΚΥΡΟΥ).....	12
Α. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: 'Ο μήνας τῶν βιβλίων.....	14
Θ. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ: Μία ναυτική εφεύρεσις.....	15
ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. (Ει- κόνες.....	17
Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ: Οἱ ἀνθρωποειδεῖς πίθηκοι.....	18
Μ. ΠΡΩΤΟΓΕΡΙΔΗ: 'Η ἱστορία τοῦ Ε.Ε.Σ. Εἰκονο- γραφημένη.....	20
Κ.Α. ΣΦΑΕΛΛΟΥ: Λιομαζῶχτες.....	22
ΠΑΠΟΥ — ΓΙΑΓΙΑΣ: 'Εμμετρες συμβουλές.....	23
ΓΚ. ΠΕΤΜΕΖΑ: 'Η ναυμαχία της 'Ελλης.....	24
ΚΙΝΗΣΙΣ — ΔΡΑΣΙΣ Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.....	25
Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ — ΛΑΥΡΑ: 'Η μαγεμένη κούκλα.....	30
Α.Β.: Τὰ δῶρα καὶ ἡ ἱστορία τους.....	31
Α. ΒΩΤΤΗ — Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑ — Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟ- ΠΟΥΟΥ: Στίχοι — Μουσική στὰ ἐσωφύλλα.....	31

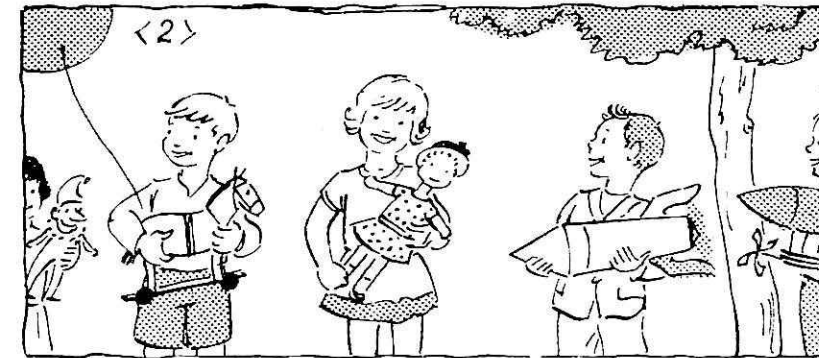
"Άγιος Βασίλης ἔρχεται..."

Τοῦ ἐκλιπόντος συνεργάτου μας
Α. ΒΩΤΤΗ

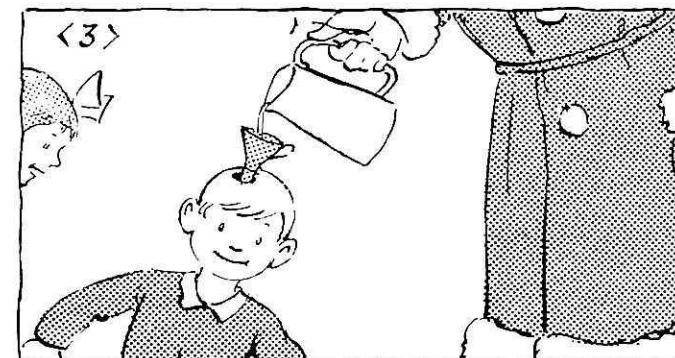

"Άγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία!

Γελώντας σιγοπερπατᾷ,
παιχνίδια ἀμέτρητα κρατᾷ
κι ἀκοῦς ἀπ' τὸν παιδόκοσμο φωνές καὶ φασαρί!

Σὲ μιὰ πλατεῖα στέκεται, δλόγυρα κοιτάζει
καὶ νά, δωράκια στὰ παιδιὰ χαρούμενος μοιράζει.
"Αλογα, τόπια, ἐλέφαντες, σπίτια, κουζίνες, σταύλους,
κουκλιά, διαστημόπλοια καὶ κουρδιστοὺς πυραύλους!

Δὲν ἄφησε παιδί μικρὸ χωρὶς ἓνα δωράκι.
καὶ τέλος στὸν Κωστάκη,
ποῦ ἦταν ἀμελέστατος, μυαλὸ καινούργιο δίνει
ὥστε πιά τώρα μαθητὴς πολὺ καλὸς νὰ γίνη!

Κρατᾷ εἰκόνα καὶ χαρτί, κρατᾷ καὶ καλαμάρι,
ποῦ πρώτη ἔτρεξε ἡ Φιφή στὰ χέρια νὰ τὸ πάρη.
Μὲ δὲν προκάνει ἡ δύστηνη νὰ γράψῃ μιὰ λεξιτίσα
καὶ γίνεται ἀπ' τὴς μελανιῆς ἀμέσως... ἀραπίτσα!

"Κάτσε νὰ φᾶς, κάτσε νὰ πῆς, θὰ κόψουμε τὴν πίττα"
τοῦ λένε ἡ Ντόρα καὶ ὁ Κοκὸς καὶ ὁ Νίκος καὶ ἡ Ρίτα.
'Αλλ' ὥσπου νὰ τὴ φέρουνε ἀπὸ τὸ φούρνο τώρα
ὁ Νίκος καὶ ἡ Ντόρα,
"μπουκιά ἐγώ, μπουκιά ἐσύ" — στὸ δρόμο φάγαν τὴ μισή,
κι ἅμα στὸ σπῖτι φτάσανε, μπροστὰ στὸν "Αἱ Βασίλη
γινήκανε ρεζίλι.

Μὰ κείνος χαμογελαστός: "Α, μὴν ἀνησυχεῖτε.
Καλὴ Χροιά, παιδάκια μου. Γελᾷτε, τραγουδεῖτε!
Μὰ καὶ μιὰ χάρι σᾶς ζητῶ, ποῦ μὴν τὴ λησμονεῖτε:
Ἀδελφές τὶς μέρες τῆς χαρᾶς τὸν κουμπαρὸ νὰ σπάσετε
κι ὅσα μπορεῖτε στὰ φτωχὰ δωράκια ν' ἀγοράσετε.
Ἀπὸ τὸ ξέρετε καλά, σᾶς τὸ θυμῶμαι μόνο.
Λοιπὸν πηγαίνω. Γεῖά, χαρὰ καὶ εὐτυχισμένο Χρόνο!"

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

